รหัสโครงการ SUT7-712-51-12-38

รายงานการวิจัย

การศึกษาจัดทำแผนพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวพิมาย เชิงอนุรักษ์อย่างยั่งยืน

(An Eco-Tourism Development Project for Pimai's Sustainable Tourism Plan)

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจาก
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ผลงานวิจัยเป็นความรับผิดชอบของหัวหน้าโครงการวิจัยแต่เพียงผู้เดียว

รหัสโครงการ SUT7-712-51-12-38

รายงานการวิจัย

การศึกษาจัดทำแผนพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวพิมาย เชิงอนุรักษ์อย่างยั่งยืน

(An Eco-Tourism Development Project for Pimai's Sustainable Tourism Plan)

คณะผู้วิจัย

หัวหน้าโครงการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศาสน์ สุขประเสริฐ

สาขาวิชาวิศวกรรมโยธา

สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ผู้ร่วมวิจัย

นางสาวรุ่งอรุณ บุญถ่าน

นางกาญจน์กรอง สุอังคะ

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2551

ผลงานวิจัยเป็นความรับผิดชอบของหัวหน้าโครงการวิจัยแต่เพียงผู้เดียว

มิถุนายน 2552

กิตติกรรมประกาศ

คณะผู้วิจัย ใคร่ขอขอบคุณ สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี อย่างมากในการทำงานวิจัย และการวิจัยครั้งนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ปีงบประมาณ 2551

คณะผู้วิจัย ถือโอกาสนี้ขอบคุณ ท่านนายอำเภอพิมาย นายทองสุข ปริธรรมมา ท่านนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลพิมาย นางสาวกรรณิการ์ พัฒนพีระเดช ท่านปลัดอำเภอหัวหน้ากลุ่มงานบริหารงาน นายคณินทร์ เปรม สำนักงานขนส่งจังหวัดนครราชสีมา การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านน้อยสามัคคี ที่ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลที่ใช้ดำเนินการวิจัยและให้ข้อเสนอแนะอย่างดียิ่งตลอดการวิจัย

สุดท้าย **คณะผู้วิจัย** ขอขอบ คุณนรินทร์ พงษ์สง่างาน ให้ความอนุเคราะห์ให้ใช้ร้านกาแฟ @ Barai เป็นสถานที่ในการสำรวจข้อมูล ประชาชนชาวเมืองอำเภอพิมายและนักท่องเที่ยวทุกท่านที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดียิ่งในการตอบแบบสอบถาม

บทคัดย่อ

สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยวได้กำหนดแผนยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวของประเทศไทย โดยกำหนดเป็นพันธกิจ คือ สร้าง ส่งเสริม อนุรักษ์ ฟื้นฟู หรือพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีความยั่งยืน ส่งเสริมการมีส่วนร่วม และเสริมสร้างขีดความสามารถด้านการท่องเที่ยวให้แก่ทุกภาคส่วนพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวให้เป็นเครื่องมือในการสร้างรายได้ให้แก่ประชาชน พัฒนายกระดับมาตรฐานอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว สร้างความมั่นใจ อำนวยความสะดวก และให้ความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว การพัฒนาการท่องเที่ยวอำเภอพิมาย จำเป็นต้องมีการศึกษาเพื่อวางแผนการพัฒนาให้มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยว ให้เกิดการพัฒนาอย่างเป็นระบบครบวงจร ด้วยรูปแบบการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน พัฒนาการขนส่ง ทัศนาจร การจัดระบบทางเท้าทางจักรยาน ภูมิทัศน์ของเมือง การเชื่อมโยงเส้นทางระหว่างแหล่งท่องเที่ยว ให้เกิดรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โดยวางแผนการสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลด้านการท่องเที่ยว รูปแบบการเดินทางและขนส่ง ลักษณะทางกายภาพของเมือง เพื่อจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวให้ครอบคลุมทั้งด้านผังเมืองและภูมิทัศน์ ด้านการจราจร ด้านการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม ด้านสุขภาพและนันทนาการ พร้อมทั้งจัดทำแผนนำจักรยานมาใช้เป็นรูปแบบของการเดินทางเพื่อการท่องเที่ยว

Abstract

One of the action plan from Tourism Authority of Thailand is to develop tourism pattern in Thailand, as mission, to be initiated and work out to the sustainable interest. The local people should participate in development the touring site for more natural resource conservation in order to gain income interest from tourism. This approach will impact of tourism environment improvement as well as to create more convenience and safety surrounding to the tourists.

To develop the Ecotourism in Phimai, it is necessary to develop the touring plan conform to the government vision. This is to create the complete plan for Ecotourism which are transportation plan, site touring plan, pedestrian and bike lane system, landscaping, the linkage of touring routes. The study examine the pattern of Phimai town and create the development plan covering town planning and landscaping, traffic pattern, energy/environmental conservation scheme, and health and enjoyment locations. The bike way system is introduce as the major traveling system for Phimai touring.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
สารบัญ	ง
บทที่ 1 บทนำ	**1**
1.1 ความสำคัญ และที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย	1
1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย	2
1.3 ขอบเขตของโครงการวิจัย	3
1.4 ทฤษฎี สมมติฐาน และกรอบแนวความคิดของโครงการวิจัย	3
1.5 การทบทวนวรรณกรรม / สารสนเทศ ที่เกี่ยวข้อง	5
1.6 วิธีดำเนินการวิจัยและสถานที่ทำการทดลอง / เก็บข้อมูล	6
บทที่ 2 ลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ศึกษา	**8**
2.1 ประวัติความเป็นมา	8
2.2 สภาพโดยทั่วไป	9
2.3 การเดินทาง	13
2.3.1 การเดินทางโดยรถยนต์	13
2.3.2 การเดินทางโดยรถโดยสารสาธารณะ	14
2.3.3 รถไฟ	25
2.4 ลักษณะโครงข่ายถนนในเขตอำเภอพิมาย	27
2.5 จุดดึงดูดการจราจรในเขตอำเภอพิมาย	30
2.6 ระบบควบคุมสัญญาณไฟจราจร	32
2.7 ระบบเดินรถทางเดียว	33
บทที่ 3 การสำรวจข้อมูลด้านการท่องเที่ยว ในเขตอำเภอพิมาย	**34**
3.1 ลักษณะแหล่งท่องเที่ยวในปัจจุบัน	34
3.1.1 ปราสาทหินพิมาย	34
3.1.2 พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพิมาย	37
3.1.3 ไทรงาม	38
3.1.4 แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร	41
3.1.5 ต้นไม้โบราณ	42

หน้า

3.2 ข้อมูลการสำรวจความคิดเห็น 45
3.2.1 สรุปผลการสำรวจความคิดเห็นผู้ที่เดินทางมายังอำเภอพิมาย 45
3.2.2 สรุปผลการสำรวจความคิดเห็นประชาชนในเขตอำเภอพิมาย 50
3.3 การสำรวจลักษณะปัญหาในเขตอำเภอพิมาย 51
บทที่ 4 ยุทธศาสตร์และแนวทางในการพัฒนา 62
4.1 วิสัยทัศน์และเป้าประสงค์การพัฒนาอำเภอพิมาย 62
4.2 ยุทธศาสตร์ในการพัฒนาอำเภอพิมาย 62
4.3 การวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็งและโอกาส 63
บทที่ 5 แผนงานพัฒนาการท่องเที่ยว 73
5.1 แผนปรับปรุงการจราจรและขนส่ง 74
5.1.1 ปรับปรุงป้ายจราจร 74
5.1.2 ปรับปรุงสภาพผิวจราจรและทางเท้า 76
5.1.3 แผนงานปรับปรุงเครื่องหมายบนผิวจราจร 78
5.2 แผนงานพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว 80
5.2.1 ปรับปรุงลานจอดรถบริเวณปราสาทหินพิมาย 80
5.2.2 ปรับปรุงสภาพผิวจราจรและทางเท้าบริเวณแหล่งท่องเที่ยวไทรงาม 82
5.2.3 แผนงานปรับปรุงป้ายแนะนำบริเวณแหล่งท่องเที่ยวไทรงาม 85
5.2.4 การจัดทำแผนที่การท่องเที่ยว อำเภอพิมาย 88
5.2.5 การปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณปราสาทหินพิมาย 90
5.3 แผนงานเพื่อสนับสนุนการใช้จักรยานในการเดินทางเพื่อการท่องเที่ยว 92
5.3.1 แผนงานออกแบบทางจักรยาน 100
5.3.2 โครงการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้ใช้ทางจักรยาน 112
5.3.3 กิจกรรมการสนับสนุนให้ใช้จักรยานเพื่อการท่องเที่ยว 119

บรรณานุกรม 120
ภาคผนวก 121
ประวัตินักวิจัย 135

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 2.1 รายละเอียดข้อมูลผู้ประกอบการขนส่งรถโดยสารประจำทางแยกตามหมวด 16

ตารางที่ 3.1 แสดงข้อมูลสถิตินักท่องเที่ยว ปี 2545-2550 36

ตารางที่ 3.2 แสดง สถิตินักท่องเที่ยวปราสาทหินพิมาย 36

ตารางที่ 3.3 ข้อมูลการสำรวจผู้เดินทางมายังอำเภอพิมายจำแนก ตามอายุ 45

ตารางที่ 3.4 ข้อมูลการสำรวจผู้เดินทางมายังอำเภอพิมาย จำแนกตามระดับการศึกษา 46

ตารางที่ 3.5 ข้อมูลการสำรวจผู้เดินทางมายังอำเภอพิมาย จำแนกตามระดับอาชีพ 46

ตารางที่ 3.6 ข้อมูลการสำรวจผู้เดินทางมายังอำเภอพิมาย จำแนกตามรายได้ 47

ตารางที่ 3.7 ข้อมูลการสำรวจผู้เดินทางมายังอำเภอพิมาย จำแนกตามรูปแบบการเดินทาง 47

ตารางที่ 3.8 ข้อมูลการสำรวจผู้เดินทางมายังอำเภอพิมาย จำแนกตามวัตถุประสงค์การเดินทาง 47

ตารางที่ 3.9 ข้อมูลการสำรวจผู้เดินทางมายังอำเภอพิมาย 48
จำแนกตามวิธีการหาข้อมูลของอำเภอพิมาย

ตารางที่ 3.10 ข้อมูลการสำรวจผู้เดินทางมายังอำเภอพิมาย ได้ระบุถึงแหล่งท่องเที่ยว 48
ที่ประทับใจมากที่สุด

ตารางที่ 3.11 ข้อมูลการสำรวจผู้เดินทางมายังอำเภอพิมาย ได้ระบุถึงการประสบปัญหา 48
ในเทศกาลท่องเที่ยวพิมาย

ตารางที่ 3.12 ข้อมูลการสำรวจความคิดเห็นของผู้เดินทางมายังอำเภอพิมาย 49
ถึงสิ่งที่ควรมีการปรับปรุงตามความเร่งด่วน

ตารางที่ 3.13 ข้อมูลการสำรวจประชาชนอำเภอพิมายจำแนก ตามอายุ 50

ตารางที่ 3.14 ข้อมูลการสำรวจประชาชนอำเภอพิมายจำแนก ระดับการศึกษา 50

ตารางที่ 3.15 ข้อมูลการสำรวจประชาชนอำเภอพิมายจำแนก อาชีพ 51

ตารางที่ 3.16 ข้อมูลการสำรวจประชาชนอำเภอพิมายจำแนก อาชีพ 51

ตารางที่ 3.17 ข้อมูลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนอำเภอพิมาย 52
ถึงสิ่งที่ควรมีการปรับปรุงตามความเร่งด่วน

ตารางที่ 4.1 ประเด็นยุทธศาสตร์ การพัฒนาการเกษตรและแปรรูปสินค้าการเกษตรส่งออก 64

ตารางที่ 4.2 ประเด็นยุทธศาสตร์ การพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ไหม 66
การพัฒนาอาชีพและสินค้า OTOP

ตารางที่ 4.3 ประเด็นยุทธศาสตร์ การพัฒนาการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวและวัฒนธรรม 67

ตารางที่ 4.4 ประเด็นยุทธศาสตร์ การแก้ปัญหาสังคมและความเดือนร้อนของประชาชน 70

ตารางที่ 4.5 ประเด็นยุทธศาสตร์ การบริการจัดการอย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ 71

สารบัญรูปภาพ

หน้า

รูปที่ 2.1 แสดงที่ตั้งอำเภอพิมาย 9
รูปที่ 2.2 แสดงพื้นที่อาณาเขตติดต่ออำเภอพิมาย 10
รูปที่ 2.3 แสดงการแบ่งเขตพื้นที่การปกครองอำเภอพิมาย 12
รูปที่ 2.4 แสดงเส้นทางเดินทางจากจังหวัดนครราชสีมาไปยังอำเภอพิมาย 13
รูปที่ 2.5 สถานีขนส่งผู้โดยสารจังหวัดนครราชสีมาแห่งที่ 1 14
รูปที่ 2.6 สถานีขนส่งผู้โดยสารจังหวัดนครราชสีมาแห่งที่ 2 15
รูปที่2.7 แสดงสถานีขนส่งผู้โดยสาร อำเภอพิมายแห่งที่ 2 22
รูปที่ 2.8 แสดงสถานีขนส่งผู้โดยสารแอำเภอพิมายห่งที่ 1 (บขส. เก่า) 23
รูปที่ 2.9 แสดง จุดจอดจักรยานสามล้อบริเวณตรงข้ามกับหอนาฬิกา ถนนบูชายันต์ อำเภอพิมาย 24
รูปที่ 2.10 แสดง จุดจอดจักรยานยนต์รับจ้างบริเวณหอนาฬิกา ถนนบูชายันต์ อำเภอพิมาย 25
รูปที่ 2.11 สถานีนครราชสีมาและสถานีชุมทางถนนจิระ 26
รูปที่ 2.12 แสดงโครงข่ายถนน อำเภอพิมาย 28
รูปที่ 2.13 แสดงโครงข่ายถนน อำเภอพิมาย ที่ใช้ในการศึกษาปรับแก้จากผังเมืองรวมชุมชนพิมาย 29
รูปที่ 2.14 แสดงจุดดึงดูดการจราจรในเขตเทศบาลตำบลพิมาย 31
รูปที่ 2.15 แสดงตำแหน่งที่ติดตั้งระบบควบสัญญาณไฟจราจร 32
รูปที่ 2.16 แสดงเส้นทางที่กำหนดให้มีการเดินรถทางเดียว 33
รูปที่ 2.17 แสดงลักษณะทางกายภาพและการติดตั้งป้ายจราจรกำหนดให้มีการเดินรถทางเดียวในเขตเทศบาลตำบลพิมาย 33
รูปที่ 3.1 แสดงปราสาทหินพิมาย 34
รูปที่ 3.2 แสดงลานจอดรถบริเวณหน้าปราสาทหินพิมาย 35
รูปที่ 3.3 แสดงจุดจำหน่ายสินค้าที่ระลึกบริเวณปราสาทหินพิมาย 35
รูปที่ 3.4 แสดงพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพิมาย 37
รูปที่ 3.5 แสดงสภาพภูมิทัศน์ แหล่งท่องเที่ยวไทรงาม อำเภอพิมาย 38
รูปที่ 3.6 แสดงร้านจำหน่ายสินค้าบริเวณไทรงาม 39
รูปที่ 3.7 แสดงลักษณะสภาพถนนที่เดินทางไปแหล่งท่องเที่ยวไทรงาม 39
รูปที่ 3.8 แสดงลักษณะสภาพถนนและป้ายแนะนำการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวไทรงาม 40
รูปที่ 3.9 แสดงลานจอดรถบริเวณแหล่งท่องเที่ยวไทรงาม 41

หน้า

รูปที่ 3.10 แสดงสถานที่ถ่ายทอดเทคโนโลยีการแปรรูปสุกร ตัวอย่างผลิตภัณฑ์ และรางวัลที่ได้รับ 42
รูปที่ 3.11 แสดงต้นยางขนาดใหญ่ บริเวณ ถนนนวลปรางค์ ในเขตเทศบาลตำบลพิมาย 43
รูปที่ 3.12 แสดงต้นยางขนาดใหญ่ บริเวณ ถนนนวลปรางค์ ในเขตเทศบาลตำบลพิมาย 44
รูปที่ 3.13 แสดง ลักษณะการติดตั้งป้ายจราจรที่ก่อให้เกิดความสับสนแก่ผู้เดินทาง 53
รูปที่ 3.14 แสดงลักษณะป้ายแนะนำเส้นทางไปไทรงาม 53
รูปที่ 3.15 แสดงลักษณะป้ายที่ทรุดโทรม 54
รูปที่ 3.16 แสดงลักษณะป้ายบอกเส้นทาง บนถนนบริเวณ ทางเข้าไทรงาม 54
รูปที่ 3.17 แสดงป้ายที่กีดขวางบนทางเท้า 55
รูปที่ 3.18 แสดงลักษณะผิวจราจรบนถนนบริเวณ ทางเข้าไทรงาม 55
รูปที่ 3.19 แสดงลักษณะผิวจราจรบนถนนบริเวณ หน้าโรงพยาบาลอำเภอพิมาย 56
รูปที่ 3.20 แสดงการใช้ สัญลักษณ์บนผิวจราจรที่ไม่ถูกต้อง 56
รูปที่ 3.21 แสดงการจัดระบบรถทางเดียวซึ่งไม่มีการทำเครื่องหมายบนผิวจราจร บริเวณ ทางเข้าเมือง ที่เชื่อมกับทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2163 57
รูปที่ 3.22 แสดงลักษณะถนนที่ไม่มีการทำเครื่องหมายบนผิวจราจร 57
รูปที่ 3.23 แสดงการวางสิ่งของในเขตทางเท้า 58
รูปที่ 3.24 แสดงทางเท้าเสื่อมโทรม 59
รูปที่ 3.25 แสดงลานจอดรถหน้าปราสาทหินพิมาย ซึ่งบริเวณจุดเข้าออกลานจอดรถ จะมีความชันมากเกินไป 59
รูปที่3.26 แสดงลักษณะสภาพผิวจราจรบนถนนทางเข้าไทรงาม 60
รูปที่ 3.27 แสดงลักษณะการจราจรและการจอดรถในช่วงเทศกาลท่องเที่ยวพิมาย 60
รูปที่ 3.28 แสดงลักษณะการจราจรและการจอดรถในช่วงเทศกาลท่องเที่ยวพิมาย 61
รูปที่ 5.1 แสดงตัวอย่างปัญหาในการติดตั้งป้ายจราจรในเขตเทศบาลตำบลพิมาย 75
รูปที่ 5.2 แสดงตัวอย่างปัญหาลักษณะสภาพผิวจราจรและทางเท้าในเขตเทศบาลตำบลพิมาย 77
รูปที่ 5.3 แสดงตัวอย่างปัญหาการจัดทำเครื่องหมายบนผิวจราจรที่ไม่ถูกต้อง ในเขตเทศบาลตำบลพิมาย 79
รูปที่ 5.4 แสดงลักษณะลานจอดรถบริเวณหน้าปราสาทหินพิมาย 81
รูปที่ 5.5 แสดงลักษณะทางกายภาพของถนนและทางเท้าบริเวณแหล่งท่องเที่ยวไทรงาม 83
รูปที่ 5.6 แสดงลักษณะป้ายจราจรบริเวณแหล่งท่องเที่ยวไทรงาม 86
รูปที่ 5.7 แสดงแผนที่การท่องเที่ยวอำเภอพิมาย 89
รูปที่ 5.8 แสดงสิ่งปลูกสร้างบริเวณรอบปราสาท 91

หน้า

รูปที่ 5.9 บริเวณที่ดินโดยรอบปราสาทที่ควรกำหนดให้เป็นพื้นที่โบราณสถาน 91
รูปที่ 5.10 การเดินทางด้วยจักรยานเพื่อประโยชน์ใช้สอย 95
รูปที่ 5.11 การเดินทางด้วยจักรยานเพื่อประโยชน์ใช้สอย 95
รูปที่ 5.12 การเดินทางด้วยจักรยานเพื่อนันทนาการ 96
รูปที่ 5.13 การเดินทางด้วยจักรยานเพื่อนันทนาการ 96
รูปที่ 5.14 แสดงตัวอย่างการกำหนดขนาดความกว้างและการจัดทำเครื่องหมายสัญลักษณ์บนผิวถนนของทางจักรยานประเภทคู่ขนานกับสายจราจร (Bike Lane) 101
รูปที่ 5.15 แสดงการทำเครื่องหมายเครื่องหมายสัญลักษณะบนทางจักรยานประเภทจักรยานประเภทคู่ขนานกับสายจราจร (Bike Lane) 102
รูปที่ 5.16 แสดงตราสัญลักษณ์ที่เขียนบนช่องทางจักรยานตามแบบมาตรฐาน 103
รูปที่ 5.17 แสดงทางจักรยานที่ใช้ร่วมกับทางเท้าที่มีการจัดทำจุดขึ้น-ลง สำหรับจักรยานบริเวณรอยเชื่อมต่อระหว่างทางจักรยานและถนนปกติ 104
รูปที่5.18 แสดงโครงข่ายและรูปแบบเส้นทางจักรยานในเขตเทศบาล ตำบลพิมาย 105
รูปที่ 5.19 แสดงแบบมาตรฐานทางจักรยานแบบที่ 1 106
รูปที่ 5.20 แสดงแบบมาตรฐานทางจักรยานแบบที่ 2 107
รูปที่ 5.21 แสดงแบบมาตรฐานทางจักรยานแบบที่ 3 108
รูปที่ 5.22 แสดงแบบมาตรฐานทางจักรยานแบบที่ 4 109
รูปที่ 5.23 แสดงตำแหน่งของสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้ใช้จักรยานในเขตเทศบาลตำบลพิมาย 113
รูปที่5.24 แสดงที่จอดจักรยานแบบที่ 1 114
รูปที่5.25 แสดงที่จอดจักรยานแบบที่ 2 115
รูปที่5.26 แสดงที่จอดจักรยานแบบที่ 3 116
รูปที่5.27 แสดงที่จอดจักรยานแบบที่ 4 117
รูปที่ 5.28 แสดงที่จอดจักรยานแบบที่ 5 118

บทที่ 1
บทนำ

1.1 ความสำคัญ และที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

อำเภอ พิมาย จังหวัดนครราชสีมา มีสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ หลายแห่ง ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจได้รับความนิยมจากทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญที่ตั้งอยู่ในอำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา ได้แก่ อุทยานประวัติศาสตร์พิมายตั้งอยู่ในตัวอำเภอพิมาย พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพิมายตั้งอยู่ห่างจากตัวเมืองนครราชสีมา ไทรงาม แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

อุทยานประวัติศาสตร์พิมายตั้งอยู่ในตัวอำเภอพิมาย ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของโคราช เป็นระยะทาง 60 กม. ตามเส้นทางสายมิตรภาพ (โคราช-ขอนแก่น) อุทยานประวัติศาสตร์พิมายครอบคลุมพื้นที่เมืองโบราณอันเป็นที่ตั้งของศาสนสถานที่ใหญ่โตและงดงามแห่งหนึ่ง คือ "ปราสาทหินพิมาย" เป็นแหล่งโบราณคดีที่ทรงคุณค่าทางประวัติศาสตร์สร้างขึ้นในราวปลายพุทธศตวรรษที่ 16 และมาต่อเติมอีกครั้งในสมัยพระเจ้าชัยวรมันที่ 7 ราวต้นพุทธศตวรรษที่ 18 ซึ่งครั้งนั้นเมืองพิมายเป็นเมืองใหญ่ของขอมบนแผ่นดินที่ราบสูง

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพิมายตั้งอยู่ห่างจากตัวเมืองนครราชสีมา 60 กม. ในตัวอำเภอพิมาย เชิงสะพานท่าสงกรานต์ ก่อนถึงปราสาทหินพิมาย 300 เมตร เป็นสถานที่เก็บรวบรวมหลักฐาน และจัดแสดงเรื่องราวเกี่ยวกับความเจริญรุ่งเรืองของวัฒนธรรมอีสานในอดีต โดยเฉพาะโบราณวัตถุศิลปวัตถุที่ค้นพบในเขตอีสานตอนล่าง โบราณวัตถุสมัยก่อนประวัติศาสตร์ที่นำมาจัดแสดงได้แก่ เครื่องปั้นดินเผาโบราณ โครงกระดูก เครื่องมือ เครื่องประดับที่ทำจากสำริดและหิน ส่วนโบราณวัตถุสมัยประวัติศาสตร์ได้แก่ ใบเสมาแบบศิลปทวารวดี ชิ้นส่วนสถาปัตยกรรมแบบเขมร เช่น ทับหลัง หน้าบัน เสาประดับกรอบประตู ทวารบาล และประติมากรรมรูปเคารพ อาทิ พระพุทธรูป เทวรูป รูปพระโพธิสัตว์ และรูปสลักศิลาพระเจ้าชัยวรมันที่ 7 ซึ่งพบที่ปราสาทหินพิมาย นับเป็นโบราณวัตถุชิ้นเยี่ยมของพิพิธภัณฑ์นี้

ไทรงาม ตั้งอยู่บนฝั่งแม่น้ำมูล บริเวณเขื่อนพิมายก่อนข้ามสะพานท่าสงกรานต์เข้าตัวอำเภอพิมาย จะมีทางแยกไปเขื่อนพิมาย อีก 2 กม. ไทรงามแห่งนี้มีอายุประมาณ 350 ปี มีกิ่งก้านสาขามากมาย ให้ความร่มรื่นสวยงาม มีพื้นที่ครอบคลุมบริเวณประมาณ 15,000 ตารางฟุต เป็นสถานที่ที่มีชื่อเสียงรู้จักกันมานานตั้งแต่สมัยสมเด็จพระศรีพัชรินทรา บรมราชินีนาถเสด็จประพาสเมืองพิมาย เมื่อ พ.ศ. 2454 ไทรงามแห่งนี้เป็นสถานที่พักผ่อนของนักท่องเที่ยว มีร้านอาหารและเครื่องดื่มจำหน่าย โดยเฉพาะผัดหมี่พิมายที่มีรสชาติ

<u>แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร</u>

กลุ่มผลิตภัณฑ์แปรรูปสุกรบ้านน้อยสามัคคี ม.15 ต.ในเมือง ห่างจากแยกตลาดแค (เส้นทางตลาดแค-พิมาย) ประมาณ 9 กิโลเมตร ก่อนถึงโรงพยาบาลพิมาย จะมีทางแยกซ้ายมือเข้าไปประมาณ 500 เมตร เป็นกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรผลิตสินค้าแปรรูปจากเนื้อหมู เช่น ไส้กรอกอีสาน, หมูแผ่น, หมูหยอง,

ลูกชิ้นหมู, หมูแดดเดียว รสชาติอร่อย สะอาด ได้รับรางวัลจากการประกวดผลงานส่งเสริมการเกษตรดีเด่น ระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประจำปี 2543

ไร่องุ่นเพชรพิมาย อยู่ที่บ้านนิคมสร้างตนเอง สาย 4 ซอย 2 ห่างจากอำเภอพิมายประมาณ 13 กิโลเมตร ตามทางหลวงหมายเลข 2163 (พิมาย-หินดาด) นักท่องเที่ยวสามารถชมและเลือกซื้อองุ่นสดๆ ปลอดสารพิษ ทั้งชนิดมีเมล็ดและไม่มีเมล็ด โดยการตัดจากต้นด้วยตัวเอง

สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยวได้กำหนดแผนยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวของประเทศไทย โดยกำหนดเป็นพันธกิจ คือ สร้างส่งเสริม อนุรักษ์ ฟื้นฟู หรือพัฒนา แหล่งท่องเที่ยวให้มีความยั่งยืน ส่งเสริมการมีส่วนร่วม และเสริมสร้างขีดความสามารถด้านการท่องเที่ยวให้แก่ทุกภาคส่วน พัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวให้เป็นเครื่องมือในการสร้างรายได้ให้แก่ประชาชน พัฒนายกระดับมาตรฐานอุตสาหกรรมท่องเที่ยว สร้างความมั่นใจ อำนวยความสะดวก และให้ความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว

จากการที่อำเภอพิมายมีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ ซึ่งเป็นโบราณสถาน เป็นแหล่งอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ ที่สำคัญของชาติไทย ดังนั้นการที่จะพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวอำเภอพิมาย เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยว จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องทำการศึกษา เพื่อจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวอำเภอพิมาย อย่างเป็นระบบครบครบวงจร เช่น รูปแบบการเดินทาง ระบบรถโดยสารสาธารณะ รูปแบบการท่องเที่ยวที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด การจัดกิจกรรมสนับสนุนการท่องเที่ยว การประชาสัมพันธ์ เพื่อให้เกิดการพัฒนาการท่องเที่ยว อย่างเต็มศักยภาพ จากปัจจัยพื้นฐานที่มีอยู่

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

1. เพื่อเพิ่มศักยภาพและพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดนครราชสีมา ตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยว และเพิ่มขีดความสามารถด้านการท่องเที่ยวแก่ท้องถิ่น
2. เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เมืองพิมาย จังหวัดนครราชสีมา
3. เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวแบบครบวงจร ด้วยรูปแบบการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน พัฒนาการขนส่งทัศนาจร การจัดระบบทางเท้าทางจักรยานและภูมิทัศน์ของเมืองพิมาย และเชื่อมโยงเส้นทางแหล่งท่องเที่ยวของเมืองพิมาย ให้เกิดรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และสามารถเพิ่มกลุ่มนักท่องเที่ยวและนักทัศนาจร เสริมสร้างพัฒนานักมัคคุเทศในท้องถิ่น เพื่อเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยว
4. จัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของอำเภอเมืองพิมาย

1.3 ขอบเขตของโครงการวิจัย

1. **ด้านผังเมืองและภูมิทัศน์** : โดยแผนการสร้างเส้นทางเดินเท้าและทางจักรยานจะเป็นประโยชน์และสร้างความสวยงามในเขตเทศบาล ควบคู่กับการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว ความร่มรื่นของต้นไม้ข้างทาง การใช้พื้นที่สาธารณะให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนอย่างสูงที่สุด อันจะยังผลสู่เมืองสวยงาม น่าอยู่ และเป็นที่รองรับการเติบโตของการท่องเที่ยวในอนาคต
2. **ด้านการจราจร** : โดยจะจัดทำแผนการสร้างเส้นทางจักรยานแบบครบวงจร เพื่อรองรับกับจำนวนผู้ใช้จักรยานที่จะเพิ่มขึ้น รวมถึงเป็นการลดและป้องกันปัญหาอุบัติเหตุ โดยระบบการขนส่งมวลชนจะถูกพัฒนารูปแบบเพื่อรองรับการขี่จักรยานแบบครบวงจรด้วย
3. **ด้านการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม** : โดยแผนการรณรงค์เพื่อการใช้จักรยานแบบครบวงจร ระยะเริ่มต้นจนถึงระยะยาว จะเน้นเพื่อให้ทุกคนเห็นความสำคัญของการประหยัดพลังงาน และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การหันมาใช้รถจักรยานในการเดินทางแทนการใช้ รถจักรยานยนต์หรือรถยนต์ อันเป็นการเสริมสร้างพื้นที่สีเขียว
4. **ด้านสุขภาพและนันทนาการ** : โดยจะจัดทำแนวทางการส่งเสริมการใช้จักรยาน ประกอบกับการจัดสรรพื้นที่เพื่อเป็นสวนสาธารณะ สำหรับการออกกำลังกาย ลานกีฬา การแข่งขันจักรยานในรูปแบบต่างๆ รวมถึงการพักผ่อน เพื่อลดปัญหาด้านสุขภาพ และเสริมสร้างความแข็งแรงของสถาบันครอบครัว ในส่วนของการนันทนาการ โดยการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การใช้จักรยานเพื่อการท่องเที่ยว เสริมสร้างวัฒนธรรมอันดีงาน

1.4 ทฤษฎี สมมติฐาน และกรอบแนวความคิดของโครงการวิจัย

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา การท่องเที่ยวมักได้รับการขนานนามว่าเป็นอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ที่นำรายได้เข้าประเทศเป็นจำนวนมหาศาล และยังเป็นกลไกลสำคัญในการขัดเคลื่อนการพัฒนาให้ท้องถิ่นมีความเจริญก้าวหน้าขึ้น การท่องเที่ยวจึงมักถูกมองเพียงด้านบวก โดยเน้นในเรื่องของรายได้และความเจริญทันสมัยเป็นสำคัญ ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา เริ่มมีการพูดถึงปัญหาผลกระทบต่อการท่องเที่ยวต่อสภาพแวดล้อมมากขึ้น แต่ประเด็นที่มักถูกมองข้ามไปโดยจงใจก็คือ การท่องเที่ยวมีผลกระทบอย่างไรต่อวิถีชีวิต วัฒนธรรม ประเพณี และอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ของกลุ่มเที่ยว

ประเด็นที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ คือ การเริ่มต้นตั้งคำถามว่า นักท่องเที่ยวเป็นตัวแทนของความทันสมัยที่เข้ามาเปลี่ยนแปลงหรือเข้ามาทำลายวัฒนธรรมท้องถิ่น หรือเป็นผู้เข้ามาเรียนรู้เกี่ยวกับระบบนิเวศ ซึ่งสัมพันธ์เชื่อมโยงกันการผลิต วัฒนธรรมประเพณี และวิถีชีวิตชุมชนท้องถิ่น ทำให้การประเมินการท่องเที่ยว จากต้นทุนธรรมชาติและรายได้เพียงอย่างเดียว เป็นการประเมินที่ไม่พอเพียงอีกต่อไป

การท่องเที่ยวในประเทศโลกที่สามเจริญเติบโตขึ้นในบริบทของกระบวนทัศน์เรื่อง "การพัฒนา" ตามทฤษฎีทันสมัย (Modernization) ซึ่งเน้นการเจริญเติบโตแลขยายตัว และมองว่าวัฒนธรรม เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนา ทำให้การท่องเที่ยวไม่เคยใส่ใจประเด็นเกี่ยวกับผลกระทบของการพัฒนามามาตั้งแต่ต้น อย่างไรก็ตาม ในช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมา งานของนักวิชาการหลายท่านในด้านมานุษยวิทยาว่าด้วยการท่องเที่ยว เริ่มตั้งคำถามเกี่ยวกับผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อการทำลายวัฒนธรรมในรูปแบบที่แท้จริง ซึ่งมองว่า วัฒนธรรมมิใช้เป็นอุปสรรคของการพัฒนา วัฒนธรรมมิใช่สิ่งที่แน่นอนตายตัวและสืบทอดมาแต่ในอดีต ในทางตรงข้าม วัฒนธรรมมีศักยภาพในการปรับเปลี่ยน (adaptive) และเป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นในปัจจุบัน (constructed in the present) ปัญหาของการพัฒนาจึงมิได้อยู่ที่ว่าวัฒนธรรมนั้นกีดขวางการพัฒนา แต่ปัญหากลับมาจากคนนอกซึ่งพยายามเอาวัฒนธรรมของคนกลุ่มต่าง ๆ มาเป็นจุดขายอย่างมักง่าย

แนวความคิดเกี่ยวกับ "การพัฒนาอย่างยั่งยืน" เป็นแนวคิดที่พยายามเสนอว่ากิจกรรมทางเศรษฐกิจสามารถดำเนินต่อไปได้โดยปราศจากการทำลายสิ่งแวดล้อมหรือระบบธรรมชาติและวิถีชีวิตของชุมชน เป็นการพัฒนาที่ทำให้สิ่งมีชีวิตดำรงอยู่ต่อได้อย่างปกติสุขและมีคุณค่า "การพัฒนาอย่างยั่งยืน" เป็นสิ่งที่ท้าทายพวกเราทุกคนในการจัดการและหาวิธีการพัฒนาเศรษฐกิจด้วยวิถีทางที่ต้องใช้ความสามารถและทรัพยากรในท้องถิ่นโดยเกื้อกูลต่อวิถีชีวิตของชุมชน รวมทั้งการกระจายผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเป็นธรรมและการรักษาประโยชน์ดังกล่าวไว้ให้ได้ทั้งในปัจจุบันและในอนาคต ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะบรรลุผลได้ก็ต่อเมื่อเราสามารถป้องกันความเสื่อมโทรมของระบบนิเวศน์ ซึ่งเกิดจากกิจกรรมทางเศรษฐกิจ กิจกรรมทางเศรษฐกิจนอกจากจะใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติจำนวนมหาศาลแล้ว ในขณะเดียวกันยังปล่อยของเสียมากมายออกสู่ระบบสิ่งแวดล้อมอีกด้วย

แนวคิด "การพัฒนาอย่างยั่งยืน" : การประยุกต์ใช้ในระดับท้องถิ่นเราสามารถนำแนวความคิดเกี่ยวกับการพัฒนาอย่างยั่งยืน ไปประยุกต์ใช้อย่างมีประสิทธิผลในระดับท้องถิ่นได้อย่างไร?ผลเบื้องต้นทางด้านเศรษฐกิจของการพัฒนาเทศบาล ได้แก่ การบริการด้านสิ่งแวดล้อม (เช่น น้ำ การจัดการของเสียและการควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดิน) การบริการด้านเศรษฐกิจ (เช่น โครงสร้างพื้นฐาน) และการบริการด้านสังคม (เช่น การอนามัย และการศึกษา) ดังนั้น การพัฒนาอย่างยั่งยืนในระดับเทศบาลจำเป็นจะต้องมีวิธีการเฉพาะในการวางแผนการจัดหาและให้บริการดังกล่าว เรียกว่า "การวางแผนยุทธวิธีการให้บริการ" การวางแผนยุทธวิธีการให้บริการนี้ เป็นกรอบแนวทางที่กำหนดให้หน่วยงานท้องถิ่น ประชาชน และองค์กรอื่นๆ ในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดและจัดหาวิธีการให้บริการอย่างยุติธรรม สนับสนุนให้มีความคิดริเริ่มจากชุมชน และให้สามารถป้องกันความเสื่อมโทรมของระบบนิเวศน์ ทั้งในระดับท้องถิ่น ภูมิภาค และระดับโลก

การให้บริการสามารถดำเนินการโดยผ่านการพัฒนา การก่อสร้าง และการซ่อมแซมบำรุงรักษาระบบบริการต่างๆ ระบบการบริการเหล่านี้ ได้แก่ เครือข่ายต่างๆ ของโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ระบบการขนส่งมวลชน ระบบระบายน้ำ แผนงานโครงการต่างๆ เช่น คลินิกสุขภาพ การรักษาความปลอดภัยของ

ประชาชน กระบวนการต่างๆ เช่น กระบวนการอนุมัติโครงการการพัฒนา งานประจำ เช่น การเก็บขยะมูลฝอย การตรวจสอบอาคาร การจัดการอื่นๆ เช่น การควบคุมมลพิษ

ระบบการบริการที่ดีและมีประสิทธิภาพจะสามารถตอบสนองหรือให้บริการที่พึงปรารถนาได้อย่างสม่ำเสมอ สามารถลดต้นทุน หรือการลงทุน ทั้งในด้านพลังงานและทรัพยากร อย่างไรก็ตามระบบการบริการเหล่านี้ยังคงต้องอาศัยระบบอื่นๆ ที่ใหญ่กว่า เช่น ระบบนิเวศน์ (ได้แก่ สันปันน้ำ ประมงชายฝั่ง ป่าไม้) และระบบสังคม (เช่น ครอบครัว องค์กร หมู่บ้าน กลุ่มหรือเผ่าต่างๆ)ดังนั้น การวางแผนยุทธวิธีการให้บริการ จึงมีจุดมุ่งหมายเฉพาะที่จะสนับสนุนและเกื้อกูลระบบสำคัญ ที่ตอบสนองความต้องการด้านการบริการทั้งในปัจจุบันและในอนาคต ในแง่นี้จึงสามารถให้คำจำกัดความของการพัฒนาอย่างยั่งยืนของชุมชนระดับท้องถิ่น ได้ดังนี้ การพัฒนาอย่างยั่งยืน คือการพัฒนาซึ่งสามารถตอบสนองหรือให้บริการขั้นพื้นฐานทั้งทางด้าน สิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจ แก่ทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่ทำลายระบบสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ ทางวัตถุ และทางสังคม ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นตัวกำหนดการให้บริการดังกล่าว

1.5 การทบทวนวรรณกรรม / สารสนเทศ ที่เกี่ยวข้อง

ปราสาทหินพิมาย ที่มีที่ตั้งอยู่ที่เทศบาลตำบลพิมาย อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา นั้นเป็นอีกพื้นที่ที่เป็นแหล่งประวัติศาสตร์ อารยะธรรมล้ำค่า เป็นมรดกของชาติ มีผู้คนเข้ามาศึกษา เยี่ยมชมสถาปัตยกรรมโบราณนี้เป็นจำนวนมากจนเป็นที่รู้จักกันแพร่หลาย การส่งเสริมเพื่อให้เกิดการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์และการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในเขตเทศบาลตำบลพิมาย การปลูกฝังค่านิยมในการใช้จักรยานสู่รุ่นลูกหลาน การใช้รถจักรยานบนท้องถนนอย่างปลอดภัย การส่งเสริมการใช้จักรยานเพื่อการท่องเที่ยว รวมทั้งเป็นการผสานความสามัคคีกันของผู้คนในชุมชน การร่วมกันพัฒนาชุมชนเพื่อนำไปสู่เป้าหมายของชุมชนน่าอยู่หรือเมืองน่าอยู่ (The Living Community or Living City) และเพื่อนำไปสู่การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน(Sustainable Tourism) เป็นสิ่งที่จำเป็นและคุ้มค่าอย่างยิ่ง

ประโยชน์ของการใช้ทางเท้าและทางจักรยานต้องได้รับความร่วมใจของประชาชนที่เห็นความสำคัญ โดยเฉพาะการใช้จักรยาน หากมีการสนับสนุนทางด้านการวางแผนโครงการ และหลักวิชาการที่ถูกต้องเหมาะสม รวมถึงงบประมาณในการดำเนินการ ความสำเร็จในการปรับเปลี่ยนรูปแบบการเดินทางด้วยจักรยานเพื่อการอนุรักษ์มีความเป็นไปได้อย่างยิ่ง ความต้องการที่จะคงไว้ซึ่งวิถีชีวิตเรียบง่าย ผสานเข้ากับความเป็นเมืองน่าอยู่ มีความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนน จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหากมีการวางแผนสำหรับสร้างทางจักรยานและรณรงค์การใช้จักรยานแบบครบวงจร จะเป็นแนวทางให้การปฏิบัติงานของหน่วยงานในเทศบาลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้ประโยชน์ การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับโครงการพัฒนาด้านอื่นๆ และเกิดประโยชน์ต่อประชาชนและท้องถิ่น รวมถึงการอนุรักษ์พลังงานเพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

ในด้านการท่องเที่ยว ผลกระทบจากการใช้ยานพาหนะ รถยนต์ นอกจากจะก่อให้เกิดมลพิษ ใช้พลังงานแบบไม่ยั่งยืนและยังส่งผลต่อระบบเศรษฐกิจของชาติ ในการนำเข้าพลังงานจากต่างประเทศที่ไม่

ทราบว่าจะหมดไปเมื่อไร เมื่อนโยบายของชาติส่งเสริมการท่องเที่ยวของชาวต่างชาติเพื่อการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ การสนับสนุนให้ความสะดวกจึงสอดคล้องกัน การจัดทำเส้นทางเดินเท้าและทางจักรยานได้มาตรฐาน มีระบบการใช้จักรยานแบบครบวงจร และมีข้อมูลข่าวสารที่เป็นรูปแบบที่เข้าใจง่ายเป็นสากล จะช่วยเน้นการส่งเสริมการท่องเที่ยวได้ดียิ่งขึ้น

จากรูปแบบการเดินทางของนักท่องเที่ยวของชาวต่างชาติ จะเห็นว่า จักรยานเป็นทางเลือกหนึ่งในการท่องเที่ยวตามสถานที่ท่องเที่ยวภายในประเทศที่สำคัญอย่างหนึ่ง ซึ่งสำหรับนักท่องเที่ยวแล้ว การใช้จักรยานในพื้นที่จะเป็นการจราจรแบบเพิ่ม (Generate Traffic) จากการประชาสัมพันธ์ร่วมกับการท่องเที่ยว อันเนื่องมาจากความสะดวก ราคาประหยัด ลดค่าใช้จ่ายในการเดินทางของนักท่องเที่ยวได้

รูปแบบของการจัดทำทางจักรยานเพื่อสถานที่ท่องเที่ยวต้องมีหลักวิชาการ สามารถจัดทำเป็นแผนที่ขนาดเล็ก ราคาประหยัด แจกจ่ายแก่นักท่องเที่ยวได้ ซึ่งประสบการณ์ทางหน่วยปฏิบัติการเพื่อการวิจัย พัฒนา และบริการวิชาการ ด้านวิศวกรรมโยธา ได้สะสมมาจากหลายๆโครงการและได้เล็งเห็นความจำเป็นเร่งด่วน ในการจัดทำโครงการทางจักรยานสำหรับเทศบาลพิมาย ให้เป็นไปตามพันธกิจของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีที่เป็นมหาวิทยาลัยในท้องถิ่นจังหวัดนครราชสีมา เพื่อให้การบริการคุณประโยชน์ต่อสังคมและสอดคล้องกับพันธกิจภายใต้แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9(ข้อ 4) ที่จะส่งเสริมให้เกิด Eco-tourism สมบูรณ์

1.6 วิธีดำเนินการวิจัยและสถานที่ทำการทดลอง / เก็บข้อมูล

เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการ จำเป็นต้องอาศัยขั้นตอนและวิธีการดำเนินการ รวมถึงการประสานงานระหว่างหน่วยงาน โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

1. ขั้นตอนการค้นคว้าและศึกษางานที่เกี่ยวข้อง ค้นคว้าและศึกษา วารสาร รายงาน และสิ่งตีพิมพ์ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวพิมาย ศึกษาแผนงานของหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยว แผนงานเพื่อพัฒนาชุมชน
2. ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวางแผน
   - ข้อมูลปฐมภูมิ ที่ได้จากการสำรวจข้อมูลเพิ่มเติมของโครงการ อาทิเช่น ปริมาณการใช้จักรยาน, จักรยานยนต์, รถยนต์ ยอดขายจักรยานในท้องที่ จำนวนอุบัติเหตุที่เกิดขึ้น รูปแบบของการเกิดอุบัติเหตุ เป้าหมายของการเดินทางด้วยรถจักรยาน ตำแหน่งที่ตั้งของร้านขายร้านซ่อมจักรยาน สวนสาธารณะที่จะติดตั้งสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้ใช้จักรยาน
   - ข้อมูลทุติยภูมิ ที่ได้จากหน่วยงานราชการต่าง ๆ หรือรายงานผลการศึกษาที่เกี่ยวข้อง เช่น ขนาดพื้นที่ ความหนาแน่นประชากร ระบบขนส่งมวลชนภายในท้องถิ่น จำนวนโรงเรียนและสถานที่ท่องเที่ยว แผนที่ถนนในเขตเทศบาล รายได้เฉลี่ยของประชาชนในท้องถิ่น

3. ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ตามหลักวิชาการ ความหนาแน่นของการจราจร จำนวนผู้ใช้รถจักรยาน ความกว้างของผิวทางจราจร ไหล่ทาง ความเร็วของรถ ทิศทางการเดินรถ ปริมาณคนเดินเท้า กฎหมายท้องถิ่น
4. ขั้นตอนการศึกษาผลกระทบเบื้องต้นทางด้านการจราจร ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านผังเมือง ด้านคุณภาพชีวิต
5. การจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยว จากยุทธศาสตร์การพัฒนาเมือง รูปแบบการเดินทาง การใช้รถโดยสารสาธารณะ แผนพัฒนาการท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืน ขั้นตอนการออกแบบเส้นทางจักรยานที่เหมาะสม โดยจะคำนึงถึง ความปลอดภัย ถนนนั้นมีการใช้รถใช้ถนนเบาบาง ทิศทาง โครงข่ายของทางจักรยาน ลักษณะภูมิประเทศ ความราบเรียบของเส้นทาง การวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการใช้จักรยานเพื่อการเดินทาง เช่น สภาพภูมิอากาศที่ร้อนของประเทศไทย ความนิยมของประชาชน พร้อมทั้งเสนอรูปแบบการจัดกิจกรรมสนับสนุนการใช้จักรยาน เช่น ความสะดวก สถานที่จอดรถจักรยาน คนเดินเท้า คนพิการ ชราภาพ รถเข็น และเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาจากการเดินทางด้วยจักรยาน
6. จัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์ เป็นการสรุป แผนยุทธศาสตร์ แผนพัฒนาการท่องเที่ยว การวิเคราะห์ปัญหาในการดำเนินงานตามแผน รายงานการศึกษาผลกระทบจากดำเนินการตามแผนพัฒนา และสรุปข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ จากส่วนราชการ หน่วยงานเอกชน และประชาชนในพื้นที่

บทที่ 2
ลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ศึกษา

2.1 ประวัติความเป็นมา

อำเภอพิมาย อยู่ในเขตการปกครองของจังหวัดนครราชสีมา คำขวัญประจำเมือง คือ ***"เมืองปราสาทหิน ถิ่นไทรงาม เรืองนามประเพณี ผัดหมี่พิมาย"*** อำเภอพิมาย เดิมชื่อ "อำเภอเมืองพิมาย" มีฐานะเป็นอำเภอเมื่อ พ.ศ. 2443 เมืองพิมายตั้งอยู่ในบริเวณพื้นที่อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมาห่างจากตัวเมืองนครราชสีมา ตามถนนสายมิตรภาพ ระยะทางประมาณ 60 กิโลเมตร สภาพพื้นที่ตัวเมืองมีความอุดมสมบูรณ์มาก มีลำน้ำไหลผ่านหลายสาย คือ แม่น้ำมูล ลำน้ำเค็ม และลำน้ำจักราช

เมืองพิมายเป็นเมืองโบราณอันเก่าแก่ มีประวัติการตั้งชุมชนสืบเนื่องกันมายาวนานนับพันปี ในเมือง แห่งนี้จึงมีสิ่งต่าง ๆ ที่น่าสนใจและมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์เป็นจำนวนมาก โดยเมืองพิมายได้สร้างเมือง ขึ้นตามแบบของอาณาจักรเขมรโบราณ ในช่วงพุทธศตวรรษที่ 16-18 โดยมีแผนผังเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า มีคูเมือง กำแพงเมืองล้อมรอบ มีซุ้มประตูทางเข้า-ออกเมืองขนาด ใหญ่ ก่อด้วยศิลาแลงทั้ง 4 ด้าน แต่ที่ พิเศษกว่าเมืองทั่วไป คือ เมืองพิมายจะหันหน้าไปทางทิศตะวันตกเพื่อรับกับแนวถนน โบราณจากเมืองพระ นครของอาณาจักรเขมร ตรงกลางเมืองเป็นที่ตั้งปราสาทหินพิมายซึ่งเป็นพุทธสถานในศาสนาพุทธลัทธิมหายาน ที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในประเทศไทย สร้างด้วยหินทรายสีขาว ตามแบบศิลปะเขมรราวพุทธศตวรรษที่ 16-17 และรูปแบบปรางค์ประธานของปราสาทหินพิมาย ยังเป็นต้นเค้าของปราสาทนครวัดอันยิ่งใหญ่ของอาณาจักรเขมรโบราณอีกด้วย นอกจากนี้แล้วบริเวณเมืองยังมีโบราณสถานน้อยใหญ่ ที่สำคัญอีกหลายแห่ง คือ กุฏิฤาษี อันเป็นโรงพยาบาลโบราณ สร้างตามแบบศิลปะ เขมรอายุราวพุทธศตวรรษที่ 18 ท่านางสระผม ซึ่งเป็นท่าน้ำโบราณศิลปะเขมรอายุราวพุทธศตวรรษที่ 18 เมรุพรหมทัต ซึ่งเป็นเจดีย์ขนาดใหญ่ สมัยอยุธยาตอนปลาย ตลอดจนสระน้ำ โบราณอันเก่าแก่อีกหลายแห่งด้วยกัน เป็นต้น และก่อนการตั้งเมืองพิมายยังพบว่าบริเวณเมืองแห่งนี้เคยเป็นที่ตั้งชุมชนโบราณ สมัยก่อนประวัติศาสตร์ตอนปลาย มีอายุราว 2,200 ปีมาแล้ว

ในปี พ.ศ. 2479 กรมศิลปากรได้ประกาศขึ้นทะเบียนปราสาทหินพิมายเป็นโบราณสถาน และได้จัดตั้งเป็น **อุทยานประวัติศาสตร์พิมาย** ในวันที่ 12 เมษายน พ.ศ. 2532 โดยได้ดำเนินการปรับปรุงจัดตั้งถึง 13 ปี ร่วมมือกันระหว่างกรมศิลปากร และประเทศฝรั่งเศส ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2519 – 2532 ซึ่งสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เสด็จฯ พระราชดำเนิน เป็นองค์ประธานในพิธีเปิดอุทยาน

2.2 สภาพโดยทั่วไป

สภาพที่ตั้ง

อำเภอพิมาย ตั้งอยู่ด้านตะวันออกเฉียงเหนือของจังหวัดนครราชสีมา ดังแสดงในภาพที่ 2.1 ห่างจากจังหวัด 60 กิโลเมตร มีพื้นที่ 866.79 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 541,744 ไร่ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มสองฝั่งลำน้ำมูลมีพื้นที่ประมาณ 550 ตารางกิโลเมตร ส่วนด้านทิศใต้เป็นที่สูงน้ำท่วมไม่ถึง

รูปที่ 2.1 แสดงที่ตั้งอำเภอพิมาย

ที่มา ไทยตำบล.คอม. http://www.thaitambon.com/tambon/tpubdesc.asp?ID=301501

พื้นที่ อาณาเขตติดต่อ

อำเภอพิมาย มีพื้นที่ทั้งหมด 866.79 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 541,744 ไร่ โดยมีอาณาเขตติดต่อดังนี้

- ทิศเหนือ ติดต่อกับ อำเภอคง อำเภอโนนแดง และอำเภอประทาย จังหวัดนครราชสีมา
- ทิศใต้ ติดต่อกับ อำเภอห้วยแถลง และอำเภอจักราช จังหวัดนครราชสีมา
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับ อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับ อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา

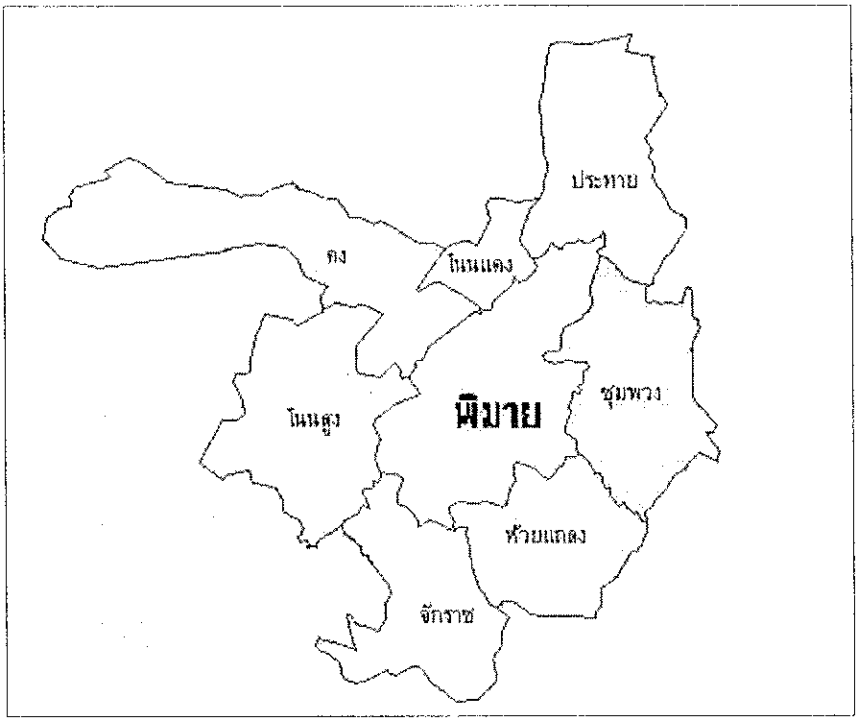

รูปที่ 2.2 แสดงพื้นที่อาณาเขตติดต่ออำเภอพิมาย

ที่มา http://www.moac-info.net/modules/news/news_view.php?News_id=57915&action=edit

ลักษณะภูมิประเทศ

อำเภอพิมาย พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม สองฝั่งลำน้ำมูลมีพื้นที่ประมาณ 550 ตารางกิโลเมตร ส่วนด้านทิศใต้เป็นที่สูงน้ำท่วมไม่ถึง

ประชากร

มีประชากรทั้งสิ้น 130,513 คน แยกเป็นชาย 64,500 คน หญิง 66,013 คน จำนวน 27,559 หลังคาเรือน มีความหนาแน่นเฉลี่ยต่อพื้นที่ประมาณ 150 คน/ตารางกิโลเมตร

การปกครอง

อำเภอพิมายแบ่งเขตการปกครองท้องที่ออกเป็น 12 ตำบล 182 หมู่บ้าน จำนวน 27,559 หลังคาเรือน การปกครองส่วนท้องถิ่นมีเทศบาลตำบล 1 แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบลมี 12 แห่ง ดังนี้

1. เทศบาลตำบลพิมาย
2. ในเมือง (นอกเขตพิมาย)
3. ตำบลสัมฤทธิ์
4. ตำบลโบสถ์
5. ตำบลกระเบื้องใหญ่
6. ตำบลท่าหลวง
7. ตำบลรังกาใหญ่
8. ตำบลชีวาน
9. ตำบลนิคมสร้างตนเอง
10. ตำบลกระชอน
11. ตำบลดงใหญ่
12. ตำบลธารละหลอด
13. ตำบลหนองระเวียง

แสดงการแบ่งเขตการปกครองท้องถิ่นของอำเภอพิมายในรูปที่ 2.3

สภาพเศรษฐกิจ

ผลิตภัณฑ์มวลรวม อำเภอพิมายมีพื้นที่ทำการเกษตรทั้งสิ้น 427,862 ไร่ จำนวน 24,863 ครัวเรือน พืชเศรษฐกิจที่สำคัญได้แก่ ข้าว มีพื้นที่เพราะปลูก 318,033 ไร่ รองลงมาได้แก่อ้อย มีพื้นที่เพราะปลูก 80,936 ไร่ มันสำปะหลังและอื่นๆ

การเกษตรกรรม	ทำนา 132,739 ไร่ ทำสวน, ทำไร่ 51,754 ไร่ พืชเศรษฐกิจ ได้แก่ พริก
การปศุสัตว์	ที่สำคัญได้แก่ โค กระบือ สุกร เป็ด ฯลฯ
การอุตสาหกรรม	อำเภอพิมายมีศักยภาพทั้งในด้านการเกษตรการท่องเที่ยว ทรัพยากรธรรมชาติและแรงงาน จึงส่งผลให้มีธุรกิจและอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ในพื้นที่ ได้แก่ โรงงานน้ำตาล โรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง โรงสีข้าว อุตสาหกรรมเกลือบริสุทธิ์และเกลืออุตสาหกรรม อุตสาหกรรมสิ่งทอ
การพานิชยกรรม	มีธนาคาร 5 แห่ง ได้แก่ ธนาคารออมสิน ธนาคารทหารไทย ธนาคารกรุงเทพ ธนาคารกสิกรไทย และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์

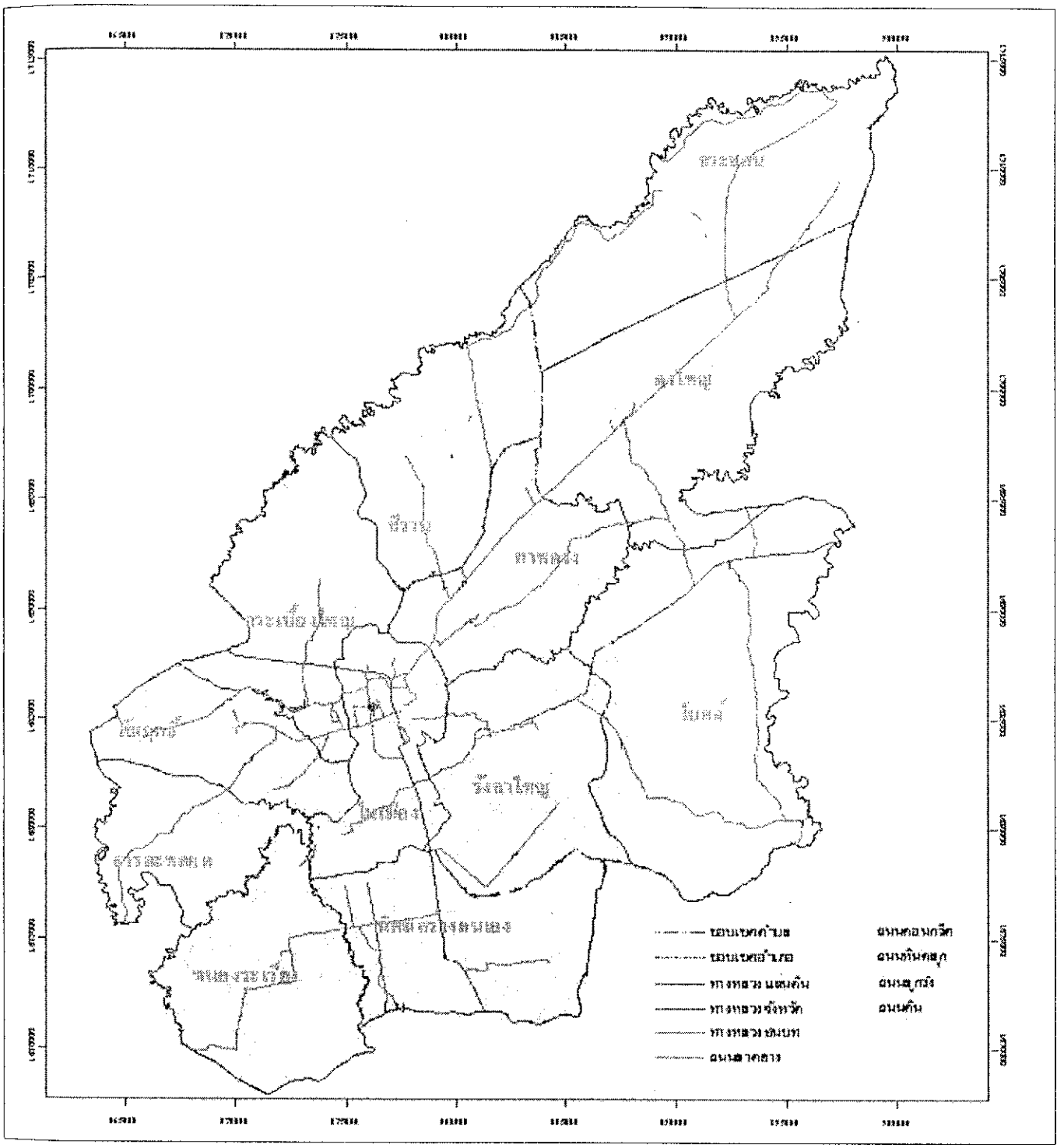

รูปที่ 2.3 แสดงการแบ่งเขตพื้นที่การปกครองอำเภอพิมาย

ที่มา อำเภอพิมาย

2.3 การเดินทาง

2.3.1 การเดินทางโดยรถยนต์

เส้นทางที่ใช้เดินทางมายังพิมายโดยใช้รถยนต์ โดยเริ่มจากกรุงเทพฯ สามารถเดินทางได้ 2 เส้นทาง คือ จากกรุงเทพฯ ใช้ทางหลวงหมายเลข 1 (พหลโยธิน) แยกเข้าทางหลวงหมายเลข 2 (มิตรภาพ) ที่สระบุรี เรื่อยไปจนถึงนครราชสีมา รวมระยะทาง 259 กม. อีกเส้นทาง คือ จากกรุงเทพฯ ใช้ทางหลวงหมายเลข 304 ผ่านมีนบุรี ฉะเชิงเทรา พนมสารคาม กบินทร์บุรี ปักธงชัย ถึงนครราชสีมา รวมระยะทาง 273 กม.เส้นทางการเดินทางโดยรถยนต์ หลังจากนั้นเดินทางจากจังหวัดนครราชสีมาระยะทาง 60 กม. โดยประมาณ ใช้ระยะเวลาในการเดินทาง ประมาณ 60 นาที แสดงดังรูปที่ 2.4

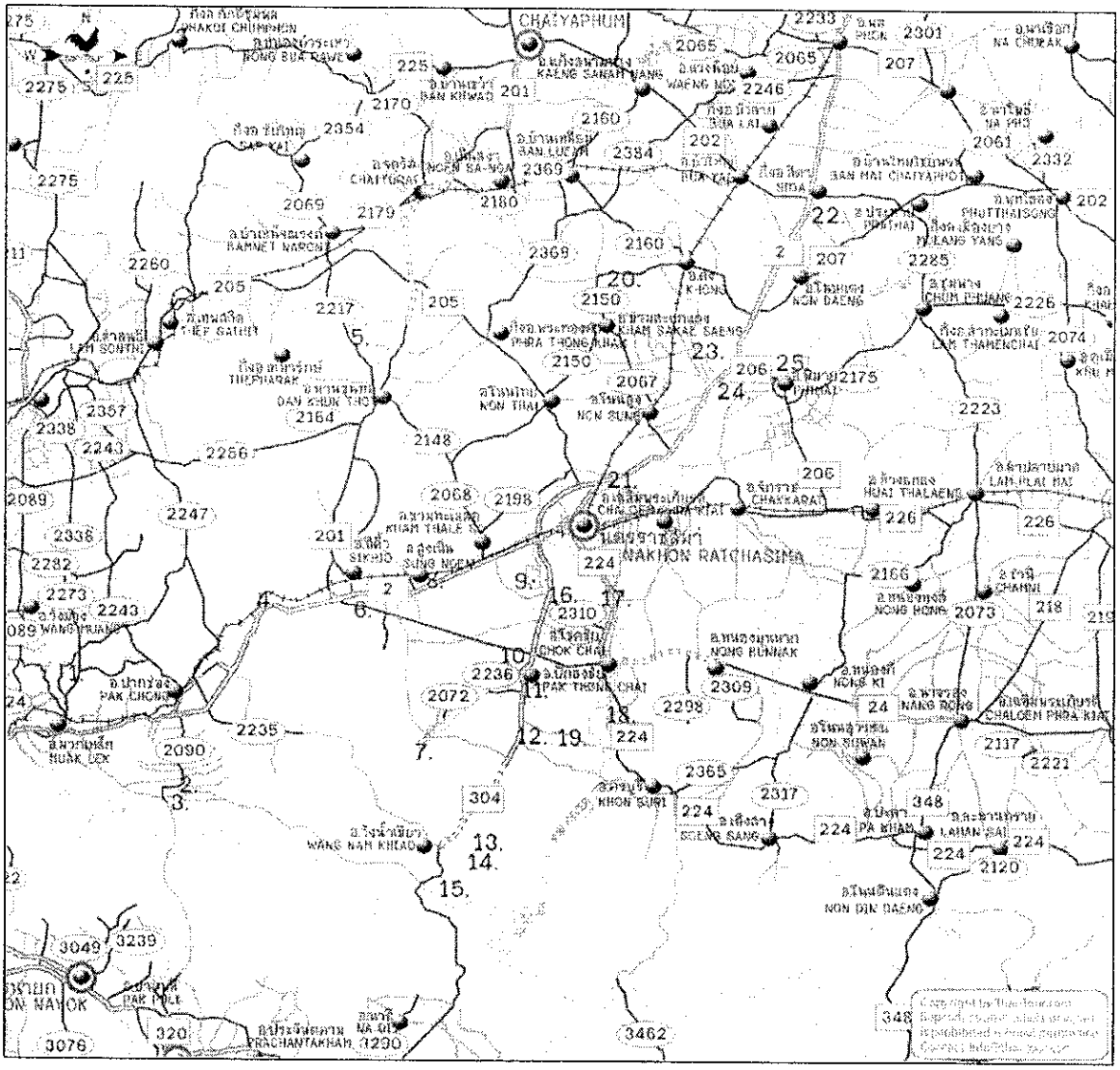

รูปที่ 2.4 แสดงเส้นทางเดินทางจากจังหวัดนราชสีมาไปยังอำเภอพิมาย

ที่มา Thai-tour.com. http://www.thai-tour.com/thai-tour/Northeast/nakornratchsima/data/map.htm

2.3.2 การเดินทางโดยรถโดยสารสาธารณะ

การเดินทางมายังนครราชสีมานั้น มีรถโดยสารสาธารณะหลายเส้นทาง แสดงรายละเอียดดังตารางที่ 2.1 หลังจากนั้นสามารถเดินทางไปยังอำเภอพิมาย ด้วยโดยสารสาธารณะ โดยมีจุดต้นทางจากจังหวัดนครราชสีมา ที่ สถานีขนส่งผู้โดยสารแห่งที่ 1 (บขส. เก่า) ส่วนจุดต้นทางที่อำเภอพิมาย คือ สถานขนส่งอำเภอพิมาย

สถานีขนส่งผู้โดยสารจังหวัดนครราชสีมา

รถโดยสารสาธารณะที่ผ่านจังหวัดนครราชสีมา ที่จะมีจุดจอดที่สถานีขนส่งผู้โดยสารจังหวัดนครราชสีมา แห่งที่ 2 เมื่อนักท่องเที่ยวเดินทางมาถึงจะสามารถเดินทางด้วยรถโดยสารสาธารณะมาจากสถานีขนส่งแห่งที่ 2 มายังสถานีขนส่งแห่งที่ 1 จังหวัดนครราชสีมามีสถานีขนส่ง สำหรับรถโดยสารประจำทาง 2 แห่ง คือ

1) สถานีขนส่งผู้โดยสารจังหวัดนครราชสีมา แห่งที่ 1 (เก่า)

ตั้งอยู่ที่ ถนนบุรินทร์ ตำบลในเมือง มีเนื้อที่ทั้งสิ้น 5 ไร่ 3 งาน 51 ตารางวา เป็นสถานีชั้น 1 ดำเนินการโดยกรมการขนส่งทางบก ลักษณะของสถานีขนส่ง ชั้นบนเป็นสถานที่ทำการห้องประชุม ร้านอาหาร ห้องสุขา ชั้นล่างเป็น ห้องทำการเจ้าหน้าที่ สถานที่จำหน่ายบัตรโดยสาร สถานที่จอดและหยุดรับ-ส่งผู้โดยสารจำนวน 24 ช่องจอดรถ ในบริเวณสถานีขนส่งไม่มีสถานที่สำหรับเป็นที่จอดพักรถโดยสาร ไม่มีสถานที่สำหรับจอดรถสาธารณะต่างๆ มีที่จอดรถจักยานยนต์ประมาณ 50 คัน มีระดับมาตรฐานตามประเภทสถานีขนส่ง

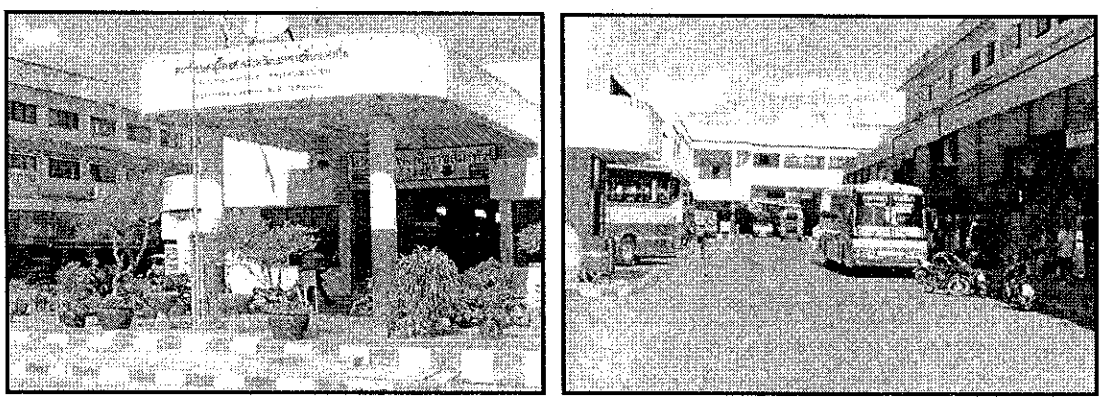

รูปที่ 2.5 สถานีขนส่งผู้โดยสารจังหวัดนครราชสีมาแห่งที่ 1

2) สถานีขนส่งผู้โดยสารจังหวัดนครราชสีมา แห่งที่ 2 (ใหม่)

ตั้งอยู่ที่ ถนนมิตรภาพ ตำบลหมื่นไวย มีเนื้อที่ 10 ไร่ เป็นสถานีชั้น 1 เอกชนเป็นผู้ดำเนินการโดย บริษัทไทยสงวนบริการจำกัด เป็นผู้ได้รับใบอนุญาตจัดตั้งสถานีขนส่งและอยู่ในความควบคุมของ

กรมการขนส่งทางบก โดยสำนักงานขนส่งจังหวัดนครราชสีมา ลักษณะของสถานีมีอาคารสถานีขนส่ง 2 แห่ง อาคารแห่งแรก ด้านหน้าเป็นอาคาร 2 ชั้น ชั้นบนเป็นห้องทำการของผู้จัดการพนักงานเกี่ยวกับบัญชีและระบบคอมพิวเตอร์ ชั้นล่างเป็นห้องขายอาหาร สินค้า และเครื่องดื่ม ห้องจำหน่ายบัตรโดยสาร ส่วนที่ต่อเชื่อมจากด้านหน้าและเป็นอาคารชั้นเดียว ใช้สำหรับเป็นที่พักผู้โดยสาร จุดจำหน่ายสินค้าต่างๆ ที่จำเป็นสำหรับผู้โดยสารเป็นจุดๆ มีห้องสุขา 3 จุด บริการโทรศัพท์สาธารณะ การบริการประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับการเดินทาง โดยรอบอาคารส่วนที่ต่อจากอาคาร 2 ชั้น ด้านหน้า อ้อมไปรอบตัวอาคารด้านหลัง มีช่องจอดรถสำหรับรถที่จอดและหยุดรับ-ส่งผู้โดยสาร จำนวน 37 ช่องจอด อาคารแห่งที่ 2 เป็นอาคารชั้นเดียวมี ห้องจำหน่ายบัตรโดยสาร และสถานที่ทำงานของผู้ประกอบการอยู่แนวกลางตลอดอาคารระหว่างกลางแทรกห้องจำหน่ายสินค้า อาหารและเครื่องดื่ม ในส่วนด้านทิศตะวันตกมีห้องสุขา โดยรอบอาคารสถานีมีช่องจอดรถ 45 ช่องจอด ในบริเวณสถานีขนส่งมีสถานที่สำหรับเป็นที่จอดพักรถโดยสารไม่น้อยกว่า 100 คัน เป็นที่จอดรถโดยสารประจำทางปรับอากาศหมวด 1 เขตเทศบาลนครนครราชสีมา 3 สาย เพื่อบริการประชาชนต่อเชื่อมไปยังเขตเทศบาลและชุมชนต่อเนื่องและเป็นที่จอดรถยนต์ส่วนบุคคลประมาณ 100 คัน ลานจอดรถและถนนภายในก่อสร้างเป็นคอนกรีตเสริมเหล็กมาตรฐาน ด้านหน้าซึ่งอยู่หน้าบริเวณสถานีขนส่งเป็นลานจอดรถ ซึ่งลาดยางแอสฟัลต์มาตรฐานเนื้อที่ 6,300 ตารางเมตร ใช้เป็นสถานที่จอดรถยนต์ส่วนบุคคล 600 คัน รถสามล้อเครื่องสาธารณะ 40 คัน รถจักรยานยนต์รับจ้าง 50 คัน ส่วนด้านหน้าด้านขวาหน้าอาคารแห่งที่ 2 เป็นที่จอดรถจักรยานยนต์ 800 คัน

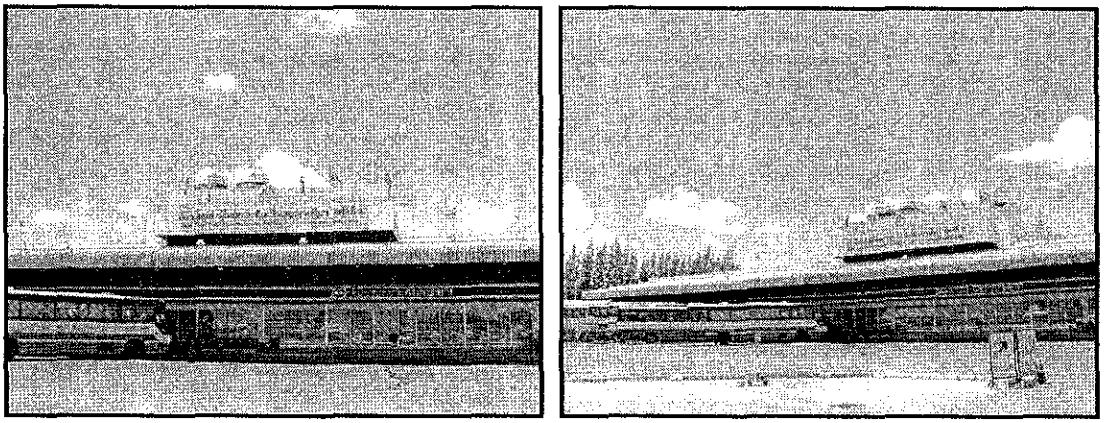

รูปที่ 2.6 สถานีขนส่งผู้โดยสารจังหวัดนครราชสีมาแห่งที่ 2

ตารางที่ 2.1 รายละเอียดข้อมูลผู้ประกอบการขนส่งรถโดยสารประจำทางแยกตามหมวด

หมวด 2

เส้นทางสายที่	ชื่อเส้นทาง	ชื่อผู้ประกอบการขนส่ง
21	กรุงเทพฯ-นครราชสีมา	บริษัท ขนส่ง จำกัด

หมวด 3

เส้นทางสายที่	ชื่อเส้นทาง	ชื่อผู้ประกอบการขนส่ง
108	ลพบุรี-นครราชสีมา	บริษัท ขนส่ง จำกัด
121	นครสวรรค์-นครราชสีมา	บริษัท ขนส่ง จำกัด
141	นครราชสีมา-หล่มสัก	บริษัท นครชัยขนส่ง จำกัด
202	มวกเหล็ก-ปากช่อง	บริษัท ขนส่ง จำกัด
203	ชัยภูมิ-บัวใหญ่	บริษัท ชัยภูมิจงเจริญขนส่ง จำกัด
204	ชัยภูมิ-นครราชสีมา	บริษัท นครชัยขนส่ง จำกัด
207	ด่านขุนทด-บ้านหนองโสน	บริษัท หนองบัวโคกขนส่ง จำกัด
208	นครราชสีมา-บำเหน็จณรงค์	บริษัท นครชัยขนส่ง จำกัด
210	นครราชสีมา-ขอนแก่น	บริษัท ขนส่ง จำกัด
211	นครราชสีมา-อุดรธานี	บริษัท ขนส่ง จำกัด
213	ด่านขุนทด-บ้านคำปิง	บริษัท สหะเดินรถหนองกราด จำกัด
262	นครราชสีมา-ศรีเชียงใหม่	บริษัท ขนส่ง จำกัด
265	นครราชสีมา-ชลบุรี	บริษัท วิศวกรเสนา จำกัด
267	นครราชสีมา-ระยอง	บริษัท วิศวกรเสนา จำกัด
270	ขอนแก่น-บัวใหญ่	บริษัท สหะขอนแก่นการยนต์เดินรถ จก.
273	นครราชสีมา-บุรีรัมย์	บริษัท ขนส่ง จำกัด

ตารางที่ 2-1 รายละเอียดข้อมูลผู้ประกอบการขนส่งรถโดยสารประจำทางแยกตามหมวด (ต่อ)

หมวด 3

เส้นทางสายที่	ชื่อเส้นทาง	ชื่อผู้ประกอบการขนส่ง
274	นครราชสีมา-สุรินทร์	บริษัท ขนส่ง จำกัด
285	นครราชสีมา-อุบลราชธานี (ข)	บริษัท ขนส่ง จำกัด
340	นครราชสีมา-จันทบุรี	บริษัท วิศวกรเสนา จำกัด
502	นครราชสีมา-ยโสธร	บริษัท เฉลิมพลขนส่ง จำกัด
516	นางรอง-ชุมพวง	บริษัท สุรินทร์ลำปลายมาศเดินรถ จำกัด
517	นครราชสีมา-ลำนารายณ์	บริษัท นครชัยขนส่ง จำกัด
520	ลำปลายมาศ-หนองปรือ	บริษัท หนองกี่เดินรถ จำกัด
521	นางรอง-บ้านโคกน้อย	บริษัท เฉลิมเกียรติสวัสดิ์ จำกัด
531	วงกลมลำนารายณ์-ปากช่อง	บริษัท นครชัยขนส่ง จำกัด
533	อำเภอพล-อำเภอชุมพวง	บริษัท พุทไธสงขนส่ง จำกัด
541	นครราชสีมา-ด่านขุนทด-ลำนารายณ์	บริษัท นครชัยขนส่ง จำกัด
548	น.ม.-บ.หนองสรวง-ลำนารายณ์	บริษัท นครชัยขนส่ง จำกัด
563	นครราชสีมา-ห้วยแถลง-สุรินทร์	บริษัท ศรีมงคลขนส่ง จำกัด
564	ลำปลายมาศ-ชุมพวง	บริษัท ชุมพวงชัยวิวัฒน์ จำกัด
570	นครราชสีมา-บ้านแพง	บริษัท ราชสีมา-บ้านแพง เดินรถ จำกัด
571	นครราชสีมา-ครบุรี-สระแก้ว	บริษัท ครบุรีเดินรถ จำกัด
572	นครราชสีมา-นครสวรรค์-พิษณุโลก	บริษัท ถาวรฟาร์ม จำกัด
579	นครราชสีมา-ละหานทราย	บริษัท ครบุรีเดินรถ จำกัด
588	อุบลราชธานี-ระยอง	บริษัท นครชัยแอร์ จำกัด
589	อุบลราชธานี-พัทยา	บริษัท ศรีมงคลขนส่ง จำกัด
590	หนองคาย-ระยอง	บริษัท 407 พัฒนา จำกัด
635	เชียงใหม่-นครราชสีมา	บริษัท นครชัยทัวร์ จำกัด
651	นครราชสีมา-แม่สาย	บริษัท นครชัยทัวร์ จำกัด
800	ชัยภูมิ-บ้านโมกมัน	บริษัท สุรชัยสหะกิจ จำกัด
808	นครราชสีมา-เชียงคาน	บริษัท นครชัยขนส่ง จำกัด

ตารางที่ 2-1 รายละเอียดข้อมูลผู้ประกอบการขนส่งรถโดยสารประจำทางแยกตามหมวด (ต่อ)

หมวด 4

เส้นทางสายที่	ชื่อเส้นทาง	ชื่อผู้ประกอบการขนส่ง
1301	นครราชสีมา-สูงเนิน	บริษัท ขนส่ง จำกัด
1302	นครราชสีมา-ปากช่อง	บริษัท ราชสีมา-ปากช่อง เดินรถ จำกัด
1303	นครราชสีมา-ปักธงชัย	บริษัท ขนส่ง จำกัด
1305	นครราชสีมา-ชุมพวง	บริษัท นครราชสีมาพิมาย เดินรถ จำกัด
1306	นครราชสีมา-โนนไทย	บริษัท นครชัยขนส่ง จำกัด
1307	นครราชสีมา-โชคชัย	บริษัท โชคชัยเดินรถ จำกัด
1308	นครราชสีมา-บัวใหญ่	บริษัท พรทวีชัยราชสีมา จำกัด
1310	นครราชสีมา-สีคิ้ว	บริษัท ราชสีมา-ปากช่อง เดินรถ จำกัด
1311	นครราชสีมา-ขามสะแกแสง	บริษัท พรทวีชัยราชสีมา จำกัด
1313	นครราชสีมา-บ้านกุดปลาแข็ง	บริษัท ขนส่ง จำกัด
1314	สีคิ้ว-ด่านขุนทด	หจก. 25 เดินรถ
1317	ปากช่อง-เขาใหญ่	บริษัท ปากช่องขนส่ง จำกัด
1318	บัวใหญ่-ชุมพวง	บริษัท พรทวีชัยราชสีมา จำกัด
4129	นครราชสีมา-ม. รามคำแหงฯ	บริษัท เฉลิมพลขนส่ง จำกัด
4131	นครราชสีมา-สูงเนิน (ข)	บริษัท เล็กสุวงษ์ขนส่ง จำกัด
4132	สีคิ้ว-ปากทางบ้านคลองไผ่	สหกรณ์บริการเดินรถเมืองนครราชสีมา จก.
4139	นครราชสีมา-บ้านโพธิ์	บริษัท พนมวันหนองงูเหลือมเดินรถ จำกัด
4140	นครราชสีมา-บ้านหนองงูเหลือม	บริษัท พนมวันหนองงูเหลือมเดินรถ จำกัด
4142	นครราชสีมา-บ้านบิง	บริษัท ศรีจรูญชัยขนส่ง จำกัด
4144	นครราชสีมา-บ้านสัมฤทธิ์	บริษัท ประกิจยนต์ จำกัด
4145	วงกลมบัวใหญ่-หนองบัวลาย	บริษัท พรทวีชัยราชสีมา จำกัด
4152	โนนสูง-ขามสะแกแสง-หนองหัวฟาน	บริษัท พรทวีชัยราชสีมา จำกัด
4154	นครราชสีมา-บ้านเหลื่อม	บริษัท ชัยเกิดผล จำกัด
4155	นครราชสีมา-หนองบุนนาก	บริษัท ภาณุรัตน์ขนส่ง จำกัด
4156	พิมาย-ห้วยแถลง	บริษัท ประกิจยนต์ จำกัด
4171	ปากช่อง-บ้านวังหมี	หจก. ทองโสภณปักธงชัย
4182	โนนสูง-บ้านหนองหัวฟาน	บริษัท บ้านขามสะแกแสงเดินรถ จำกัด

ตารางที่ 2-1 รายละเอียดข้อมูลผู้ประกอบการขนส่งรถโดยสารประจำทางแยกตามหมวด (ต่อ)

หมวด 4

เส้นทางสายที่	ชื่อเส้นทาง	ชื่อผู้ประกอบการขนส่ง
4197	นม. -หมู่บ้านร่มฟ้า-คุรุสภา-ด่านขุนทด	บริษัท ประเสริฐสินโลกกรวดขนส่ง จำกัด
4198	นครราชสีมา-บ้านท่าตะแบก	บริษัท ภานุรัตน์ขนส่ง จำกัด
4202	บัวใหญ่-บ้านโต้น	บริษัท ชัยเกิดผล จำกัด
4226	ครบุรี-กุดโบสถ์	บริษัท ครบุรีเดินรถ จำกัด
4229	พิมาย-บ้านใหม่เกษมเหนือ	บริษัท พิมายสินทรัพย์ จำกัด
4234	นครราชสีมา-ท่าช้าง	บริษัท ราชสีมาไตรมิตร จำกัด
4260	บัวใหญ่-บ้านทำนบพัฒนา	บริษัท ชัยเกิดผล จำกัด
4262	ชุมพวง-พะไล	บริษัท เสถียรชัย จำกัด
4265	โนนสูง-บ้านตลาดแค	บริษัท พรทวีชัยราชสีมา จำกัด
4266	ปักธงชัย-บ้านวังตะเคียน	บริษัท รวมมิตรลำพระเพลิงขนส่ง จำกัด
4277	ปักธงชัย-โชคชัย	บริษัท รวมมิตรลำพระเพลิงขนส่ง จำกัด
4287	นครราชสีมา-ดอนกระทิง-ขามทะเลสอ	บริษัท ศรีเจริญชัยเดินรถขนส่ง จำกัด
4289	โชคชัย-บ้านด่านกอโจด	บริษัท เพชรมงคลเดินรถ จำกัด
4294	โนนไทย-อ่างเก็บน้ำลำเชียงไกร	บริษัท โคกสามัคคีเดินรถ จำกัด
4300	โนนไทย-บ้านหนองสรวง	บริษัท สงวนเกียรติณรงค์ชัย จำกัด
4327	ปักธงชัย-ครบุรี	บริษัท ครบุรีเดินรถ จำกัด
4345	นครราชสีมา-บ้านหนองหัวฟาน	บริษัท รวมกิจหนองหัวฟาน จำกัด
4360	นครราชสีมา-บ้านทับช้าง	บริษัท ราชสีมาหนองระเวียง เดินรถ จำกัด
4391	นครราชสีมา-ด่านขุนทด	บ. โคราชด่านขุนทดทรานสปอร์ต จก.
4404	นครราชสีมา-บ้านหนองแวง	หจก.นาใหญ่พัฒนา
4405	ประทาย-บ้านหนองแวง	บริษัท พุทไธสงขนส่ง จำกัด
4406	ประทาย-บ้านหนองบัววง	บริษัท พุทไธสงขนส่ง จำกัด
4410	ปากช่อง-บ้านหนองโดน-ทางแยกวัดผ่านศึก	หจก.เขาใหญ่รุ่งเรืองขนส่ง
4412	นครราชสีมา-บ้านพะไล-เขตอุตสาหกรรมฯ	บริษัท หัวทะเลเดินรถ จำกัด
4415	นครราชสีมา-บ้านหนองประดู่	สหกรณ์บริการเดินรถบ้านพุดซา จำกัด
4416	นครราชสีมา-บ้านหนองกก	สหกรณ์บริการเดินรถบ้านพุดซา จำกัด
4419	เสิงสาง-บ้านทรัพย์เจริญ	สหกรณ์บริการเดินรถเสิงสาง จำกัด

ตารางที่ 2-1 รายละเอียดข้อมูลผู้ประกอบการขนส่งรถโดยสารประจำทางแยกตามหมวด (ต่อ)

หมวด 4

เส้นทางสายที่	ชื่อเส้นทาง	ชื่อผู้ประกอบการขนส่ง
4420	สีคิ้ว-บ้านชุมสาม	บริษัท เขากระโดนสีคิ้วเดินรถ จำกัด
4421	ด่านขุนทด-บ้านห้วยบง	บริษัท ลูกขุนด่านขนส่ง จำกัด
4423	ปักธงชัย-ลำพระโดนเหนือ	หจก.พัฒนารวมมิตร
4424	นครราชสีมา-บ้านหัวสระ	สหกรณ์บริการเดินรถเมืองนครราชสีมา
4425	นครราชสีมา-บ้านหนองบัวศาลา	หจก. ขจรฤทธิ์บริการเดินรถ
4426	นครราชสีมา-บ้านนาตม	สหกรณ์บริการเดินรถเมืองนครราชสีมา
4432	ขามสะแกแสง-บ้านสระสี่เหลี่ยม-บ้านเหลื่อม	บริษัท ชัยเกิดผล จำกัด
4433	โชคชัย-สีคิ้ว	บริษัท โคราชด่านขุนทด จำกัด
4437	ตลาดแค-บ้านมะค่า	หจก. คณาวินเดินรถ
4438	บัวใหญ่-โนนแดง	หจก. มะลิทองเดินรถขนส่ง
4441	ชุมพวง-บ้านกระเบื้องนอก	สหกรณ์บริการเดินรถเมืองนครราชสีมา
4442	ปากช่อง-บ้านหนองจอก	บริษัท 9 พยัคฆเสือเขาใหญ่ จำกัด
4443	ปากช่อง-บ้านไร่	บริษัท 9 พยัคฆเสือเขาใหญ่ จำกัด
4444	กม. 79 -บ้านวังหมี	บริษัท 9 พยัคฆเสือเขาใหญ่ จำกัด
4448	นครราชสีมา-แก้งสนามนาง-ชัยภูมิ	บริษัท นครชัยขนส่ง จำกัด
4449	นครราชสีมา-บ้านปะคำ-ด่านขุนทด	บริษัท นครชัยขนส่ง จำกัด
4452	ปากช่อง-บ้านเขาวงศ์	บริษัท ปากช่องเขาวงษ์ จำกัด
4453	นครราชสีมา-บ้านระงมพัฒนา	สหกรณ์บริการเดินรถเมืองนครราชสีมา
4454	โชคชัย-ทางแยกเข้าสวนสัตว์นครราชสีมา	บริษัท โชคชัยเดินรถ จำกัด
4455	พิมาย-บ้านมะกอก	บริษัท ศรีพิมายเดินรถ จำกัด
4456	พิมาย-บ้านหนองใหญ่-จักราช	บริษัท พิมายสินทรัพย์ จำกัด
4460	นครราชสีมา-บ้านหนองบง	บริษัท ประกิจยนต์ จำกัด
4463	สีคิ้ว-บ้านปางโก	บริษัท สีคิ้ว-ปางโก เดินรถ จำกัด
4464	ครบุรี-บ้านพนาหนองหิน	บริษัท ครบุรีเดินรถ จำกัด
4465	บัวใหญ่-บ้านเหลิ่งหิน	หจก.ทองสวัสดิ์ (1994)
4493	ปักธงชัย-บ้านป่าโจด	หจก.เมืองปักเดินรถ
4498	ปักธงชัย-บ้านหนองปล้อง	บริษัท ปักธงชัยขนส่ง จำกัด

ตารางที่ 2-1 รายละเอียดข้อมูลผู้ประกอบการขนส่งรถโดยสารประจำทางแยกตามหมวด (ต่อ)

หมวด 4

เส้นทางสายที่	ชื่อเส้นทาง	ชื่อผู้ประกอบการขนส่ง
4499	ปักธงชัย-บ้านขี้เหล็ก	หจก.ธงชัยรวมมิตร
4511	ปากช่อง-บ้านวังกะทะ	หจก. ปากช่องสามัคคีเดินรถ
4512	สีคิ้ว-บ้านใหม่พัฒนา	หจก. พนมวังทรานสปอร์ต
4513	ปักธงชัย-บ้านศาลเจ้าพ่อ (กม.79)	บริษัท รวมมิตรปักธงชัยเดินรถ จำกัด
4514	ปักธงชัย-บ้านหนองแวง	บริษัท มิตรวังน้ำเขียวขนส่ง จำกัด
4515	ปักธงชัย-บ้านทุ่งเสาธง	บริษัท รวมมิตรลำพระเพลิงขนส่ง จำกัด
4542	นครราชสีมา-บ้านสีสุก-พิมาย	บริษัท ประกิจยนต์ จำกัด
4544	ครบุรี-บ้านดอนแขวน	บริษัท ครบุรีเดินรถ จำกัด
2545	ครบุรี-บ้านมาบกกราด	บริษัท ครบุรีเดินรถ จำกัด
4561	โนนแดง-สีดา	หจก. มะลิทองเดินรถขนส่ง
4564	หนองบุนนาก-บ้านพระ	บริษัท ภานุรัตน์ขนส่ง จำกัด
4566	ขามสะแกแสง-บ้านโนนผักชี	บริษัท บ้านขามสะแกแสงเดินรถ จำกัด
4568	พิมาย-บ้านประสุข	บริษัท ประกิจยนต์ จำกัด
4575	โนนสูง-บ้านด้านติง	บริษัท พรทวีชัยราชสีมา จำกัด
4577	พิมาย-บ้านตะปัน	สหกรณ์บริการเดินรถเมืองนครราชสีมา
4579	นครราชสีมา-บ้านหนองไผ่	สหกรณ์บริการเดินรถเมืองนครราชสีมา
4580	นครราชสีมา-แยกปักธงชัย-กม.15	หจก.พร้อมมิตรเดินรถ
4593	สีคิ้ว-บ้านตะแคงเหนือ	สหกรณ์บริการเดินรถเมืองนครราชสีมา
4594	ด่านขุนทด-เทพารักษ์-บ้านมาบพลวง	บริษัท ราชสีมา 06 กรุ๊ป จำกัด
4595	นครราชสีมา-บ้านมะเกลือใหม่	บริษัท ราชสีมา-ปากช่อง เดินรถ จำกัด

สถานีขนส่งผู้โดยสารอำเภอพิมาย

อำเภอพิมายจะมีสถานีขนส่งผู้โดยสาร 2 แห่ง เมื่อเดินทางมาถึงอำเภอพิมายนักท่องเที่ยวสามารถเดินทางด้วยรถโดยสารขนาดเล็ก ที่จอดให้บริการที่สถานีขนส่งแห่งที่ 2 แสดงดังรูปที่ ดังแสดงในรูปที่ 2.7 และแสดงสถานีขนส่งผู้โดยสารแห่งที่ 1 (บขส.เก่า) ดังรูปที่ 2.8

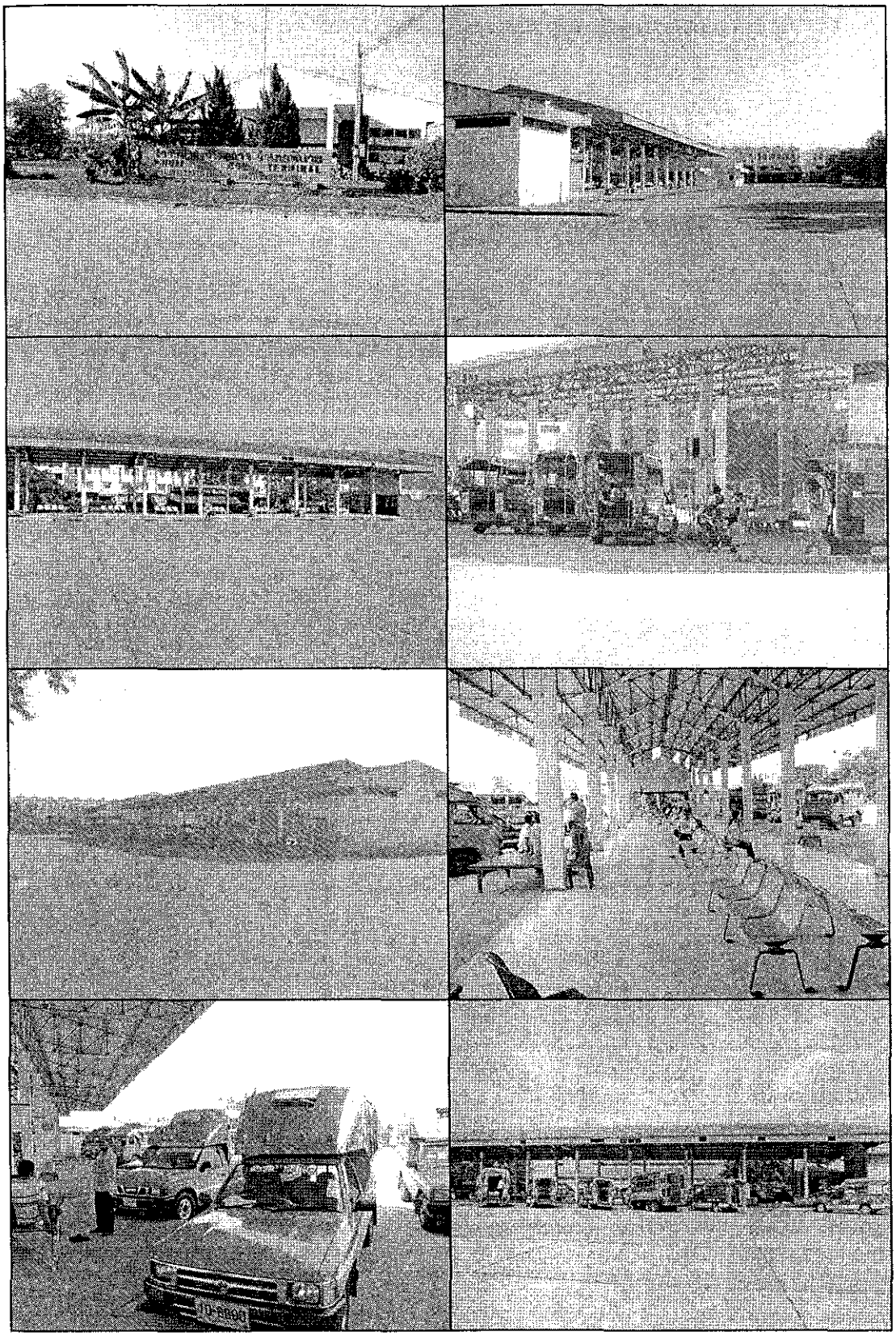

รูปที่2.7 แสดงสถานีขนส่งผู้โดยสาร อำเภอพิมายแห่งที่ 2

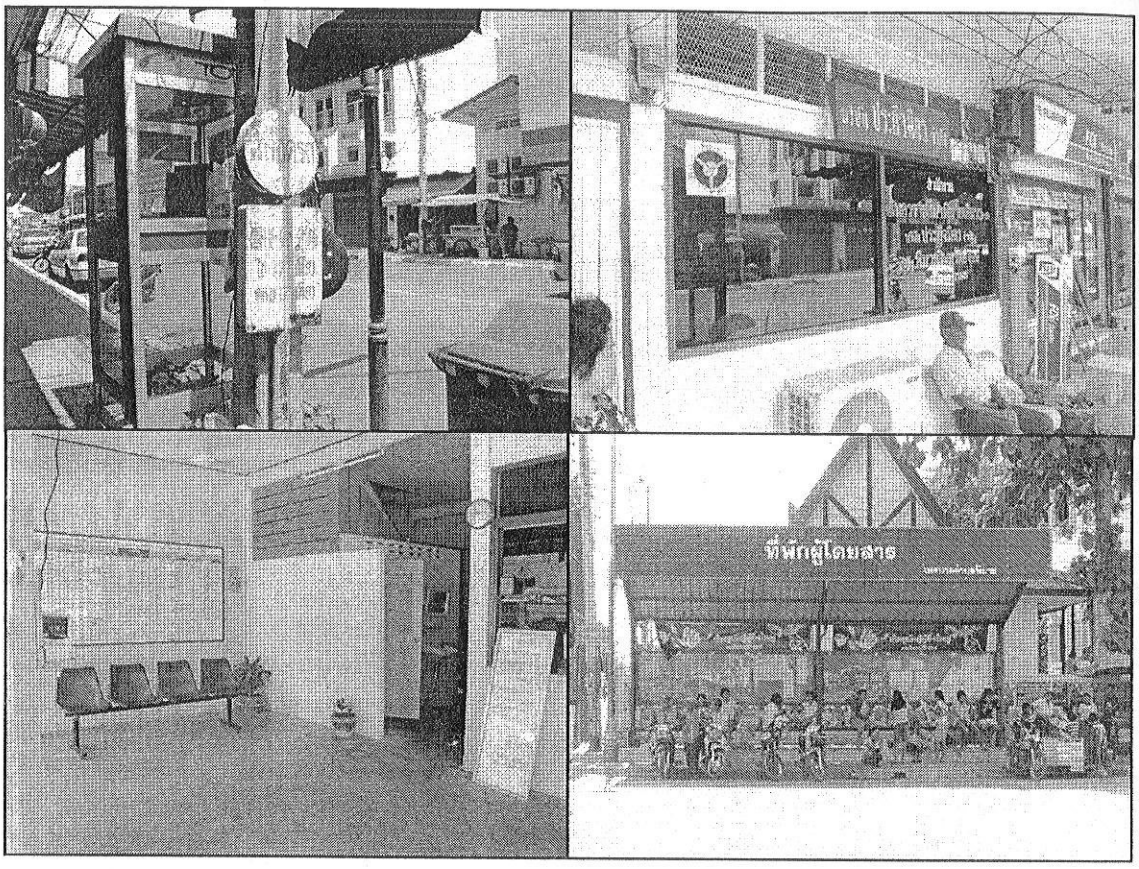

รูปที่ 2.8 แสดงสถานีขนส่งผู้โดยสารแอำเภอพิมายห่งที่ 1 (บขส. เก่า)

นอกจากสถานีขนส่งผู้โดยสารอำเภอพิมาย ทั้งสองแห่งที่เป็นจุดรับ-ส่งผู้โดยสารแล้ว ยังมีจุดรับส่งผู้โดยสาร ที่มักมีรถโดยสารมาจอดรับ – ส่ง ผู้โดยสารเป็นประจำ คือ บริเวณหอนาฬิกา ถนนบูชายัต์ ซึ่งบริเวณนี้ก็จะมี่รถจักรยานสามล้อและจักรยานยนต์รับจ้างจอดรอให้บริการแก่ผู้เดินทางและนักท่องเที่ยว ดังแสดงในรูปที่ 2.9 – 2.10

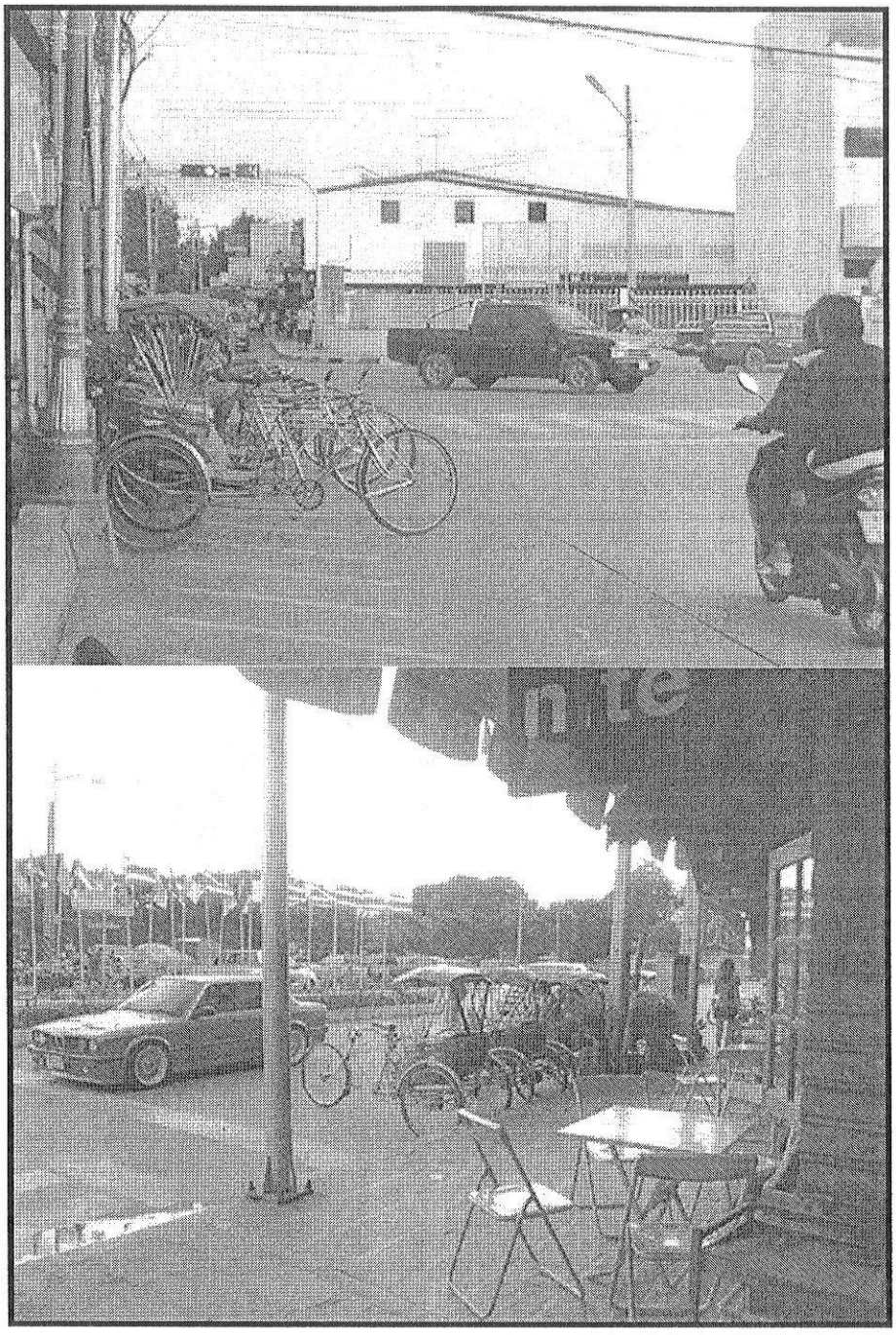

รูปที่ 2.9 แสดง จุดจอดจักรยานสามล้อบริเวณตรงข้ามกับหอนาฬิกา ถนนบูชายันต์ อำเภอพิมาย

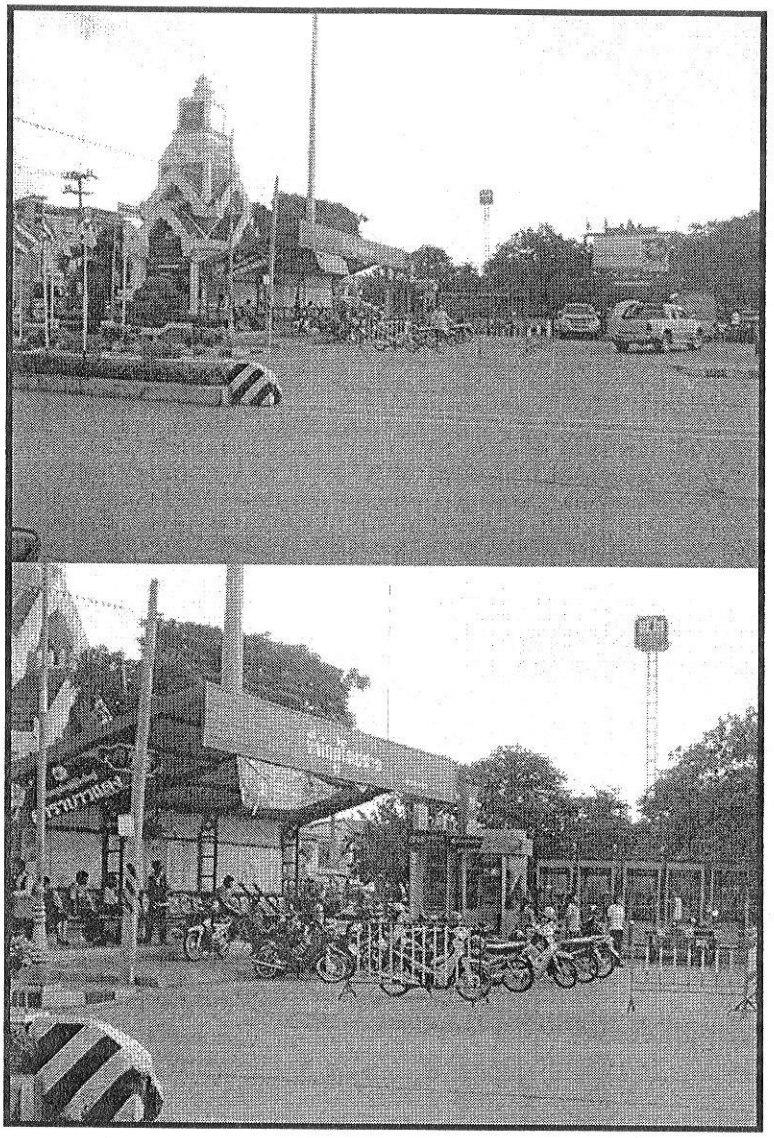

รูปที่ 2.10 แสดง จุดจอดจักรยานยนต์รับจ้างบริเวณหอนาฬิกา ถนนบูชายันต์ อำเภอพิมาย

2.3.3 รถไฟ

จังหวัดนครราชสีมา มีเส้นทางรถไฟสายสำคัญ 2 สายพาดผ่าน คือ เส้นทางเชื่อมต่อระหว่างกรุงเทพมหานครกับภาคอีสานตอนบน (เส้นทางกรุงเทพมหานคร-จังหวัดหนองคาย) และระหว่างกรุงเทพมหานครกับภาคอีสานตอนล่าง (เส้นทางกรุงเทพมหานคร-จังหวัดอุบลราชธานี) มี ชุมทาง ของทั้ง 2 สาย อยู่ในตัวเมืองนครราชสีมา โดยรถไฟทั้งสองสายจะแยกกันที่สถานีชุมทางถนนจิระ นอกจากนี้ยังมีรถไฟอีกสายหนึ่ง ซึ่งแยกที่ชุมทางแก่งคอย คือ สายอำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี-อำเภอบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา ในเขตเมืองมีสถานีรถไฟ 2 สถานี คือ สถานีนครราชสีมา และ สถานีชุมทางถนนจิระ

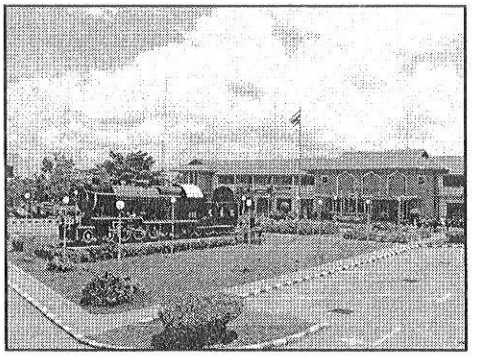

สถานีนครราชสีมา (หัวรถไฟ)

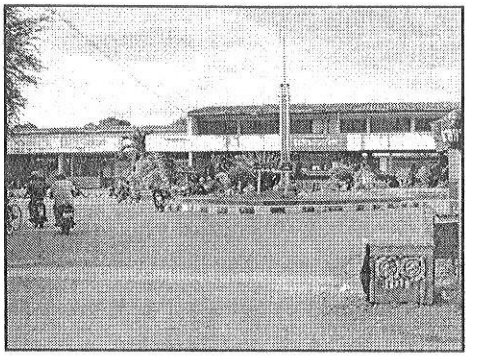

สถานีชุมทางถนนจิระ

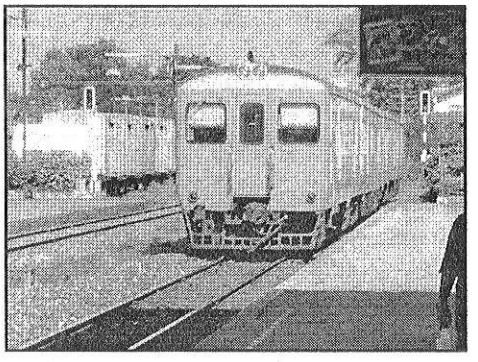

ตัวอย่างของรถไฟที่ให้บริการ

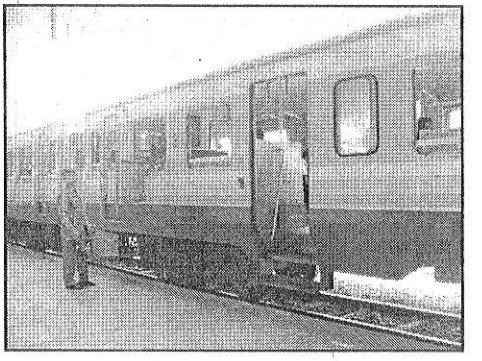

การให้บริการของเจ้าหน้าที่

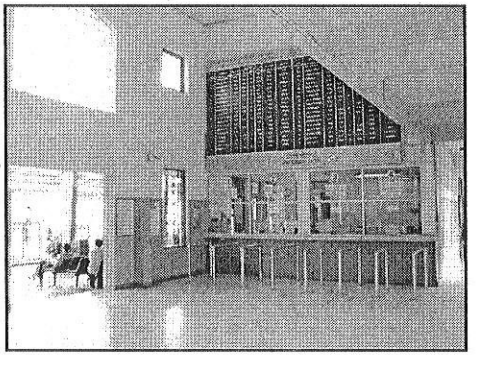

สภาพภายในอาคารที่พักผู้โดยสาร

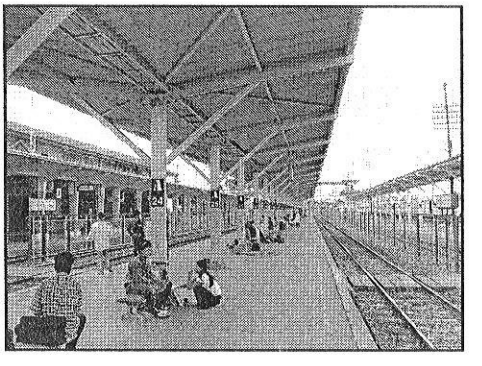

สภาพภายในอาคารที่พักผู้โดยสาร

รูปที่ 2.11 สถานีนครราชสีมาและสถานีชุมทางถนนจิระ

2.4 ลักษณะโครงข่ายถนนในเขตอำเภอพิมาย

จากการสำรวจข้อมูลพื้นฐานด้านเส้นทางคมนาคมขนส่งทางบก ระบบโครงข่ายถนนในเขตอำเภอพิมาย ซึ่งสามารถจำแนกตามลำดับชั้นของถนน (Road Hierarchy) โครงข่ายถนนในเทศบาลตำบลพิมายตามข้อมูลจากสำนักงานโยธาและผังเมือง แสดงดังรูปที่ 2.11 ซึ่งคณะผู้วิจัยได้นำมาปรับแก้จากการสำรวจข้อมูลและใช้เป็นแผนที่หลักในการศึกษาวางแผน ดังแสดงในรูปที่ 2.12

1. **ถนนสายประธาน (Arterial Road)** เป็นถนนสายหลักที่สำคัญที่รองรับการจราจรชนิดผ่านเมือง หรือถนนที่เชื่อมระหว่างจังหวัดกับอำเภอ และสถานที่สำคัญของจังหวัด เช่น ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 206 เป็นเส้นทางสายหลักที่เชื่อมต่อระหว่างอำเภอเมืองนครราชสีมากับอำเภอพิมาย และเป็นเส้นทางสายหลักที่ใช้เดินทางระหว่างอำเภอพิมายกับอำเภอห้วยแถลงและอำเภอจักราช ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2175 เป็นเส้นทางสายหลักที่เชื่อมต่อระหว่างอำเภอพิมายกับ อำเภอชุมพวง
2. **ถนนสายรอง (Collector/Distributor Road)** เป็นถนนที่ทำหน้าที่กระจายการจราจรจากถนนสายหลักเข้าสู่พื้นที่ต่าง ๆ ภายในตัวเมือง ได้แก่ ถนนอนันทจินดา ถนนบูชายันต์
3. **ถนนสายย่อย (local Road)** เป็นถนนที่เป็นตรอกหรือซอยต่าง ๆ รองรับการจราจรในเขตชุมชนและที่พักอาศัยโดยเฉพาะ ไม่ถือเป็นเส้นทางคมนาคมที่จะพิจารณาในการวางแผนการจราจร ได้แก่ ถนนสมัยรุจี ถนนอัษฎางค์ ถนนร่มไทร ถนนมหิศวรยาตรา

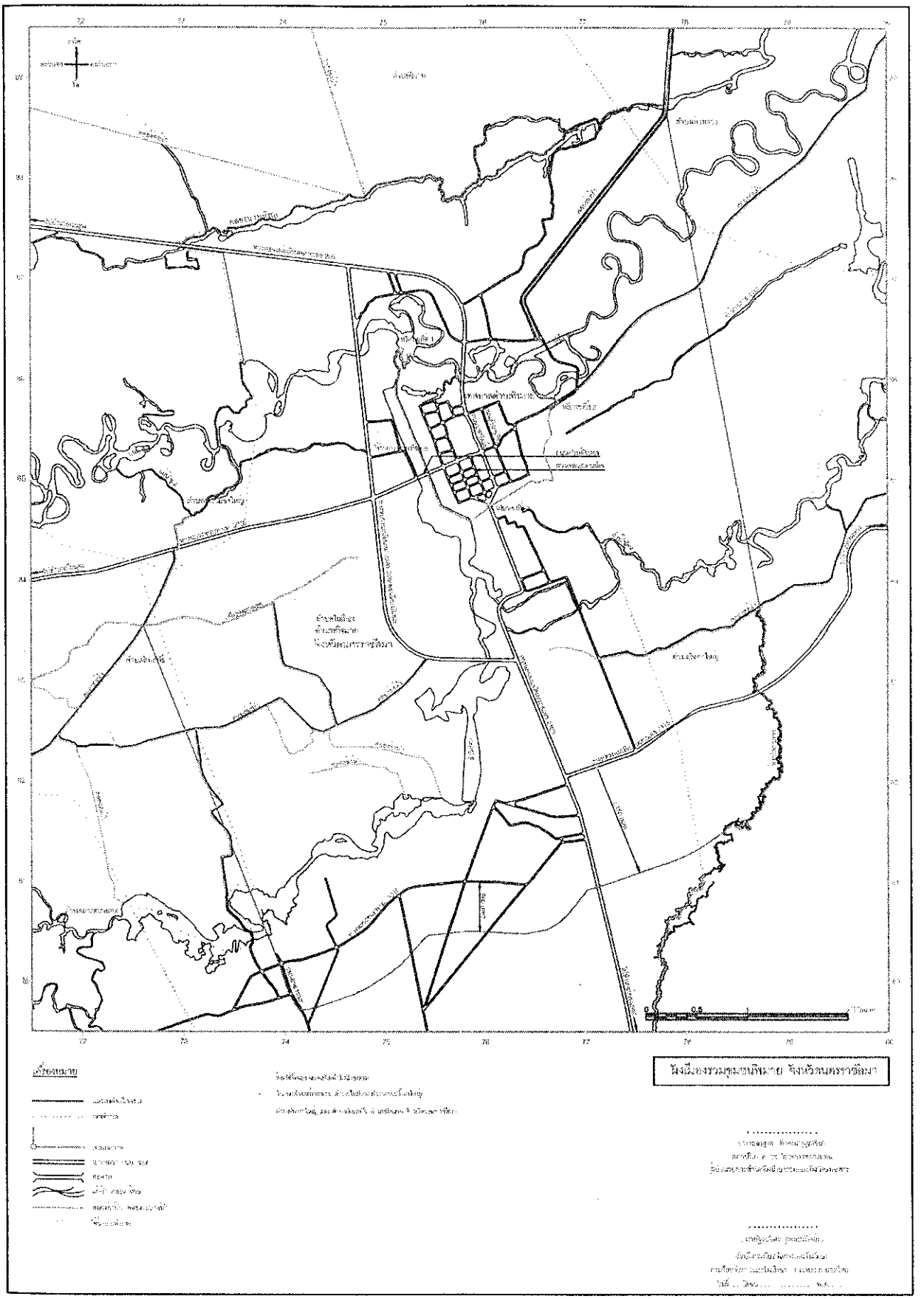

รูปที่ 2.12 แสดงโครงข่ายถนน อำเภอพิมาย

ที่มา สำนักงานโยธาและผังเมือง

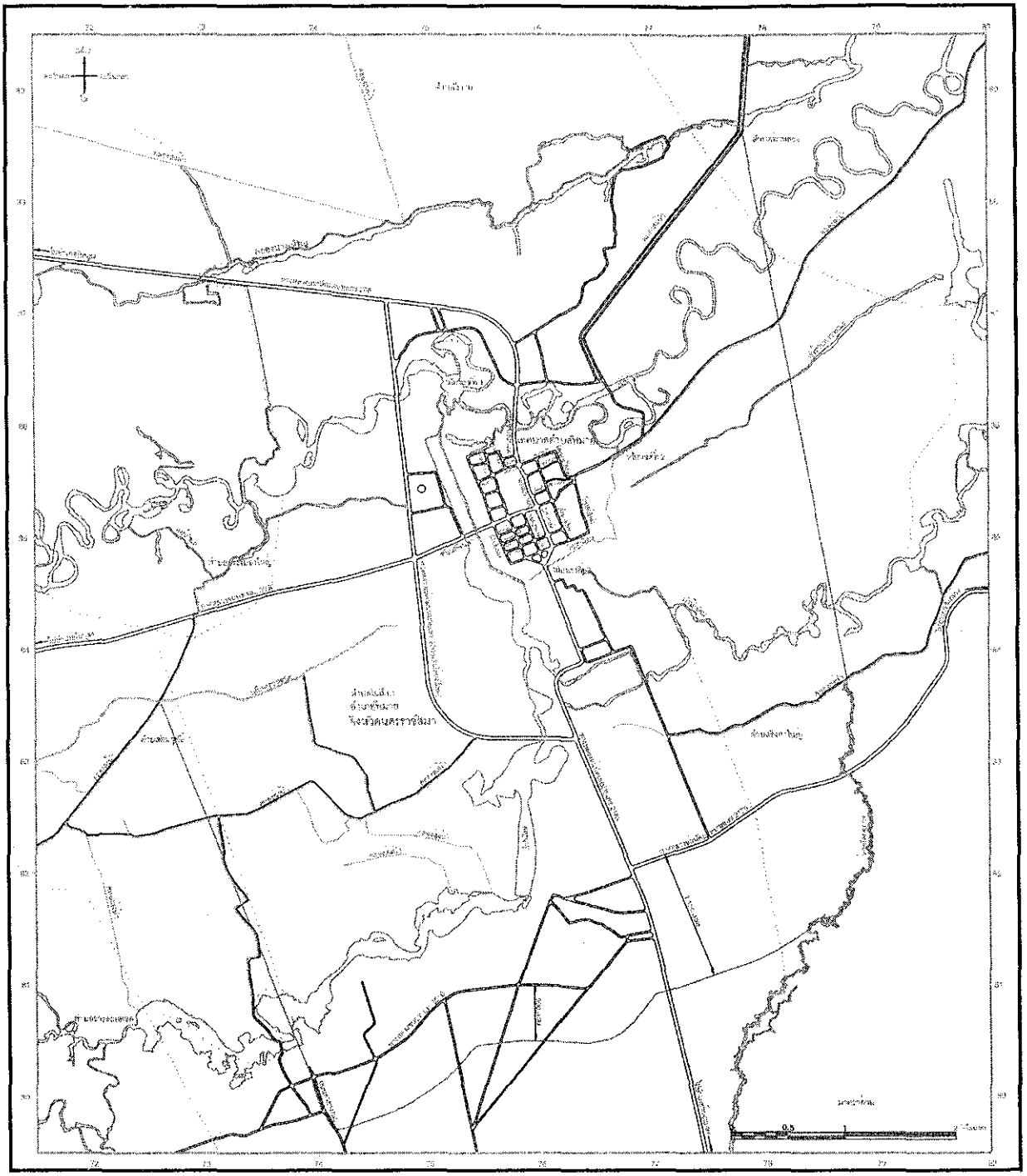

รูปที่ 2.13 แสดงโครงข่ายถนน อำเภอพิมาย ที่ใช้ในการศึกษา
ปรับแก้จากผังเมืองรวมชุมชนพิมาย

2.5 จุดดึงดูดการจราจรในเขตอำเภอพิมาย

จุดดึงดูดการจราจร คือ สถานที่ก่อให้เกิดความต้องการในการเดินทางของประชาชนสูง จากการสำรวจข้อมูล พบว่าจุดดึงดูดการจราจรในเขตเทศบาลตำบลพิมายซึ่งมีผลต่อปริมาณการเดินทางและการตัดสินใจในการเดินทางของประชาชน มีดังนี้

1. โรงเรียนพิมายพิทยา
2. สำนักงานเทศบาล ตำบลพิมาย
3. ร้านสะดวกซื้อรักบ้านเกิด
4. วัดเก่าประตูชัย
5. วัดใหม่ประตูชัย
6. ตลาดนัดเคลื่อนที่ (มีทุกวันที่ 8, 18, 28 ของเดือน)
7. องค์การโทรศัพท์
8. ธนาคารกสิกรไทย
9. ธนาคารทหารไทย
10. ธนาคารกรุงเทพ
11. ร้านสะดวกซื้อ เซเวนอีเลฟเว่น
12. ธกส.
13. ตลาดนัดตอนเย็น (ทุกวัน)
14. ลานจอดรถจุดบริการประชาชน
15. วัดสระเพลง
16. วัดเดิม
17. ศาลหลักเมือง
18. สวนสาธารณะ
19. พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพิมาย
20. ปั้มน้ำมัน ปตท.
21. โรงเรียน กุลโน
22. โรงเรียนสุริยาอุทัย
23. โรงพยาบาลพิมาย
24. สถานีตำรวจ
25. อบต. พิมาย
26. โรงพยาบาลเมดิคอล
27. ห้างสรรพสินค้าฮกกี่
28. ที่ว่าการอำเภอพิมาย
29. ปราสาทหินพิมาย
30. ไทรงาม
31. วัดบูรพาพิมล
32. ต้นไม้โบราณ
33. สถานีอนามัย
34. บริษัทไปรษณีย์ไทยจำกัด
35. ปั้มน้ำมันบางจาก
36. โรงแรมพิมายอินน์
37. โรงแรมพิมายโฮเต็ล
38. โรงแรมพาราไดซ์

โดยรายละเอียดของตำแหน่งจุดดึงดูดการจราจรในเขตเทศบาลตำบลพิมายแสดงดังรูปที่ 2.13

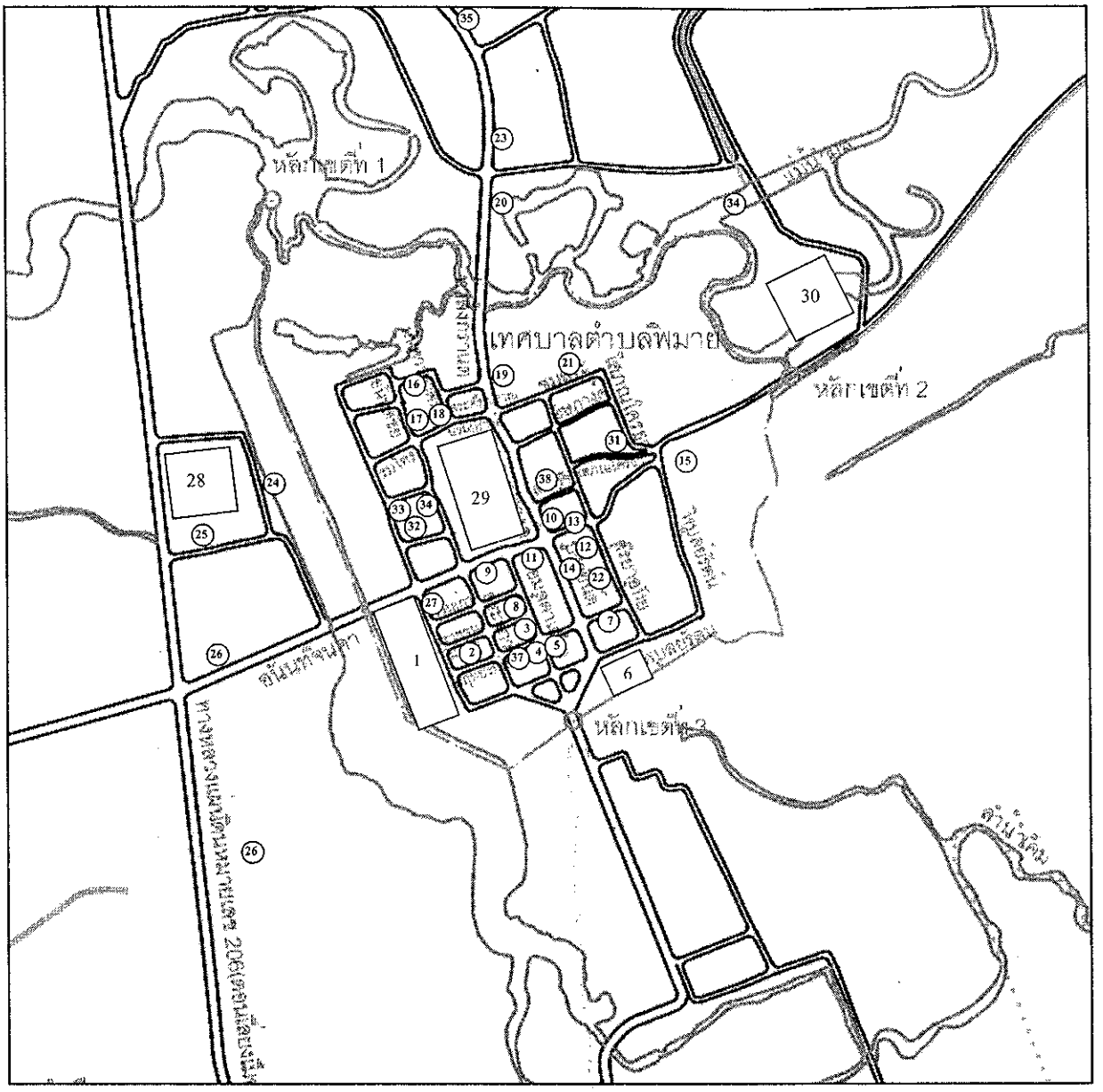

รูปที่ 2.14 แสดงจุดดึงดูดการจราจรในเขตเทศบาลตำบลพิมาย

2.6 ระบบควบคุมสัญญาณไฟจราจร

ภายในเขตเทศบาลตำบลพิมาย มีทางแยกที่ติดตั้งสัญญาณไฟจราจร ทั้งหมด แห่ง และติดตั้งสัญญาณไฟกระพริบเตือนบริเวณทางแยก จำนวน 4 จุด รายละเอียดแสดงตามรูปที่ 2.14

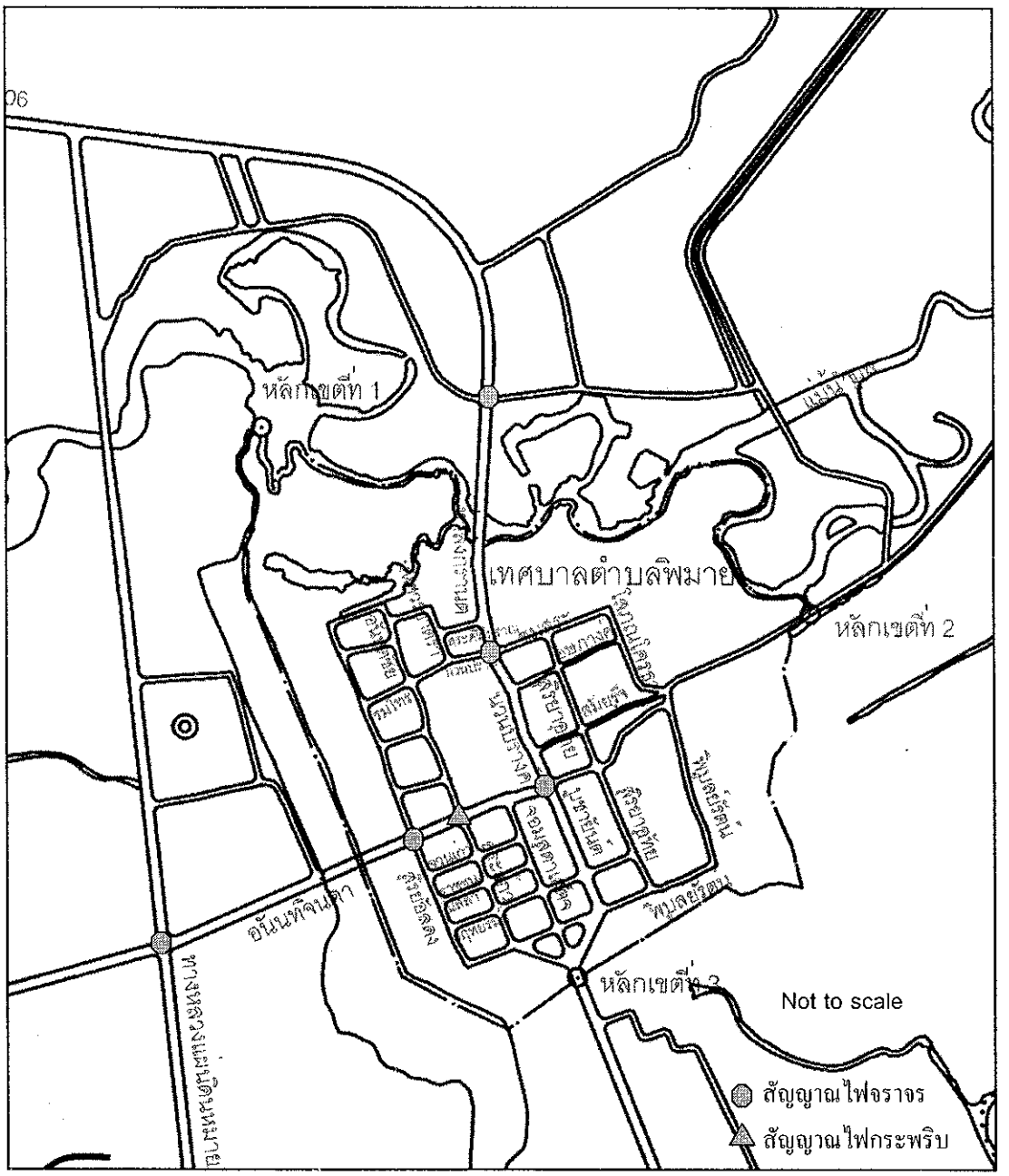

รูปที่ 2.15 แสดงตำแหน่งที่ติดตั้งระบบควบสัญญาณไฟจราจร

2.7 ระบบเดินรถทางเดียว

ในเขตเทศบาลตำบลพิมาย ไม่ได้กำหนดให้มีระบบเดินรถทางเดียวที่ชัดเจน แต่มีถนนบางเส้นที่มีการมีการกำหนดบางช่วงของเส้นทาง ให้ยานพาหนะเดินรถทางเดียวเป็นระยะทางสั้น ๆ บริเวณทางเข้าเมืองทิศตะวันออกเฉียงให้ โดยมีเส้นทางแสดงตามรูปที่ 2.15 และลักษณะทางกายภาพของถนน ดังรูปที่ 2.16

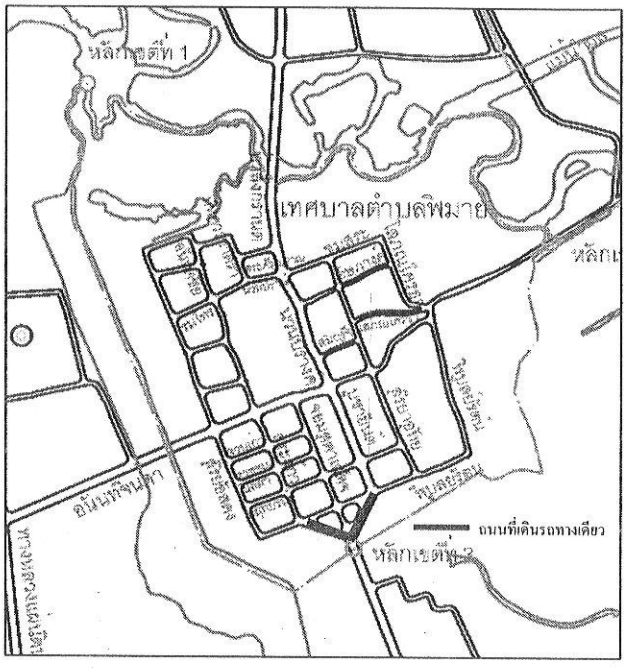

รูปที่ 2.16 แสดงเส้นทางที่กำหนดให้มีการเดินรถทางเดียว

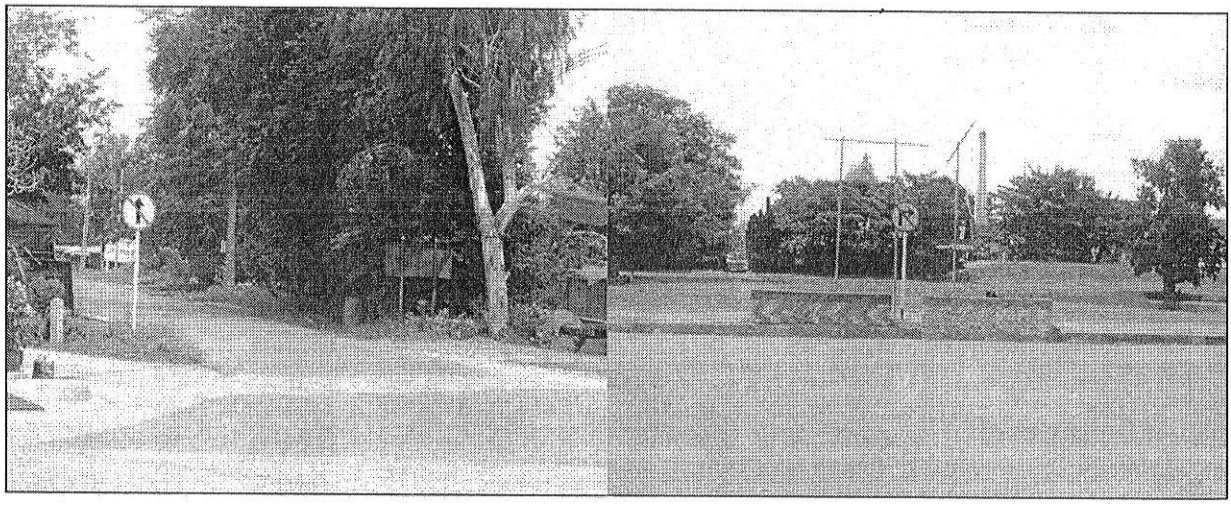

รูปที่ 2.17 แสดงลักษณะทางกายภาพและการติดตั้งป้ายจราจรกำหนดให้มีการเดินรถทางเดียวในเขตเทศบาลตำบลพิมาย

บทที่ 3
การสำรวจข้อมูลด้านการท่องเที่ยว ในเขตอำเภอพิมาย

3.1 ลักษณะแหล่งท่องเที่ยวในปัจจุบัน

3.1.1 ปราสาทหินพิมาย

ปราสาทหินพิมาย เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงของประเทศไทย ซึ่งได้รับความนิยมทั้งจากชาวไทยและชาวต่างประเทศ โดยบริเวณปราสาทหินพิมาย จัดให้มีลานจอดรถ และร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึกสำหรับนักท่องเที่ยว แสดงดังรูปที่ 3.1-3.3 ส่วนตารางที่ 3.1 และตารางที่ 3.2 แสดงข้อมูลสถิตินักท่องเที่ยว

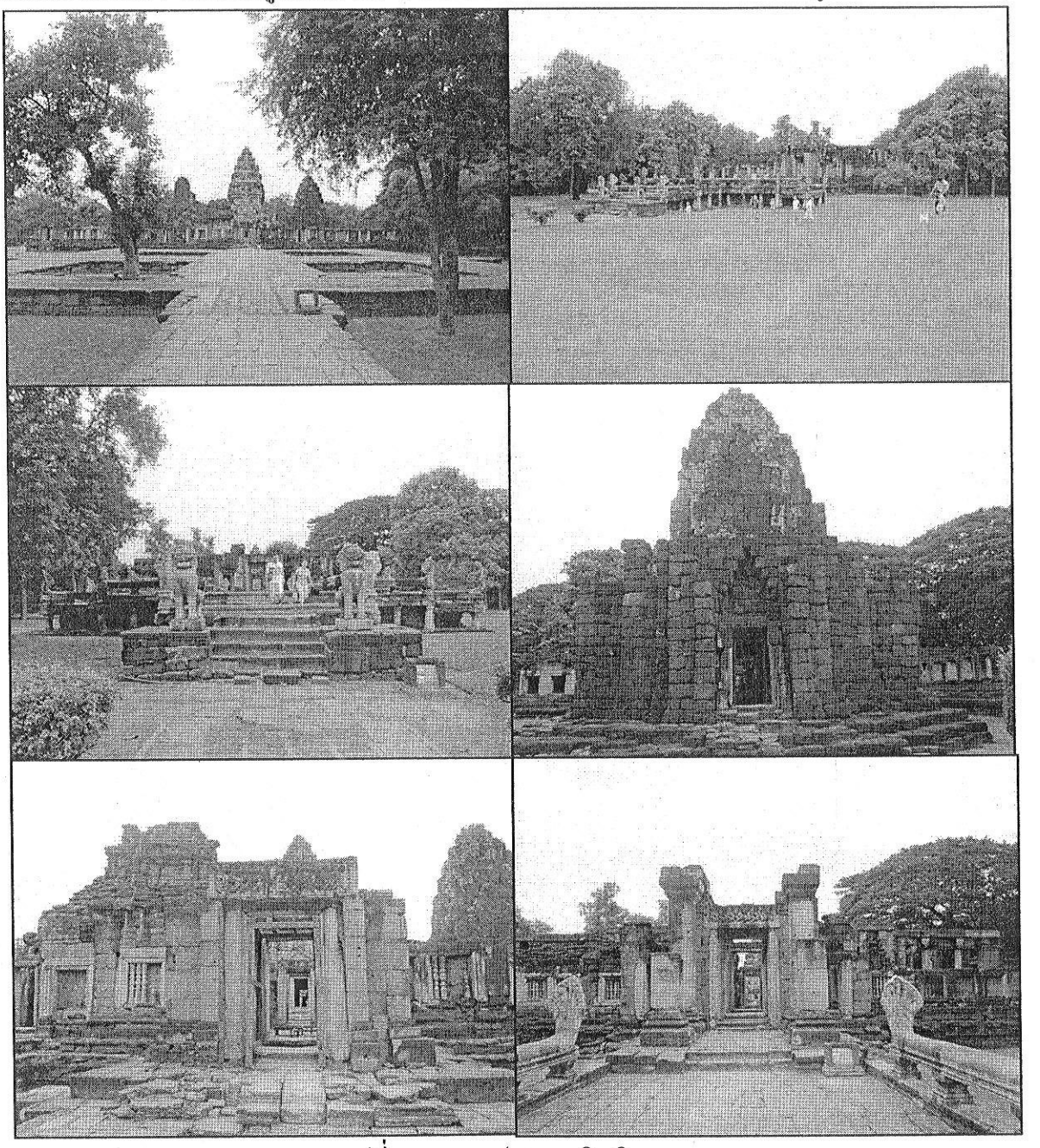

รูปที่ 3.1 แสดงปราสาทหินพิมาย

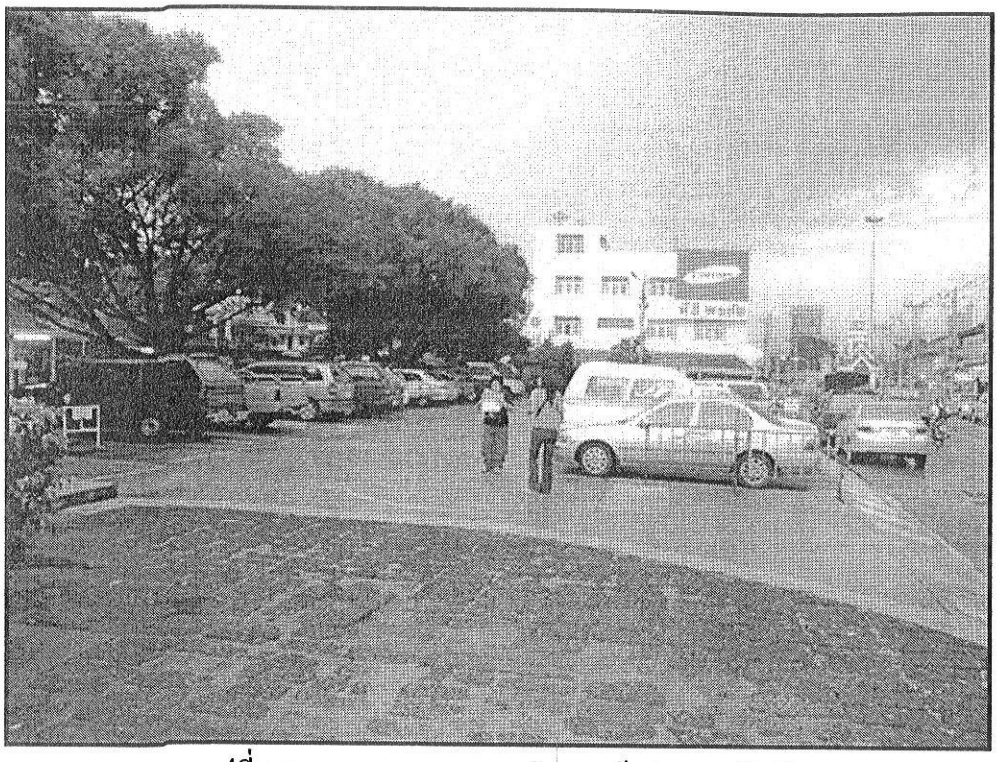

รูปที่ 3.2 แสดงลานจอดรถบริเวณหน้าปราสาทหินพิมาย

รูปที่ 3.3 แสดงจุดจำหน่ายสินค้าที่ระลึกบริเวณปราสาทหินพิมาย

ตารางที่ 3.1 แสดงข้อมูลสถิตินักท่องเที่ยว ปี 2545-2550

ปี พ.ศ.	ชาวไทย	ชาวต่างชาติ
2545	202,902	41,554
2546	200,394	34,100
2547	195,452	32,100
2548	192,150	28,150
2549	182,293	28,000
2550	166,500	32,600

ตารางที่ 3.2 แสดง สถิตินักท่องเที่ยวปราสาทหินพิมาย ข้อมูล ณ ระหว่างเดือนตุลาคม 2549 - พฤษภาคม2551

ปี	เดือน	ชาวไทย	ชาวต่างประเทศ
2549	ตุลาคม 2549	17,650	2,150
2549	พฤศจิกายน 2549	8,250	3,150
2549	ธันวาคม 2549	15,300	2,500
2550	มกราคม 2550	17,400	3,600
2550	กุมภาพันธ์ 2550	11,900	3,250
2550	มีนาคม 2550	15,350	3,350
2550	เมษายน 2550	24,350	3,400
2550	พฤษภาคม 2550	12,950	2,050
2550	มิถุนายน 2550	83,00	1,700
2550	กรกฎาคม 2550	12,250	2,300
2550	สิงหาคม 2550	11,500	2,350
2550	กันยายน 2550	11,300	1,800
2550	ตุลาคม 2550	15,000	2,350
2550	พฤศจิกายน 2550	12,000	3,600
2550	ธันวาคม 2550	22,594	3,300
2551	มกราคม 2551	19,400	3,950
2551	กุมภาพันธ์ 2551	13,500	4,000
2551	มีนาคม 2551	16,900	3,450
2551	เมษายน 2551	18,800	1,850
2551	พฤษภาคม 2551	14,450	2,086
2551	มิถุนายน	7,600	1,379
2551	กรกฎาคม	11,350	2,535
2551	สิงหาคม	10,850	2,750

3.1.2 พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพิมาย

เป็นสถานที่เก็บรวบรวมหลักฐาน และจัดแสดงเรื่องราวเกี่ยวกับความเจริญรุ่งเรืองของวัฒนธรรมอีสานในอดีต โดยเฉพาะโบราณวัตถุศิลปวัตถุที่ค้นพบในเขตอีสานตอนล่าง โบราณวัตถุสมัยก่อนประวัติศาสตร์ที่นำมาจัดแสดงได้แก่ เครื่องปั้นดินเผาโบราณ โครงกระดูก เครื่องมือ เครื่องประดับที่ทำจากสำริดและหิน ส่วนโบราณวัตถุสมัยประวัติศาสตร์ได้แก่ ใบเสมาแบบศิลปทวารวดี ชิ้นส่วนสถาปัตยกรรมแบบเขมร เช่น ทับหลัง หน้าบัน เสาประดับกรอบประตู ทวารบาล และประติมากรรมรูปเคารพ อาทิ พระพุทธรูป เทวรูป รูปพระโพธิสัตว์ และรูปสลักศิลาพระเจ้าชัยวรมันที่ 7

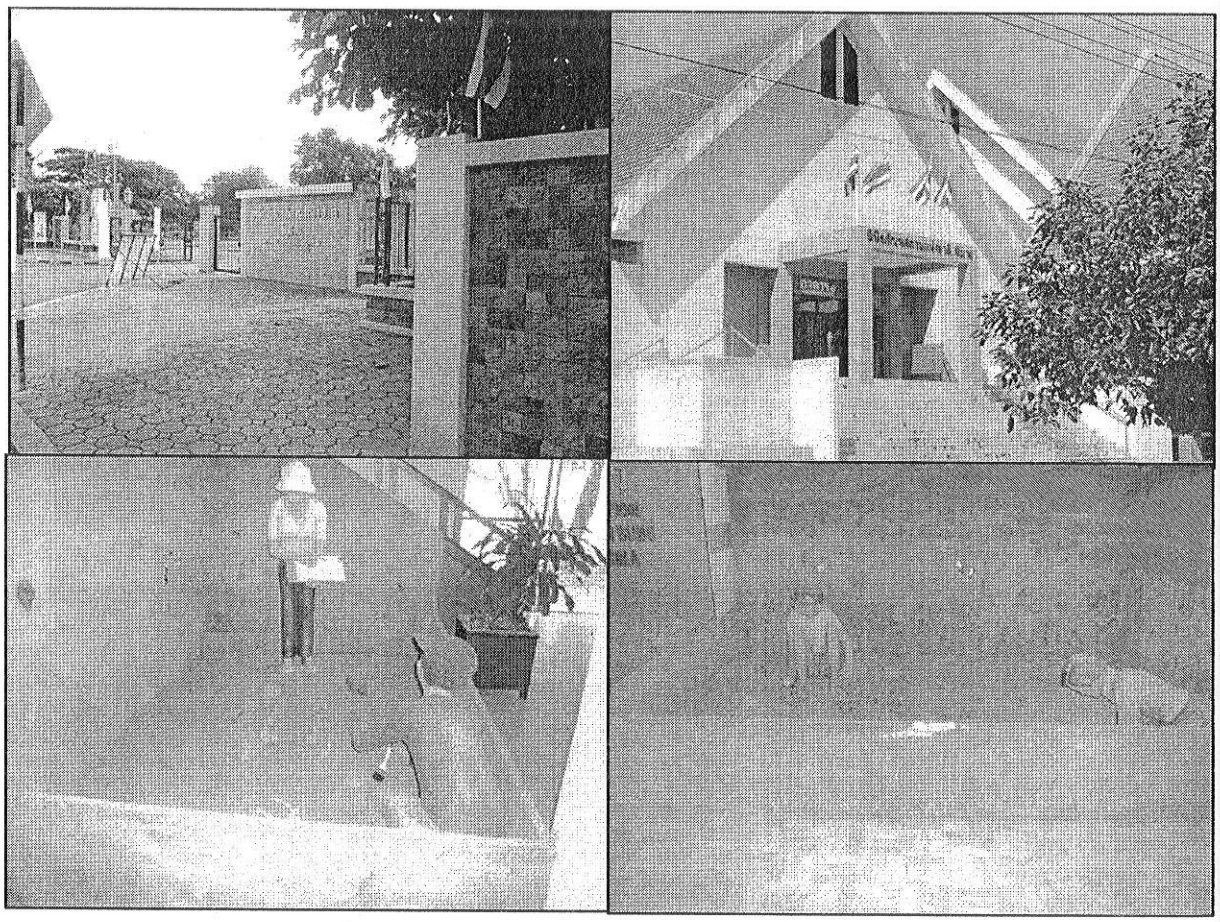

รูปที่ 3.4 แสดงพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพิมาย

3.1.3 ไทรงาม

ไทรงามเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญและมีชื่อเสียงของอำเภอพิมายมีอายุประมาณ 350 ปี ไทรงามมีกิ่งก้านสาขามากมาย ให้ความร่มรื่นสวยงาม มีพื้นที่ครอบคลุมบริเวณประมาณ 15,000 ตารางฟุต ตั้งอยู่บนฝั่งแม่น้ำมูล ภายในบริเวณไทยงามมีร้านอาหารและเครื่องดื่มจำหน่าย โดยอาหารที่มีชื่อเสียงและได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยว คือ ผัดหมี่พิมาย

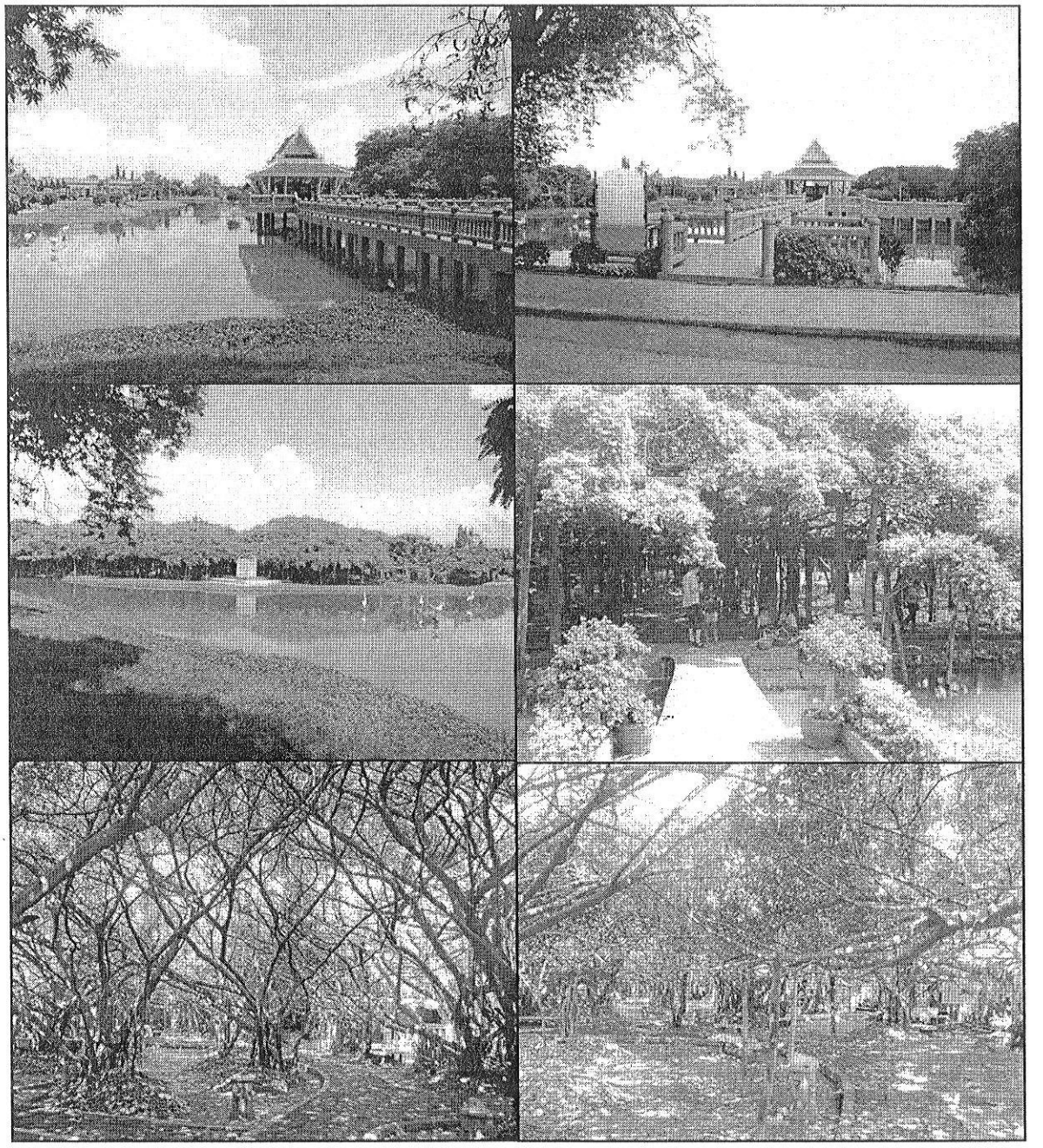

รูปที่ 3.5 แสดงสภาพภูมิทัศน์ แหล่งท่องเที่ยวไทรงาม อำเภอพิมาย

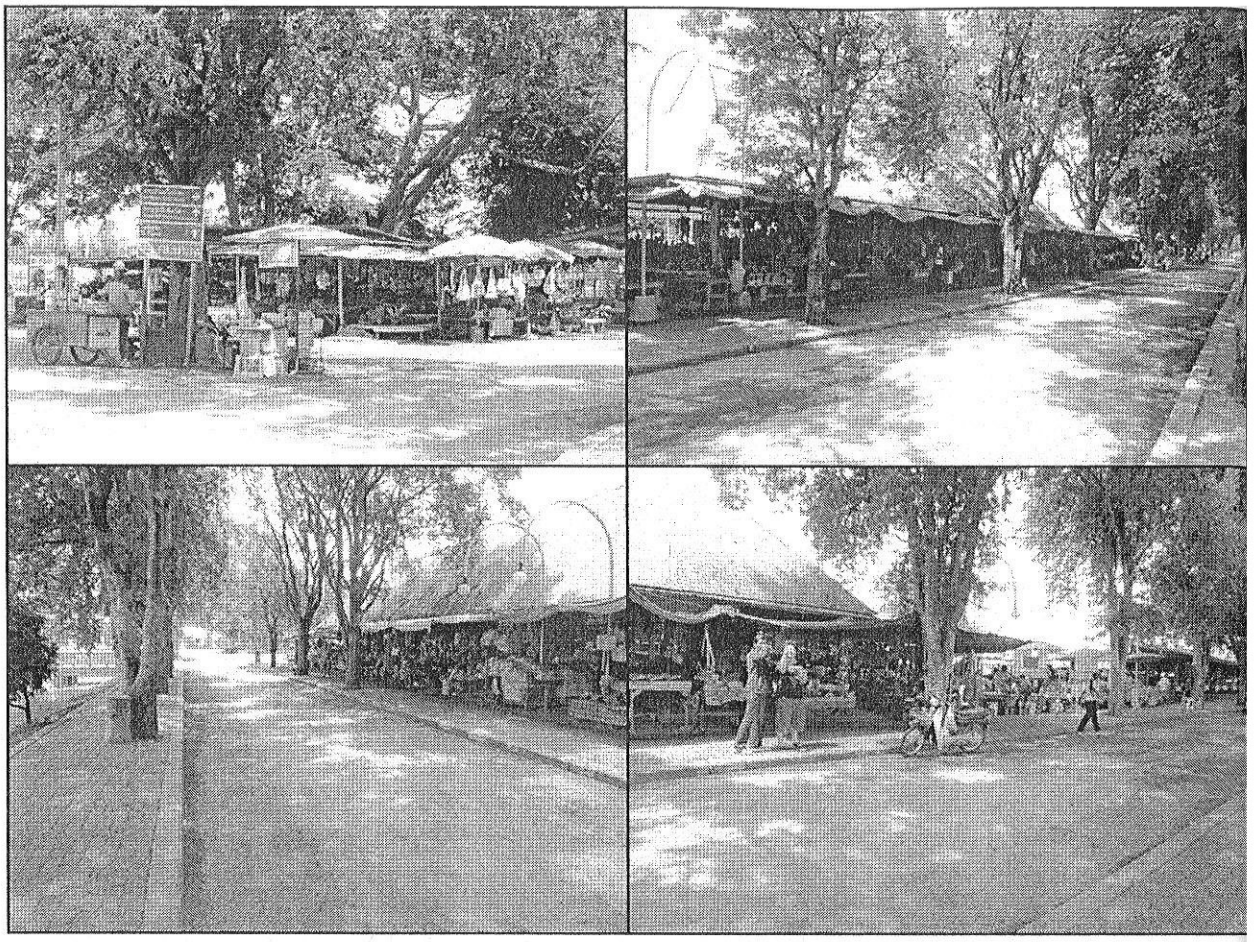

รูปที่ 3.6 แสดงร้านจำหน่ายสินค้าบริเวณไทรงาม

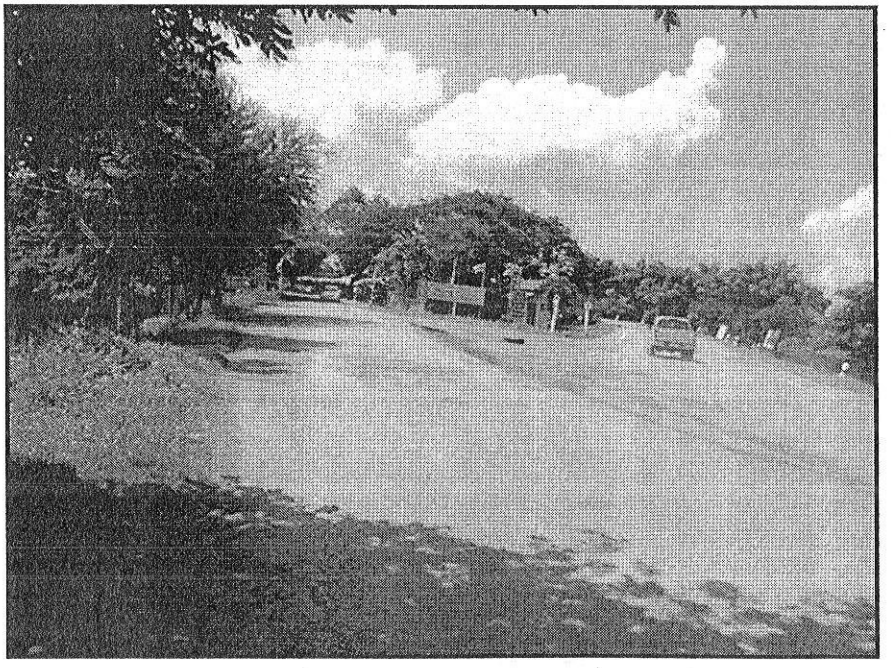

รูปที่ 3.7 แสดงลักษณะสภาพถนนที่เดินทางไปแหล่งท่องเที่ยวไทรงาม

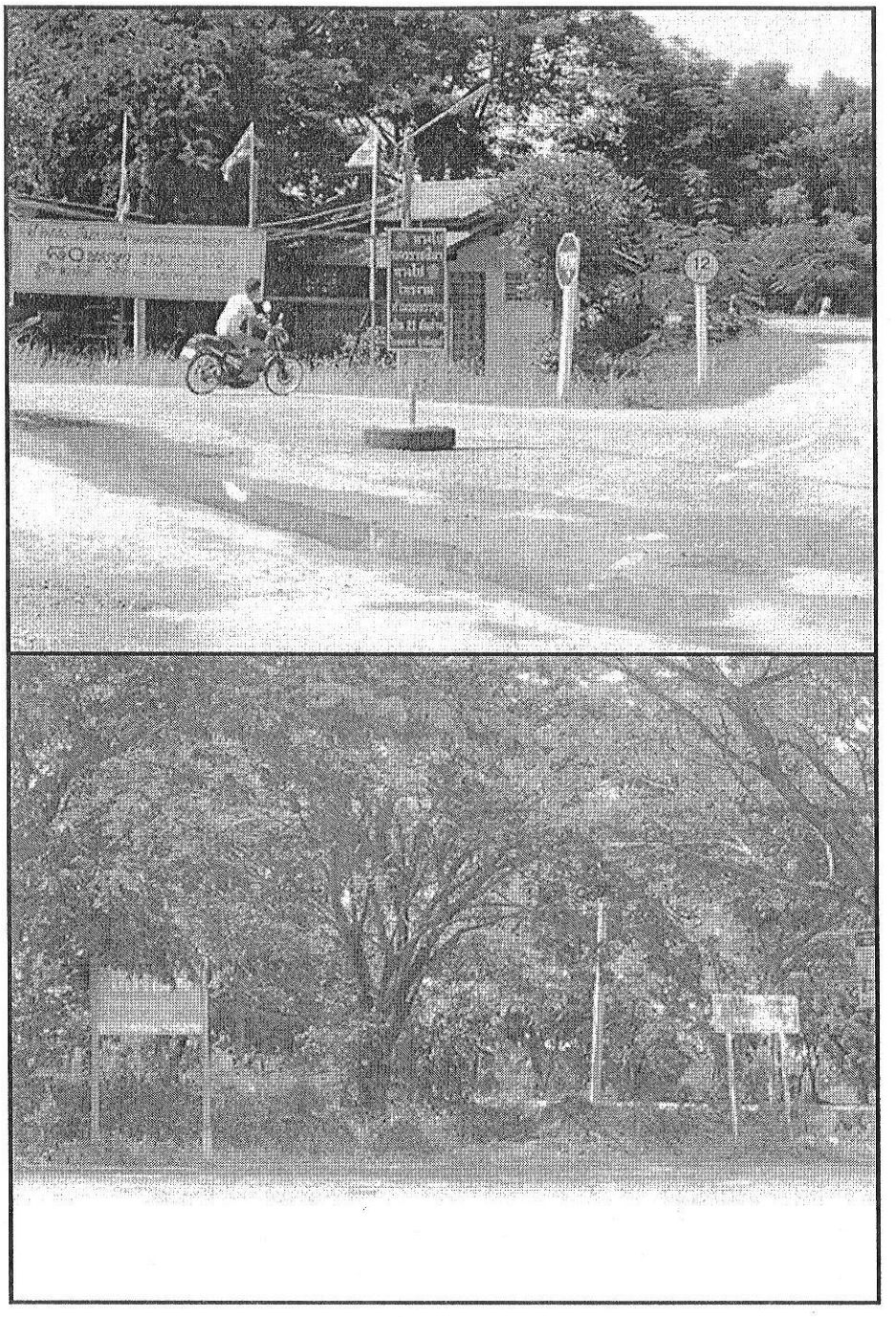

รูปที่ 3.8 แสดงลักษณะสภาพถนนและป้ายแนะนำการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวไทรงาม

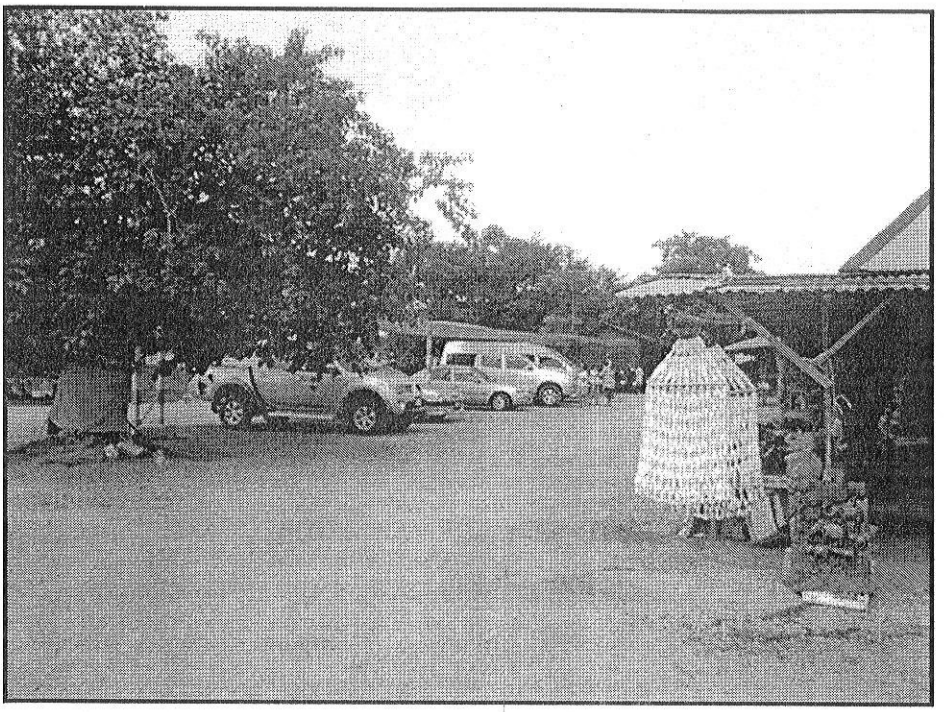

รูปที่ 3.9 แสดงลานจอดรถบริเวณแหล่งท่องเที่ยวไทรงาม

3.1.4 แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ดำเนินการโดยกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร บ้านน้อยสามัคคี ม.15 ต.ในเมือง เป็นกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรผลิตสินค้าแปรรูปจากเนื้อหมู เช่น ไส้กรอกอีสาน, หมูแผ่น, หมูหยอง, ลูกชิ้นหมู, หมูแดดเดียว รสชาติอร่อย สะอาด ได้รับรางวัลจากการประกวดผลงานส่งเสริมการเกษตรดีเด่น ระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประจำปี 2543

รูปที่ 3.10 แสดงสถานที่ถ่ายทอดเทคโนโลยีการแปรรูปสุกร ตัวอย่างผลิตภัณฑ์ และรางวัลที่ได้รับ

3.1.5 ต้นไม้โบราณ

เป็นต้นยางขนาดใหญ่ในเขตเทศบาลตำบลพิมาย ตั้งอยู่บนถนน นวลปรางค์ ใกล้กับที่บริษัทไปรษณีย์ไทยจำกัด มีต้นยางขนาดใหญ่จำนวน 3 ต้น อายุประมาณ 400 ปี ซึ่งเป็นต้นยางที่มีขนาดใหญ่ที่สุดและอายุมากที่สุดในประเทศไทยที่พบต้นยางในเขตชุมชนเมือง แสดงลักษณะของต้นยางในรูปที่ 3.11-3.12

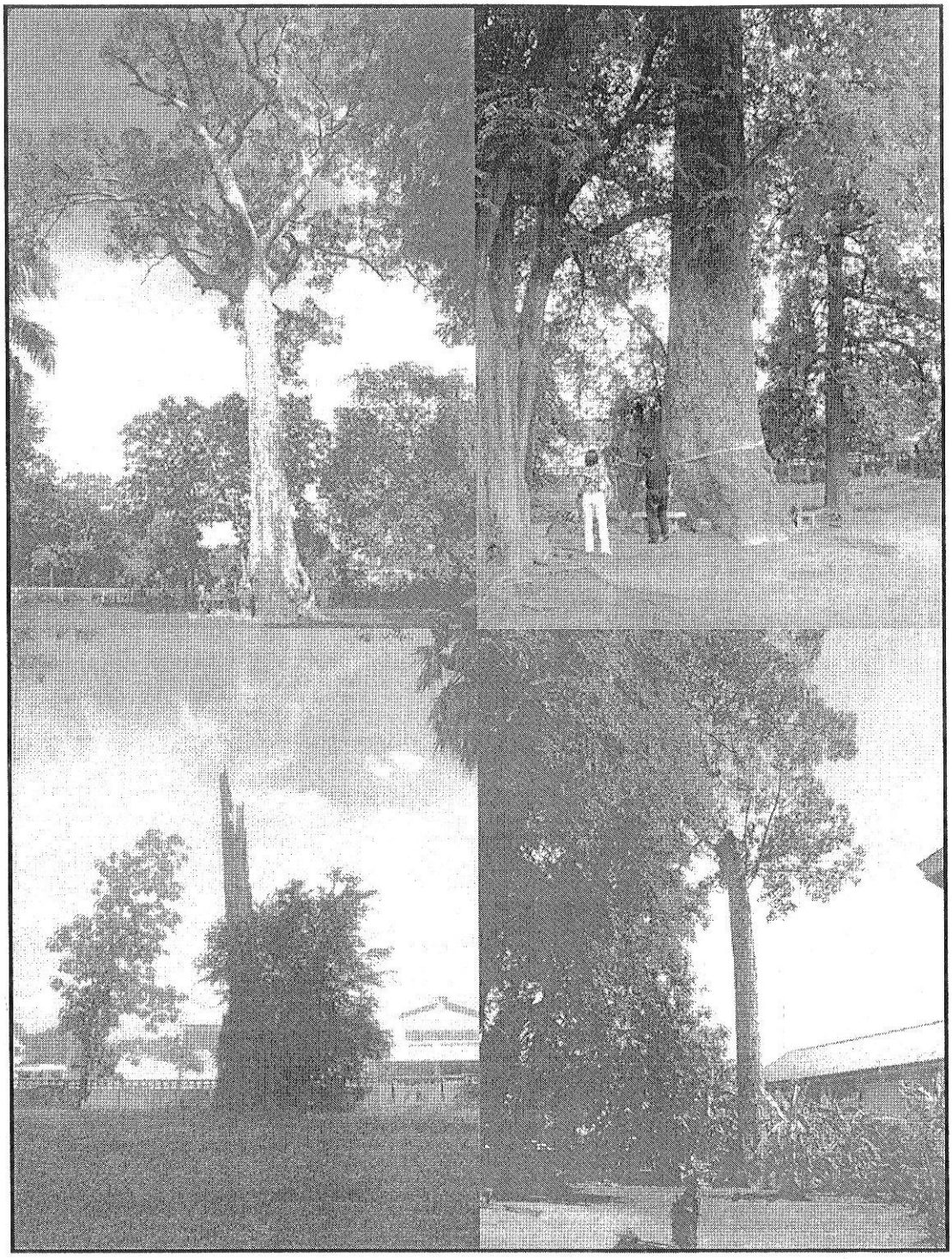

รูปที่ 3.11 แสดงต้นยางขนาดใหญ่ บริเวณ ถนนนวลปรางค์ ในเขตเทศบาลตำบลพิมาย

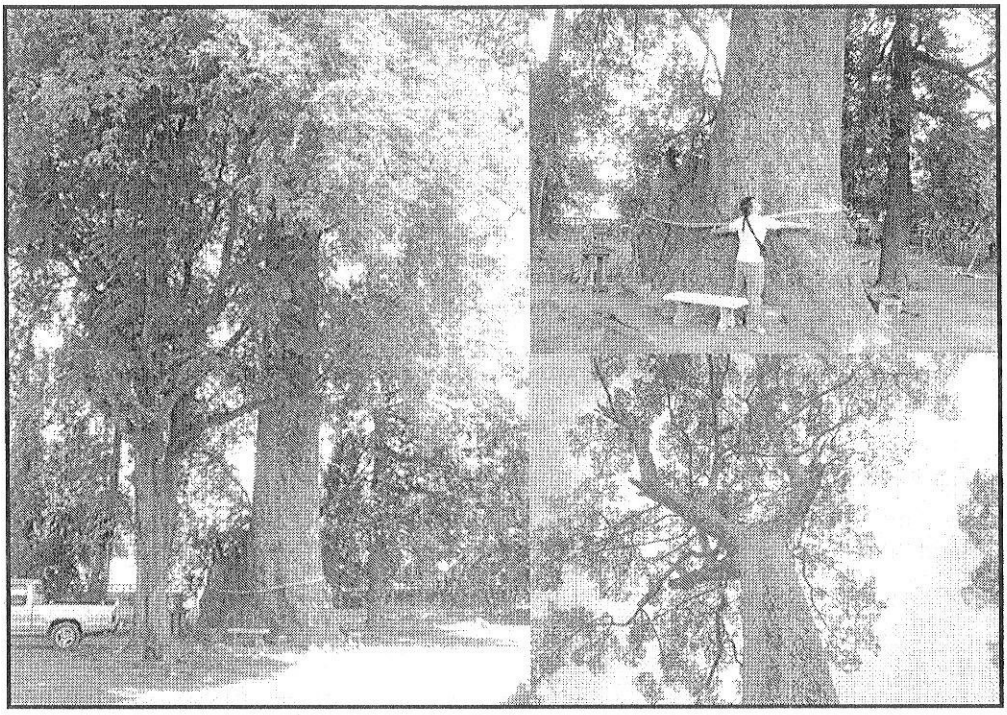

รูปที่ 3.12 แสดงต้นยางขนาดใหญ่ บริเวณ ถนนนวลปรางค์ ในเขตเทศบาลตำบลพิมาย

3.2 ข้อมูลการสำรวจความคิดเห็น

การสำรวจข้อมูลความคิดเห็น เพื่อ ให้ทราบถึงปัญหา ที่เกิดขึ้น สะท้อนจาก ผู้เดินทางมายังอำเภอพิมย และ ความคิดเห็นของประชาชนอำเภอพิมาญ จึงมีการจัดทำแบบสอบถามเพื่อสัมภาษณ์ถึงความคิดเห็นและปัญหาที่เกิดขึ้นและควรมีการดำเนินการแก้ไข โดย แบ่งเป็นการสำรวจความคิดเห็นของผู้ที่เดินทางมายังอำเภอพิมาย จำนวน 1,200 คน และสำรวจความคิดเห็นของ ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลพิมาย จำนวน 500 คน

3.2.1 สรุปผลการสำรวจความคิดเห็นผู้ที่เดินทางมายังอำเภอพิมาย

จากข้อมูลการสำรวจผู้เดินทางมายังอำเภอพิมาย จำนวน 1,200 คน เป็นเพศชายร้อยละ 56.56 เพศหญิง ร้อยละ 53.44 ซึ่งผลการสำรวจข้อมูล พบว่า สถานที่ท่องเที่ยวที่ประทับใจมากที่สุด คือ ปราสาทหินพิมายร้อยละ 55.56 พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพิมายร้อยละ 30.56 และ ไทรงาม ร้อยละ 13.89 และจากผลการสำรวจ ผู้ที่เดินทางมาอำเภอพิมาย เคยมาเที่ยวในงานเทศกาลท่องเที่ยวพิมายร้อยละ 66.67 ไม่เคยมาเที่ยวเทศกาลท่องเที่ยวพิมายร้อยละ 33.33 และผู้ที่เคยมาเที่ยวงานเทศกาลท่องเที่ยวพิมาย ระบุว่า พบกับปัญหา ด้านการประชาสัมพันธ์ร้อยละ 26 ป้ายยอกเส้นทางร้อยละ 23 การสรุปผลการสำรวจแสดงในตารางที่ 3.3-3.12

ตารางที่ 3.3 ข้อมูลการสำรวจผู้เดินทางมายังอำเภอพิมายจำแนก ตามอายุ

อายุ	ร้อยละ
ต่ำกว่า 10 ปี	2.46
11-19	7.38
20-30	28.69
30-50	54.10
50-60	7.38
มากกว่า 60 ปี	0.00

ตารางที่ 3.4 ข้อมูลการสำรวจผู้เดินทางมายังอำเภอพิมาย จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	ร้อยละ
ระดับประถมศึกษา	10.66
ระดับมัธยมต้น	11.48
ระดับมัธยมปลาย	40.16
อนุปริญญา	9.84
ปริญญาตรี	25.41
ปริญญาโท	2.46
สูงกว่าปริญญาโท	0.00

ตารางที่ 3.5 ข้อมูลการสำรวจผู้เดินทางมายังอำเภอพิมาย จำแนกตามระดับอาชีพ

อาชีพ	ร้อยละ
รับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ	13.93
พนักงานเอกชน	30.33
ค้าขาย	20.49
เกษตรกร	7.38
นักเรียน นักศึกษา	23.77
ข้าราชการบำนาญ	0.00
อื่น ๆ	4.10

ตารางที่ 3.6 ข้อมูลการสำรวจผู้เดินทางมายังอำเภอพิมาย จำแนกตามรายได้

รายได้ต่อเดือน	ร้อยละ
ไม่มีรายได้	22.13
ต่ำกว่า 5,000 บาท	3.28
5,001-10,000 บาท	52.46
10,001-15,000 บาท	11.48
15,001-30,000 บาท	9.02
มากกว่า 30,000 บาท	1.64

ตารางที่ 3.7 ข้อมูลการสำรวจผู้เดินทางมายังอำเภอพิมาย จำแนกตามรูปแบบการเดินทาง

การใช้รูปแบบการเดินทาง	ร้อยละ
รถยนต์ส่วนตัว	62.30
รถโดยสารสาธารณะ	0.00
รถเช่า	18.03
รถที่บริษัททัวร์จัดให้บริการ	19.67

ตารางที่ 3.8 ข้อมูลการสำรวจผู้เดินทางมายังอำเภอพิมาย จำแนกตามวัตถุประสงค์การเดินทาง

วัตถุประสงค์ในการเดินทาง	ร้อยละ
พักผ่อน,ท่องเที่ยว	83.61
ประชุมสัมมนา	4.10
ธุรกิจการประกอบอาชีพ	4.10
อื่น ๆ	8.20

ตารางที่ 3.9 ข้อมูลการสำรวจผู้เดินทางมายังอำเภอพิมาย จำแนกตามวิธีการหาข้อมูลของอำเภอพิมาย

แหล่งข้อมูล	ร้อยละ
ถามรายละเอียดจากคนที่รู้จัก	27.05
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	36.07
อินเตอร์เน็ต	12.30
หนังสือเดินทางและท่องเที่ยว	17.21
อื่น ๆ	7.38

ตารางที่ 3.10 ข้อมูลการสำรวจผู้เดินทางมายังอำเภอพิมาย ได้ระบุถึงแหล่งท่องเที่ยวที่ประทับใจมากที่สุด

แหล่งท่องเที่ยว	ร้อยละ
อนุสรณ์สถานวีรกรรมทุ่งสัมฤทธิ์	0
พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพิมาย	30.56
ปราสาทหินพิมาย	55.56
ไทรงาม	13.89
อื่น ๆ	0

ตารางที่ 3.11 ข้อมูลการสำรวจผู้เดินทางมายังอำเภอพิมาย ได้ระบุถึงการประสบปัญหาในเทศกาลท่องเที่ยวพิมาย

ปัญหาที่เกิดขึ้นในงานเทศกาลท่องเที่ยวพิมาย	ร้อยละ
การเดินทาง	9.7
การให้บริการข้อมูลด้านการท่องเที่ยว	**20.00**
ที่พัก	6.70
ป้ายเส้นทาง	**23.00**
ห้องน้ำห้องสุขา	14.60
การประชาสัมพันธ์	**26.00**
อื่น ๆ	0

ตารางที่ 3.12 ข้อมูลการสำรวจความคิดเห็นของผู้เดินทางมายังอำเภอพิมาย ถึงสิ่งที่ควรมีการปรับปรุงตามความเร่งด่วน

ลำดับที่	รายการ	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ต้องปรับปรุง	ไม่ทราบข้อมูล	รวม
1	โรงแรมที่พัก	21.85%	57.14%	10.92%	8.40%	1.68%	**100.00%**
2	ห้องน้ำ ห้องสุขา	1.69%	33.05%	**35.59%**	20.34%	9.32%	**100.00%**
3	ป้ายบอกเส้นทาง ป้ายแนะนำ สัญลักษณ์ต่างๆ	10.08%	**60.50%**	12.61%	13.45%	3.36%	**100.00%**
4	น้ำดื่ม, น้ำใช้	27.73%	36.97%	16.81%	16.81%	1.68%	**100.00%**
5	ไฟฟ้า	21.85%	46.22%	15.97%	13.45%	2.52%	**100.00%**
6	โทรศัพท์สาธารณะ	5.88%	38.66%	33.61%	20.17%	1.68%	**100.00%**
7	ร้านขายอาหาร-เครื่องดื่ม	2.54%	14.41%	21.19%	**45.76%**	16.10%	**100.00%**
8	ร้านขายของที่ระลึก	2.56%	23.08%	35.04%	36.75%	2.56%	**100.00%**
9	การจัดการขยะ น้ำเสีย	**36.97%**	31.93%	18.49%	10.92%	1.68%	**100.00%**
10	การรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว	1.68%	50.42%	31.93%	14.29%	1.68%	**100.00%**
11	การให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	2.52%	56.30%	24.37%	15.13%	1.68%	**100.00%**
12	การดูแลรักษาให้แหล่งท่องเที่ยวคงความเป็นธรรมชาติ	3.39%	55.08%	19.49%	17.80%	4.24%	**100.00%**
13	การเก็บค่าธรรมเนียมเข้าชม	7.63%	29.66%	29.66%	21.19%	11.86%	**100.00%**

3.2.2 สรุปผลการสำรวจความคิดเห็นประชาชนในเขตอำเภอพิมาย

การสำรวจความคิดเห็นของประชาชนอำเภอพิมาย จำนวน 500 คน เป็นชายร้อยละ 44 เป็นหญิงร้อยละ 56 สรุปผลการสำรวจความคิดเห็นแสดงในตารางที่ 3.13-3.17

ตารางที่ 3.13 ข้อมูลการสำรวจประชาชนอำเภอพิมายจำแนก ตามอายุ

อายุ	ร้อยละ
ต่ำกว่า 10 ปี	0.00
11-19	20.00
20-30	20.00
30-50	42.00
50-60	16.00
มากกว่า 60 ปี	2.00

ตารางที่ 3.14 ข้อมูลการสำรวจประชาชนอำเภอพิมายจำแนก ระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	ร้อยละ
ระดับประถมศึกษา	20.00
ระดับมัธยมต้น	30.00
ระดับมัธยมปลาย	38.00
อนุปริญญา	6.00
ปริญญาตรี	6.00
ปริญญาโท	0.00
สูงกว่าปริญญาโท	0.00

ตารางที่ 3.15 ข้อมูลการสำรวจประชาชนอำเภอพิมายจำแนก อาชีพ

อาชีพ	ร้อยละ
รับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ	8.00
พนักงานเอกชน	16.00
ค้าขาย	20.00
เกษตรกร	36.00
นักเรียน นักศึกษา	20.00
ข้าราชการบำนาญ	0.00
อื่น ๆ	0.00

ตารางที่ 3.16 ข้อมูลการสำรวจประชาชนอำเภอพิมายจำแนก อาชีพ

รายได้ต่อเดือน	ร้อยละ
ไม่มีรายได้	22.00
ต่ำกว่า 5,000 บาท	22.00
5,001-10,000 บาท	46.00
10,001-15,000 บาท	8.00
15,001-30,000 บาท	2.00
มากกว่า 30,000 บาท	0.00

ตารางที่ 3.17 ข้อมูลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนอำเภอพิมาย ถึงสิ่งที่ควรมีการปรับปรุงตามความเร่งด่วน

ลำดับที่	รายการ	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ต้องปรับปรุง	ไม่ทราบข้อมูล	รวม
1	โรงแรมที่พัก	4.00%	52.00%	6.00%	32.00%	6.00%	100.00%
2	ห้องน้ำ ห้องสุขา	0.00%	26.00%	28.00%	34.00%	12.00%	100.00%
3	ป้ายบอกเส้นทาง ป้ายแนะนำ สัญลักษณ์ต่างๆ	**6.00%**	**72.00%**	10.00%	8.00%	4.00%	100.00%
4	น้ำดื่ม, น้ำใช้	2.00%	54.00%	28.00%	12.00%	4.00%	100.00%
5	ไฟฟ้า	0.00%	62.00%	20.00%	14.00%	4.00%	100.00%
6	โทรศัพท์สาธารณะ	0.00%	50.00%	28.00%	14.00%	8.00%	100.00%
7	ร้านขายอาหาร-เครื่องดื่ม	0.00%	24.00%	**30.00%**	**38.00%**	8.00%	100.00%
8	ร้านขายของที่ระลึก	2.00%	40.00%	28.00%	26.00%	4.00%	100.00%
9	การจัดการขยะ น้ำเสีย	0.00%	56.00%	26.00%	14.00%	4.00%	100.00%
10	การรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว	0.00%	58.00%	12.00%	26.00%	4.00%	100.00%
11	การให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	0.00%	62.00%	14.00%	18.00%	6.00%	100.00%
12	การดูแลรักษาให้แหล่งท่องเที่ยวคงความเป็นธรรมชาติ	0.00%	60.00%	12.00%	26.00%	2.00%	100.00%
13	การเก็บค่าธรรมเนียมเข้าชม	0.00%	26.00%	6.00%	68.00%	0.00%	100.00%

3.3 การสำรวจลักษณะปัญหาในเขตอำเภอพิมาย

จากการสำรวจลักษณะทางกายภาพแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอพิมาย ได้จำแนกปัญหาที่เกิดขึ้นดังนี้

- ปัญหาเกี่ยวกับการติดตั้งป้ายจราจร ที่ก่อให้เกิดความสับสน แสดงดังรูปที่ ป้ายจราจรที่กีดขวางทางเท้า แสดงดังรูปที่ และป้ายจราจรที่ทรุดโทรม ก่อให้เกิดทัศนียภาพที่ไม่ดี ดังแสดงในรูปที่ 3.13-3.17

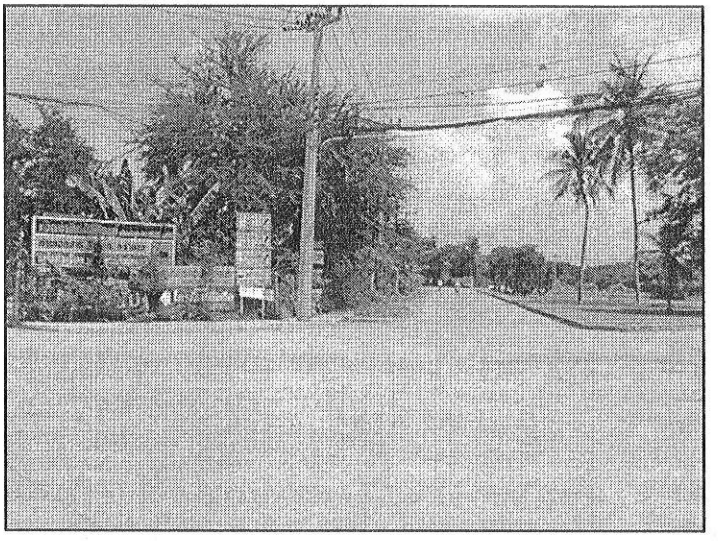

รูปที่ 3.13 แสดง ลักษณะการติดตั้งป้ายจราจรที่ก่อให้เกิดความสับสนแก่ผู้เดินทาง

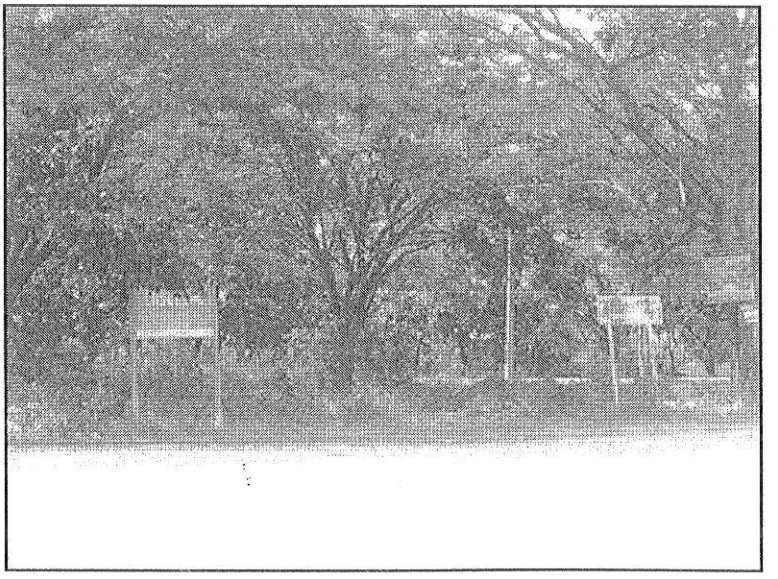

รูปที่ 3.14 แสดงลักษณะป้ายแนะนำเส้นทางไปไทรงาม

รูปที่ 3.15 แสดงลักษณะป้ายที่ทรุดโทรม

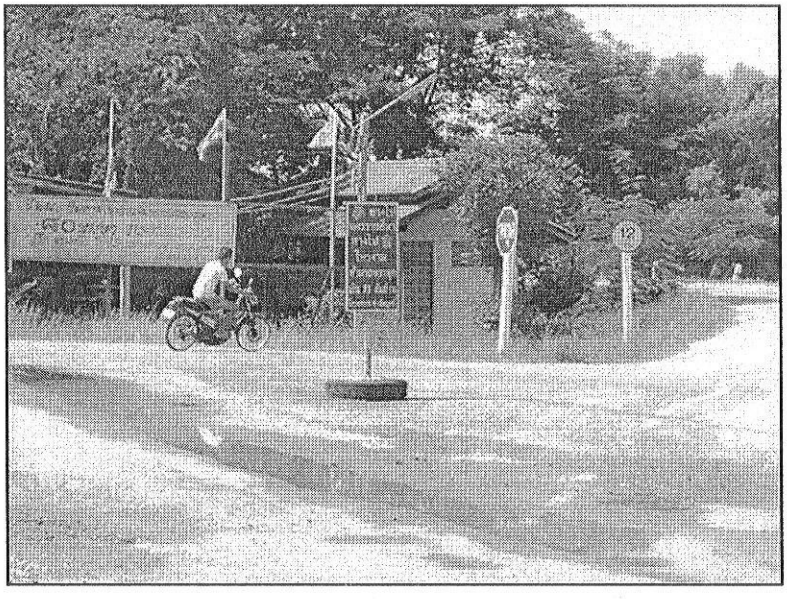

รูปที่ 3.16 แสดงลักษณะป้ายบอกเส้นทาง บนถนนบริเวณ ทางเข้าไทรงาม

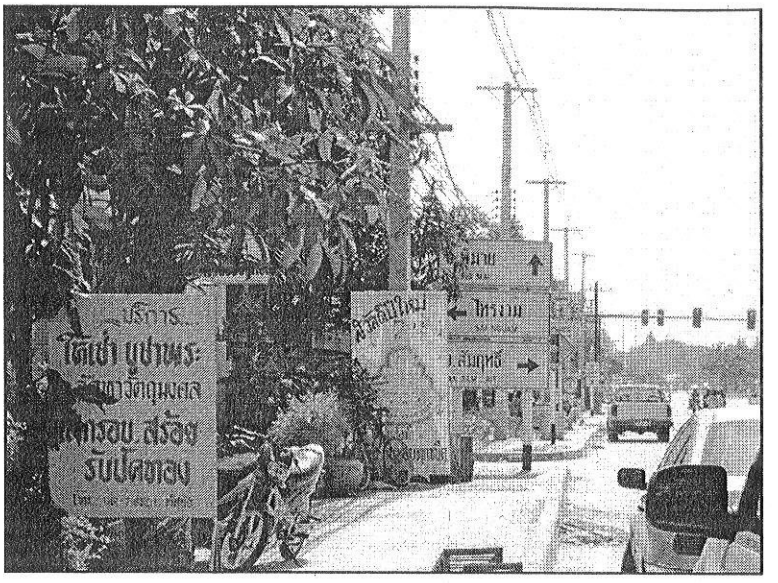

รูปที่ 3.17 แสดงป้ายที่กีดขวางบนทางเท้า

- ปัญหาสภาพผิวจราจร ลักษณะทางกายภาพของผิวจราจรในเขตเทศบาลตำบลพิมาย โดยส่วนใหญ่อยู่ในสภาพที่ดี จะมีบางเส้นทางที่มีลักษณะที่เป็นหลุมเป็นบ่อ ดังแสดงในรูปที่ 3.18-3.19 แต่ปัญหาที่สำคัญเกี่ยวกับผิวจราจรในเขตเทศบาลตำบลพิมาย คือ การทำเครื่องหมายที่ไม่ถูกต้องบนผิวจราจร โดยเส้นแบ่งการจราจรจะใช้สีขาว ซึ่งที่ถูกต้องต้องใช้สีเหลือง ดังแสดงในรูปที่ 3.20 นอกจากนั้นบางเส้นทางยังไม่มีการทำเครื่องหมายบนผิวจราจร รูปที่ 3.21-3.22

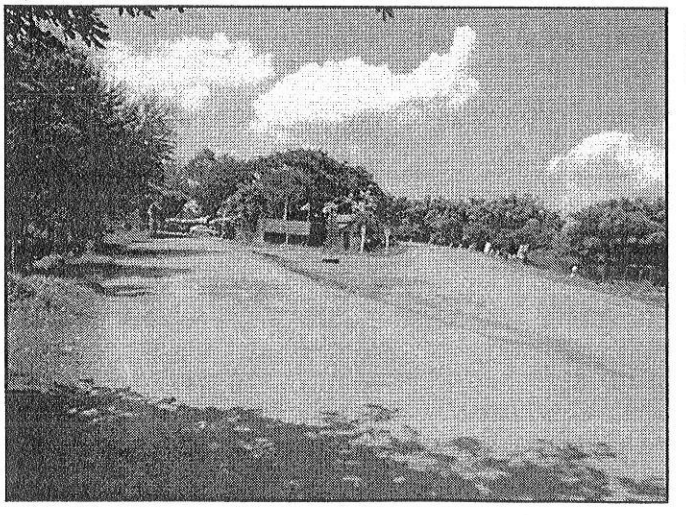

รูปที่ 3.18 แสดงลักษณะผิวจราจรบนถนนบริเวณ ทางเข้าไทรงาม

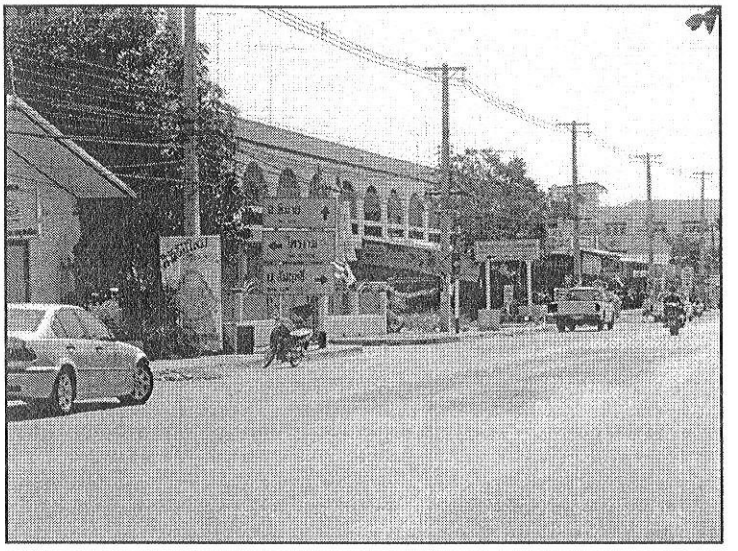

รูปที่ 3.19 แสดงลักษณะผิวจราจรบนถนนบริเวณ หน้าโรงพยาบาลอำเภอพิมาย

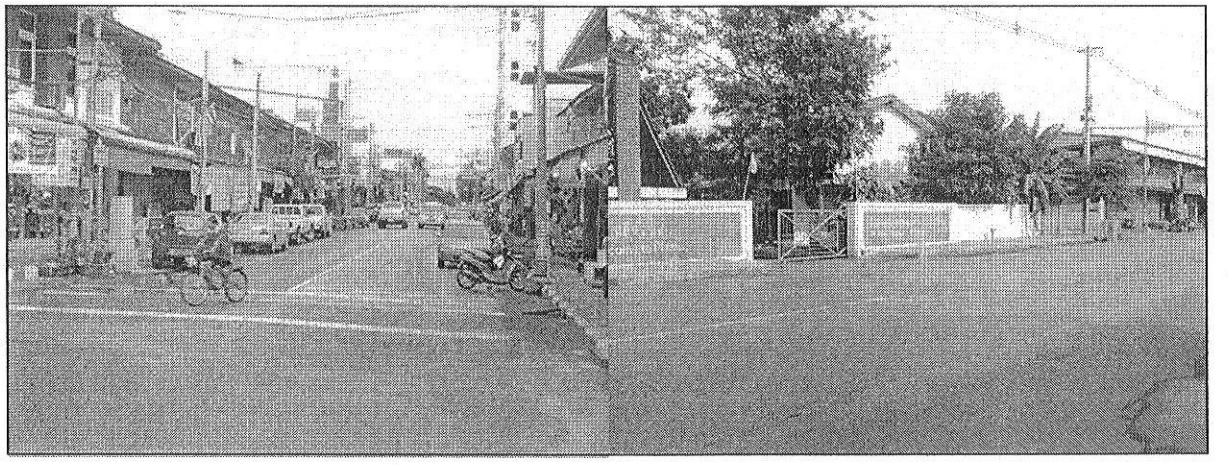

รูปที่ 3.20 แสดงการใช้ สัญลักษณ์บนผิวจราจรที่ไม่ถูกต้อง

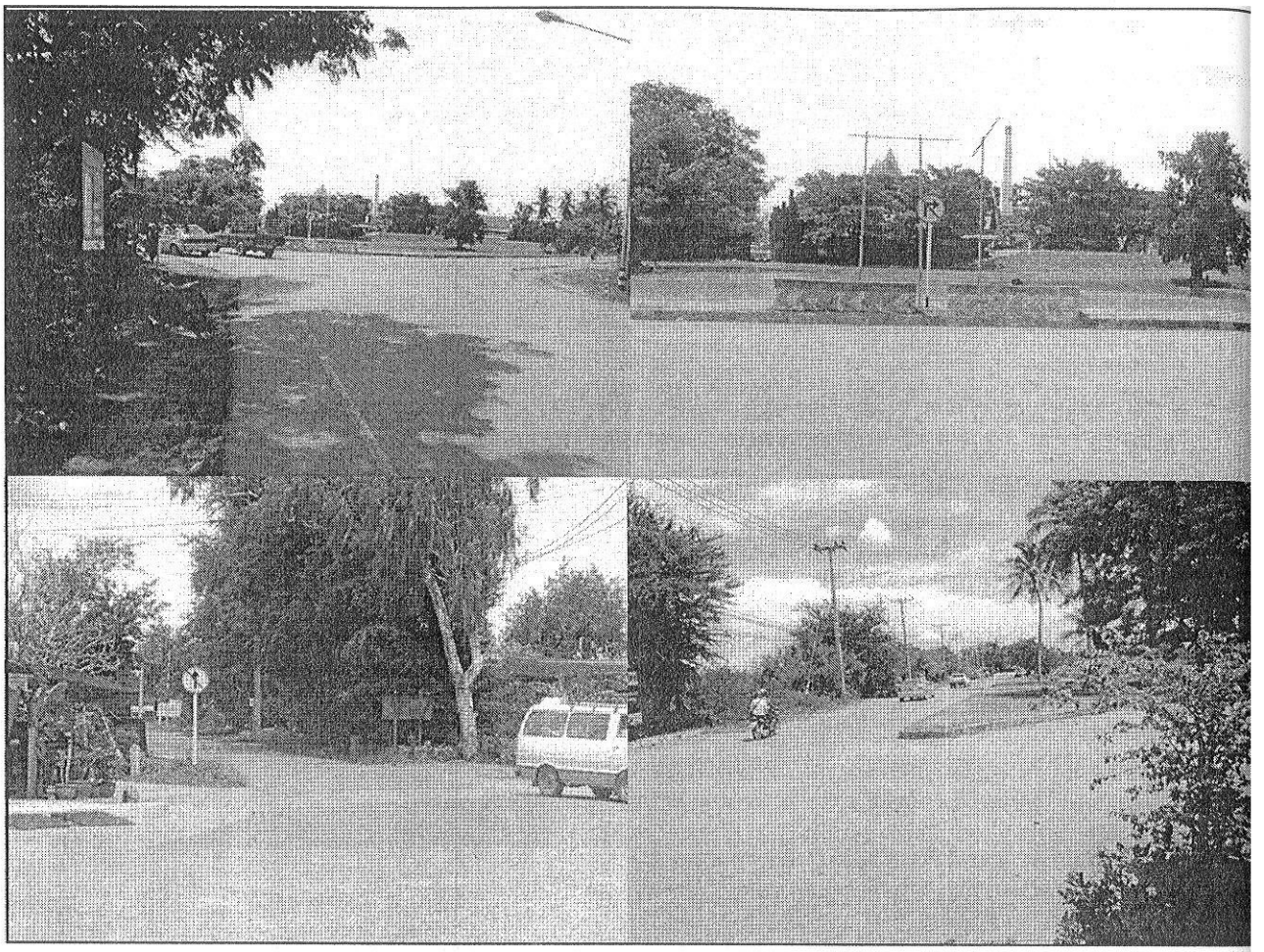

รูปที่ 3.21 แสดงการจัดระบบรถทางเดียวซึ่งไม่มีการทำเครื่องหมายบนผิวจราจร บริเวณ ทางเข้าเมือง ที่เชื่อมกับทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2163

รูปที่ 3.22 แสดงลักษณะถนนที่ไม่มีการทำเครื่องหมายบนผิวจราจร

- ปัญหาทางเท้า การรุกล้ำทางเท้าเป็นปัญหาที่พบในทุกเทศบาล ในเขตเทศบาลตำบลพิมาย ก็มีปัญหาการรุกล้ำทางเท้า เพื่อใช้ประโยชน์ส่วนตัว ซึ่งลักษณะทางกายภาพของทางเท้าในเขตเทศบาลตำบลพิมาย มีความกว้าง มากกว่า 1.5 เมตร แต่ทางเท้าโดยส่วนใหญ่จะถูกใช้ไปโดยไม่ตรงกับวัตถุประสงค์ วางกระถางต้นไม้ หรือ วางสินค้าเพื่อจำหน่าย แสดงตามรูปที่ นอกจากการรุกล้ำทางเท้าแล้ว ยังมีปัญหาทางเท้าเสื่อมโทรม ขาดการบำรุงรักษา ดังแสดงในรูปที่ 3.23-3.24

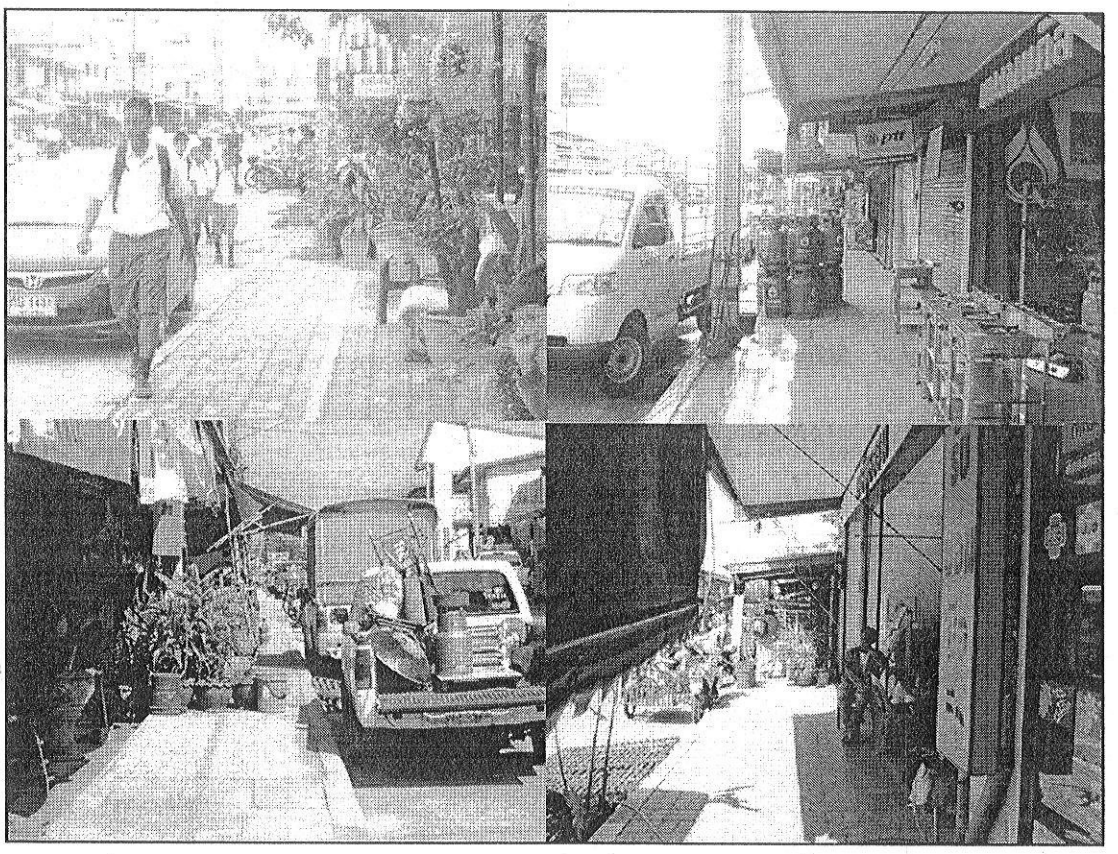

รูปที่ 3.23 แสดงการวางสิ่งของในเขตทางเท้า

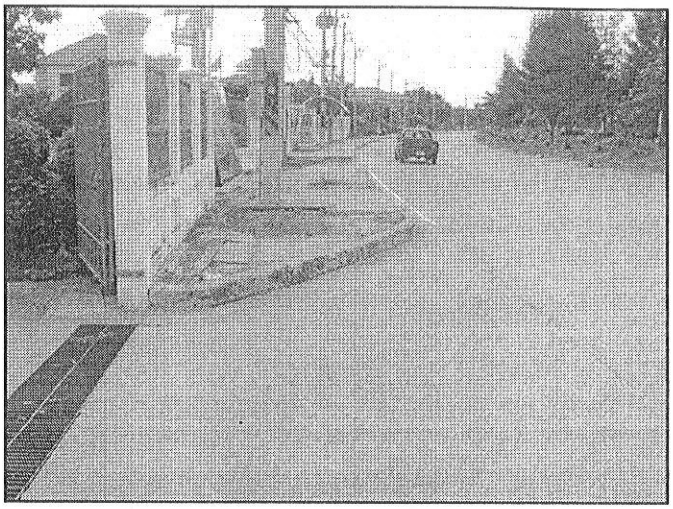

รูปที่ 3.24 แสดงทางเท้าเสื่อมโทรม

- ปัญหา บริเวณแหล่งท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมในอำเภอพิมาย คือ ปราสาทหินพิมาย พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพิมาย และไทรงาม จากการสำรวจลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยวเหล่านั้น พบว่า บริเวณทางเข้า – ออก ลานจอดรถของปราสาทหินพิมาย จะมีความชันมากเกินไป แสดงดังรูปที่ ก่อให้เกิดความไม่สะดวกสำหรับรถยนต์ที่เข้าไปจอดในลานจอดรถ ส่วนลักษณะทางกายภาพของไทรงาม ก็จะมีปัญหาสภาพผิวจราจรอยู่ในสภาพที่ไม่ดี ดังแสดงในรูปที่ 3.25-3.26

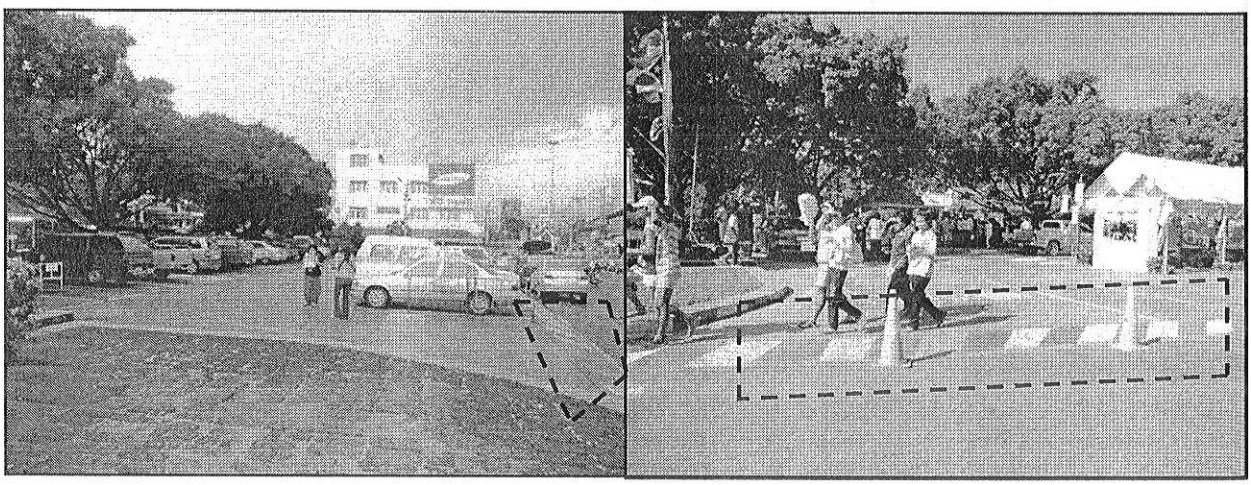

รูปที่ 3.25 แสดงลานจอดรถหน้าปราสาทหินพิมาย ซึ่งบริเวณจุดเข้าออกลานจอดรถจะมีความชันมากเกินไป

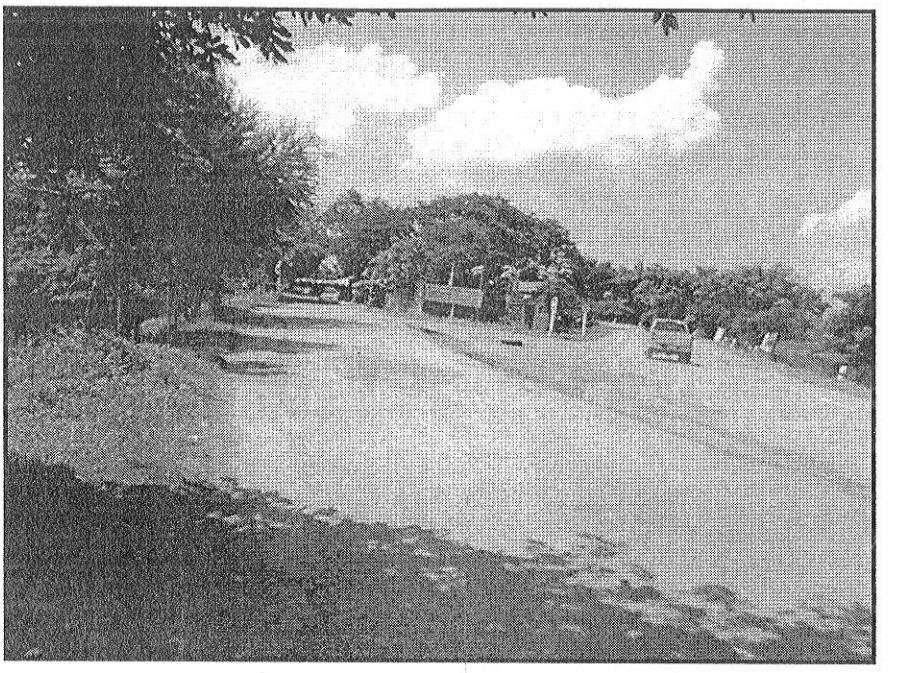

รูปที่3.26 แสดงลักษณะสภาพผิวจราจรบนถนนทางเข้าไทรงาม

- ปัญหาลักษณะการจราจรในช่วงงานเทศกาลท่องเที่ยวพิมาย เนื่องจากงานเทศกาลท่องเที่ยวพิมาย จะมีนักท่องเที่ยว และประชาชนชาวพิมายเดินทางเข้ามาเที่ยวในเขตเทศบาลตำบลพิมาย เป็นจำนวนมาก ซึ่งแม้จะไม่ก่อให้เกิดการจราจรติดขัดที่รุนแรงมากนัก แต่ ก็ก่อให้เกิดปัญหาการจราจร เช่น ที่ปัญหาที่จอดรถไม่เพียงพอ แสดงดังรูปที่ 3.27-3.28

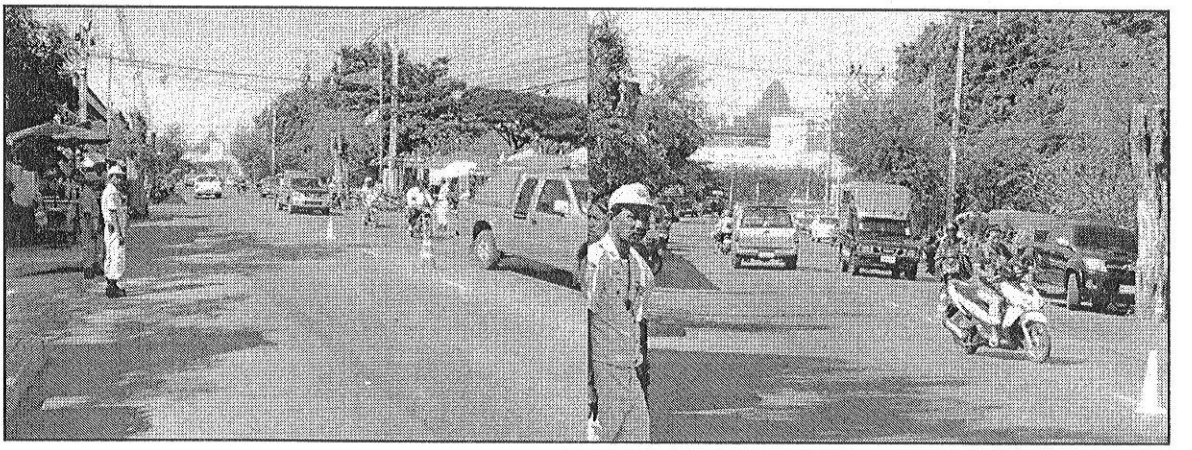

รูปที่ 3.27 แสดงลักษณะการจราจรและการจอดรถในช่วงเทศกาลท่องเที่ยวพิมาย

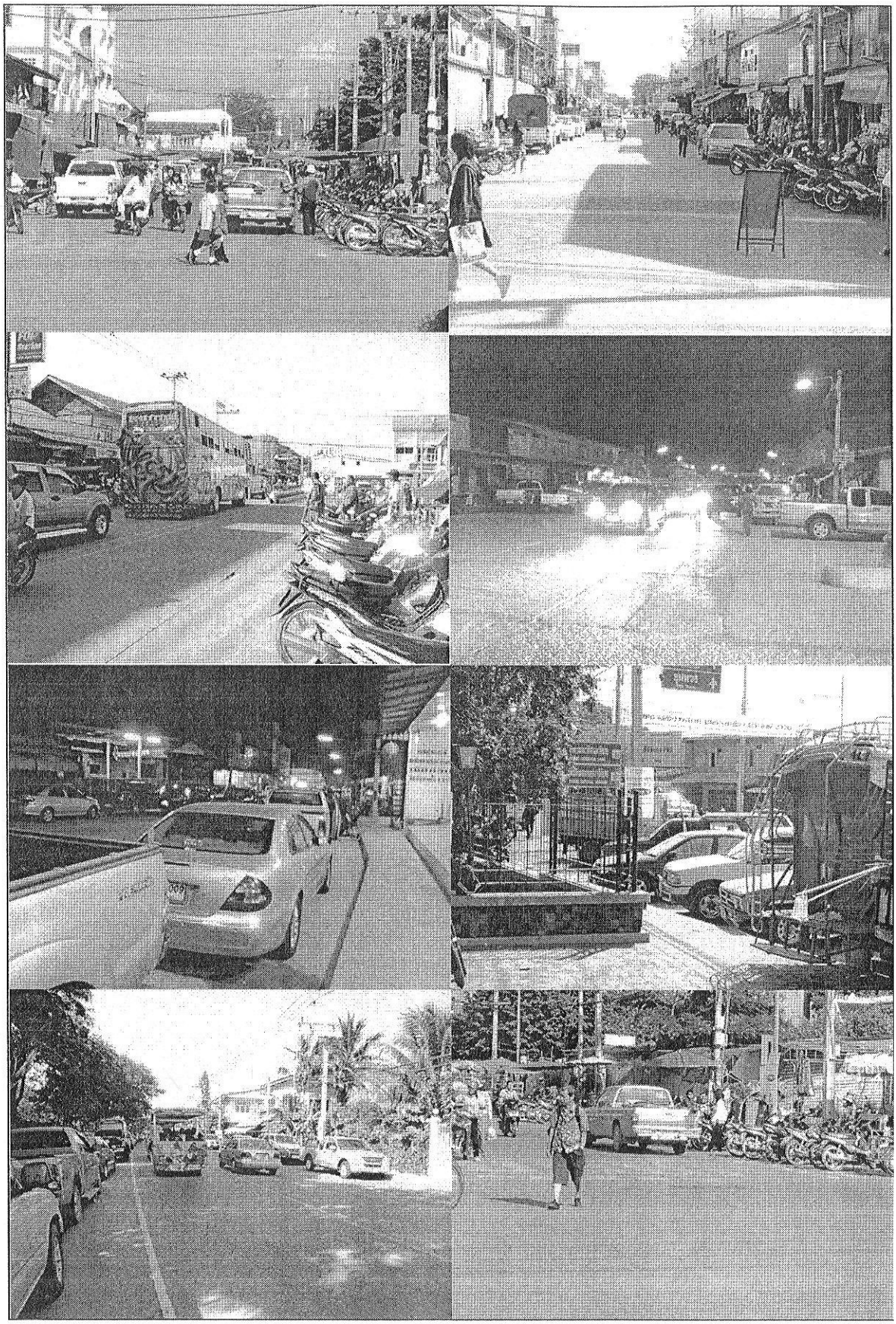

รูปที่ 3.28 แสดงลักษณะการจราจรและการจอดรถในช่วงเทศกาลท่องเที่ยวพิมาย

บทที่ 4

ยุทธศาสตร์และแนวทางในการพัฒนา

4.1 วิสัยทัศน์และเป้าประสงค์การพัฒนาอำเภอพิมาย

วัสัยทัสน์

- เมืองพิมายพัฒนาสู่การท่องเที่ยวสากล
- ส่งเสริมเกษตรอินทรีย์
- มุ่งพัฒนาสินค้า OTOP
- สร้างชุมชนเข้มแข็งให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี
- มีการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ

เป้าประสงค์การพัฒนา

อำเภอพิมายเป็นเมืองน่าอยู่ มุ่งสู่คุณภาพชีวิตที่ดี สังคมเข้มแข็ง ประชาชนมั่นคั่ง

4.2 ยุทธศาสตร์ในการพัฒนาอำเภอพิมาย

การพัฒนาอำเภอพิมายได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาโดยแบ่งเป็น 5 ประเด็น ดังนี้

1. ประเด็นยุทธศาสตร์ การพัฒนาการเกษตรและแปรรูปสินค้าการเกษตรส่งออก
2. ประเด็นยุทธศาสตร์ การพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ไหม การพัฒนาอาชีพและสินค้า OTOP
3. ประเด็นยุทธศาสตร์ การพัฒนาการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวและวัฒนธรรม
4. ประเด็นยุทธศาสตร์ การแก้ปัญหาสังคมและความเดือนร้อนของประชาชน
5. ประเด็นยุทธศาสตร์ การบริการจัดการอย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ

โดยรายละเอียดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาอำเภอพิมายทั้ง 5 ประเด็น แสดงในตารางที่ 4.1-4.5

4.3 การวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็งและโอกาส

จุดแข็ง (Strength)

1. เป็นแหล่งท่องเที่ยวของอารยธรรมโบราณ
2. มีการจัดการน้ำเพื่อการเกษตรด้วยระบบชลประทาน
3. มีศักยภาพด้านอุตสาหกรรมการเกษตรที่สามารถพัฒนาสู่การส่งออก
4. มีศักยภาพในการผลิตข้าวหอมมะลิอินทรีย์ / มันสำปะหลัง /อ้อย
5. มีแรงงานเพียงพอและสามารถพัฒนาฝีมือแรงงานรองรับการพัฒนาด้านอุตสาหกรรมได้

จุดอ่อน (Weakness)

1. ขาดระบบจัดการท่องเที่ยวที่มีประสิทธิภาพ
2. พื้นที่การเกษตรบางส่วนยังขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร
3. ขาดการเชื่อมโยงภาคเกษตรสู่ภาคอุตสาหกรรม
4. ราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำและผกผันตามตลาด
5. ขาดระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี
6. ยังมีคนว่างงานหลังฤดูการเก็บเกี่ยว
7. การตั้งกลุ่มอาชีพและพัฒนาคุณภาพยังมีไม่มากพอ

โอกาส (Opportunity)

1. รัฐบาลมีนโยบายเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยว
2. รัฐบาลมอบนโยบายแก้ไขปัญหาความยากจนและมุ่งเน้นการบริหารบ้านเมืองที่ดี
3. มีภาคการเมืองให้การสนับสนุนในทุกระดับ
4. มีพื้นที่การแปลงสินทรัพย์เป็นทุนได้บางส่วน

อุปสรรค (Threat)

1. จากการเชื่อมโยงเครือข่ายการท่องเที่ยว
2. การผกผันของราคาสินค้าทางการเกษตร
3. สภาพภูมิประเทศ/ภูมิอากาศไม่เอื้ออำนวยในบางช่วงฤดู
4. ความแตกต่างทางฐานะเศรษฐกิจและสังคม

ตารางที่ 4.1 ประเด็นยุทธศาสตร์ การพัฒนาการเกษตรและแปรรูปสินค้าการเกษตรส่งออก

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	แนวทางการพัฒนา
• เพิ่มขีดความสามารถในการผลิตสินค้าทางการเกษตร • เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางการตลาดสินค้าเกษตร • เพิ่มรายได้จากสินค้าเกษตร	• ร้อยละของจำนวนเกษตรที่ผ่านการรับรองมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตร • ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของปริมาณผลผลิตข้าวหอมมะลิ • ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของปริมาณที่ผลิตมันสำปะหลัง • ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของปริมาณที่ผลิตอ้อย • ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของปริมาณต้นยูคาลิปตัส	• การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการเกษตร	1. ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยพืชสดปรับปรุงดิน 2. ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยน้ำชีวภาพ 3. ส่งเสริมการไถระบบดินดาน 4. ส่งเสริมการไถกลบตอซังในไร่นา 5. ส่งเสริมการขุดสระเก็บกักน้ำในไร่นา 6. ส่งเสริมการรณรงค์ไม่เผาตอซังในไร่นา 7. ส่งเสริมการอบการการวิเคราะห์ดิน 8. ส่งเสริมการปรับปรุงเส้นทางขนส่งสินค้าเกษตร
		• การพัฒนาการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าการเกษตร	1. ส่งเสริมการผลิตข้าวหอมมะลิคุณภาพดี 2. ส่งเสริมการผลิตมันสำปะหลัง 3. ส่งเสริมการจัดทำแผลงพยากรณ์เตือนการระบาดศัตรูข้าว/มันสำปะหลัง 4. ส่งเสริมการฝึกอบรมอาสาสมัครการเกษตร 5. ส่งเสริมการถ่ายทอดเทคโนโลยีตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร 6. ส่งเสริมการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ 7. ส่งเสริมการจัดหาเครื่องจักรกลเกษตรสำหรับปรุงปรุงดินเพื่อเกษตรกรรม 8. ส่งเสริมการจัดหาเครื่องเก็บเกี่ยวข้าว

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	แนวทางการพัฒนา
			9. ส่งเสริมศักยภาพกลุ่มด้านการผลิต 10. ส่งเสริมการจัดแผลงสาธิตการผลิตข้าว/มันสำปะหลัง 11. ส่งเสริมการพัฒนาการบริหารจัดการความรู้เพื่อเกษตรกร 12. ส่งเสริมปรับปรุงขยายพันธ์ข้าวหอมมะลิ
		• เพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร	1. ส่งเสริมการจัดตั้งโรงสีข้าวชุมชน 2. ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร ข้าว/ มันสำปะหลัง 3. ส่งเสริมการบรรจุภัณฑ์ข้าวหอมมะลิ 4. ส่งเสริมการแปรรูปอ้อย
		• เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางการตลาดและจัดหาตลาด	1. ส่งเสริมการฝึกอบรมและดูงานการผลิตแปรรูป การตลาดข้าวหอมมะลิ/มันสำปะหลัง 2. ส่งเสริมการจัดแสดงสินค้าเกษตร (ข้าวหอมมะลิ/มันสำปะหลัง) 3. ส่งเสริมการประชุมเชื่อมโยงการผลิตและการตลาดข้าวหอมมะลิคุณภาพดีและมันสำปะหลังคุณภาพดี
• ส่งเสริมคุณภาพชีวิตของเกษตรกร	• เกษตรกรกลุ่มเสี่ยงได้รับการตรวจหาสารเคมีตกค้างในกระแสเลือดร้อยละ 10	• ส่งเสริมคุณภาพชีวิตของเกษตรกร	1. คัดกรองกลุ่มเสี่ยงโดยการตรวจคัดเลือกเกษตรกลุ่มเสี่ยง 2. ส่งเสริมให้ประชาชนทำการเกษตรแบบอินทรีย์ 3. จัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการปฏิบัติงานและลดภาวะเสี่ยงจากการประกอบอาชีพ

ตารางที่ 4.2 ประเด็นยุทธศาสตร์ การพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ไหม การพัฒนาอาชีพและสินค้า OTOP

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	แนวทางการพัฒนา
• เพิ่มขีดความสามารถในการผลิตไหม • เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันสินค้าผ้าไหม • เพิ่มรายได้จากสินค้าผ้าไหม	• ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผลผลิตใบหม่อนเฉลี่ยต่อไร่ • ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผลผลิตไหมเฉลี่ยต่อปี	• การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าผลิตภัณฑ์ไหม	1. ส่งเสริมให้ความรู้ในการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม 2. ส่งเสริมการผลิตหม่อนพันธ์ดี 3. ส่งเสริมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเลี้ยงไหมอย่างมืออาชีพ 4. ส่งเสริมการฝึกอบรมและดูงานการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม

ตารางที่ 4.3 ประเด็นยุทธศาสตร์ การพัฒนาการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวและวัฒนธรรม

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	แนวทางการพัฒนา
• พัฒนาพื้นที่ท่องเที่ยวเกษตรเพื่อให้มีศักยภาพพร้อมให้บริการแก่นักท่องเที่ยว • เพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่ชุมชนในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร • เพิ่มขีดความสามารถของผู้นำชุมชนและผู้ให้บริการให้บริการแบบมืออาชีพ • เพื่อจัดทำเอกสารเผยแพร่/ปรับปรุงฐานข้อมูลระบบเว็บแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร	• ระดับความสำเร็จในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยงเชิงเกษตร • ร้อยละของแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับการพัฒนาพร้อมให้บริการ • ร้อยละของจำนวนรายได้จากการท่องเที่ยว • ระดับความสำเร็จของการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศการท่องเที่ยว	• การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตร • การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว • การพัฒนาสินค้าเกษตรและการบริการด้านการท่องเที่ยว • การพัฒนาระบบการบริหารจัดการ • เพิ่มขีดความสามารถในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP	• ส่งเสริมการฝึกอบรมและศึกษาดูงานเพิ่มประสิทธิภาพการท่องเที่ยว • ส่งเสริมการฝึกอบรมผู้นำการท่องเที่ยว • ส่งเสริมการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร • ส่งเสริมการพัฒนาสินค้าและบรรจุภัณฑ์เกษตรสนับสนุนการท่องเที่ยว • ส่งเสริมประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว • ส่งเสริมการจัดทำข้อมูล/สารสนเทศการท่องเที่ยวเชิงเกษตร
• ให้ประชาชนได้รับรู้และบริการที่ดีจากแหล่งเรียนรู้และแหล่งท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรม	• จำนวนผู้ใช้บริการ(คน) • ร้อยละจากผลสำรวจความพึงพอใจ • จำนวนกิจกรรมถ่ายทอดความรู้สู่ประชาชน/สังคมและเยาวชน • จำนวนแหล่งที่ได้รับการปรับปรุงให้เป็นแหล่งเรียนรู้ • จำนวนแหล่งที่ได้รับการปรับปรุงให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว	• พัฒนามรดกทางศิลปวัฒนธรรมให้เป็นแหล่งเรียนรู้และแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน • พัฒนาคุณภาพการให้บริการแหล่งท่องเที่ยวให้เทียบเท่าระดับมาตรฐานสากล	• จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้เยาวชนเกิดความรู้ ความเพลิดเพลินและความเข้าใจในบทบาทของแหล่งท่องเที่ยว • ปรับปรุงการจัดแสดงและจัดทำศูนย์ข้อมูลเพื่อให้บริการ แก่ประชาชนทั่วไป

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	แนวทางการพัฒนา
• องค์ความรู้ด้านมรดกศิลปวัฒนธรรมได้รับการบริหารจัดกาอย่างเป็นระบบสามารถนำไปใช้และเผยแพร่ถ่ายทอดสู่ประชาชน	• ความก้าวหน้าของการพัฒนาและจัดระบบองค์ความรู้	• บริหารจัดการองค์ความรู้ด้านมรดกทางศิลปวัฒนธรรมเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสังคม	• จัดทำโครงการวิจัยด้านศิลปะในดินแดนอีสานใต้ เพื่อให้เกิดการพัฒนาองค์ความรู้ด้านศิลปะ
• เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันการท่องเที่ยว	• ลดอัตราการป่วยด้วยโรคติดต่อในแหล่งท่องเที่ยว • ผู้บริโภคได้รับการดูแลด้านอาหารปลอดภัย	• อัตราป่วยด้วยโรคติดต่อในแหล่งท่องเที่ยวและคุ้มครองผู้บริโภค	• ให้ความรู้ผู้ประกอบการด้านอาหารและผลิตภัณฑ์ให้มีมาตรฐาน • ให้ความรู้ผู้ประกอบการและ อสม. ในการควบคุมป้องกันโรคติดต่อ
• พัฒนาทักษะการพูดเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวันโดยการบรรยายนำเที่ยวในอุทยานประวัติศาสตร์พิมายและเข้าใจในวัฒนธรรมท้องถิ่นของตน	• นักเรียนสามารถบรรยายความรู้แก่นักท่องเที่ยวและวัฒนธรรมท้องถิ่นได้	• ส่งเสริมและพัฒนาขีดความสามารถในการคิดวิเคราะห์และการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น (โครงการยุวมัคคุเทศก์)	• จัดกิจกรรมอบรมยุวมัคคุเทศก์ให้ได้รับความรู้แหล่งท่องเที่ยวเป็นการปลูกฝังให้เกิดความรักในท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง
• พัฒนาทักษะการแสดงเพื่อเป็นการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น	• นักเรียนสามารถถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมในรูปแบบของการแสดงชุด “ระบบภีมปุระ”	• ส่งเสริมและพัฒนาขีดความสามารถในการแสดงโดยจัดโครงการนาฏศิลป์	• จัดอบรมและให้ความรู้เกี่ยวกับนาฏศิลป์ของท้องถิ่นจนสามารถนำเสนอการแสดงได้อย่างต่อเนื่อง

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	แนวทางการพัฒนา
• พัฒนาทักษะด้านการกีฬา	• นักเรียนมีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง มีน้ำใจนักกีฬา มีทักษะทางกีฬา ซึ่งส่งผลให้แข่งขันในระดับสูงได้	• จัดโครงการแข่งขันกีฬาสีภายในโรงเรียน	• พัฒนาการสอนอย่างหลากหลาย ทั้งในและนอกห้องเรียน จัดหาวัสดุอุปกรณ์วิทยากร ตลอดทั้งงบประมาณมาสนับสนุนให้พอเพียงอย่างต่อเนื่อง
• พัฒนาทักษะการเล่นดนตรีเพื่อจะนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน	• นักเรียนสามารถนำขบวนวงดุริยางค์แห่นำข้าราชการ ประชาชน เนื่องในวันสำคัญงานพิธีการ งานรัฐพิธี ได้	• ส่งเสริมและพัฒนาขีดความสามารถในการใช้เครื่องดนตรีหลายชิ้นโดยจัดเป็นโครงการวงดุริยางค์	• จัดกิจกรรมอบรมวงดุริยางค์ให้ได้รับความรู้และทักษะการใช้เครื่องดนตรีให้เกิดความชำนาญอย่างหลากหลายเป็นการปลูกฝังให้เกิดความรักในท้องถิ่นและใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

ตารางที่ 4.4 ประเด็นยุทธศาสตร์ การแก้ปัญหาสังคมและความเดือนร้อนของประชาชน

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	แนวทางการพัฒนา
• ให้ประชาชนได้รับความเป็นธรรมและได้รับบริการจากภาครัฐอย่างเท่าเทียมกัน • ประชาชนไม่ถูกเอารัดเอาเปรียบจากผู้มีฐานะทางสังคมที่ดีกว่า • ให้ประชาชนอยู่ดีกินดี มีสุข ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	• ประชาชนได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายและมีคุณภาพชีวิตที่ดี • ร้อยละของจำนวนประชาชนได้รับการบริการจากภาครัฐอย่างเท่าเทียมกัน	• การพัฒนาการให้บริการประชาชนในการอำนวยความสะดวกความเป็นธรรมของภาครัฐ • การให้ประชาชนเข้าใจปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง • การจัดให้มีการคุ้มครองผู้บริโภค	• อบรมให้ความรู้แก่ประชาชนให้มีความรู้ความเข้าใจในการดำรงชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ให้ประชาชนได้มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่ง่ายขึ้น • ให้ประชาชนได้มีความรู้ ความเข้าใจในหลักการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีประมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข • ส่งเสริมให้ประชาชนเกิดความสมานฉันท์
• ประชาชนได้รับความคุ้มครองในสิทธิเสรีภาพตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ	• ประชาชนได้รับบริการตามชุดสิทธิประโยชน์	• ส่งเสริมให้ประชาชนได้รับบริการครบทุกด้านตามชุดสิทธิประโยชน์	• จัดบริการสุขภาพที่มีมาตรฐาน • จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ สิ่งก่อสร้าง สนับสนุนการปฏิบัติให้ได้รับความสะดวก

ตารางที่ 4.5 ประเด็นยุทธศาสตร์ การบริการจัดการอย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	แนวทางการพัฒนา
• ให้ประชาชนได้รับบริการและการอำนวยความสะดวกจากการดำรงชีวิต • ให้ประชาชนได้รับการบริการจากภาครัฐ เอกชน อย่างสะดวก รวดเร็วและมีคุณภาพ	• ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีและได้รับการอำนวยความสะดวกทั้งในด้านการดำรงชีวิตจากภาครัฐ • ประชาชนมีความเข้มแข็งสามารถดำรงอยู่ด้วยตนเองได้ • ประชาชนสามารถบริหารจัดการเงินกองทุนต่าง ๆ ได้อย่างมีคุณภาพ	• ส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในการบริหารงาน คน เงิน อย่างมีประสิทธิภาพ • ส่งเสริมให้ประชาชนมีจิตสำนึกในการอดออมประหยัด ไม่ฟุ่มเฟือย • ส่งเสริมให้ประชาชนลด ละ เลิก อบายมุข	• เพิ่มขีดความสามารถให้ประชาชนในการประกอบอาชีพ • พัฒนาองค์กรภาครัฐในการให้บริการที่สะดวกรวดเร็ว • จัดอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนในด้านบริหารจัดการกองทุน • พัฒนาระบบบริหารแบบบูรณาการ • พัฒนาคุณภาพให้บริการประชาชน
• ให้ประชาชนได้รับความอำนวยความสะดวกและได้รับความช่วยเหลือจากภาครัฐอย่างเสมอภาคกัน	• จัดระบบสารสนเทศที่ทันสมัยในทุกสถานบริการ • มีคณะกรรมการบริหารที่โปร่งใส มีประสิทธิภาพและเป็นธรรม	• จัดระบบบริหารและสารสนเทศให้ทันสมัย มีประสิทธิภาพ	• จัดหาระบบสารสนเทศที่ทันสมัยให้กับสถานบริการสาธารณาสุข • ส่งเสริมให้เกิด CPU Board คุณภาพ

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	แนวทางการพัฒนา
• ให้ความรู้เกี่ยวกับงานทะเบียนสิทธิและนิติกรรม งานรังวัดแบ่งแยก รวมโฉนด สอบเขตและออกโฉนดที่ดิน ขั้นตอนการติดต่อราชการเกี่ยวกับงานสำนักงานที่ดินแก่ประชาชน	• ประชาชนในพื้นที่ได้รับความรู้ ทราบขั้นตอนระเบียบวิธีการการจัดเตรียมเอกสาร	• การบริหารจัดการเป็นไปอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ	• ให้ความถูกต้องเกี่ยวกับงานทะเบียนสิทธิและนิติกรรม งานรังวัดแบ่งแยก รวมโฉนด สอบเขตและออกโฉนดที่ดิน • ให้ความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนการติดต่อและการจัดเตรียมเอกสารที่เกี่ยวข้องในการติดต่อราชการเกี่ยวกับงานสำนักงานที่ดิน
• ส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน	• นักเรียนเป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรมเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ	• โครงการเข้าค่ายคุณธรรม ร่วมกิจกรรมทางศาสนา วันสำคัญต่าง ๆ	• นักเรียนเข้าค่ายคุณธรรม ร่วมกิจกรรมเสริมสร้างวินัยในโรงเรียน เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา วันสำคัญต่าง ๆ

บทที่ 5 แผนงานพัฒนาการท่องเที่ยว

จากการสำรวจวิเคราะห์ข้อมูลการเดินทางท่องเที่ยวและระบุปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการจัดทำแผนพัฒนาเพื่อเพิ่มศักยภาพด้านการท่องเที่ยว อำเภอพิมาย โดยการวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เป็นพื้นฐานในการจัดทำแผนพัฒนาอำเภอพิมายเพื่อพัฒนาศักยภาพด้านการท่องเที่ยว ให้มีความสอดคล้องกับ ความต้องการของชุมชน วิสัยทัศน์ นโนบาย ยุทธศาสตร์และเป้าประสงค์ในการพัฒนา เพื่อจัดทำแผนพัฒนาอำเภอพิมายดังนี้

1. **แผนปรับปรุงการจราจรและขนส่ง** กิจกรรมการท่องเที่ยวจะมีความเกี่ยวข้องกับการเดินทาง ดังนั้น การพัฒนาด้านการจราจรและขนส่งก็จะเป็นการอำนวยความสะดวกในการเดินทางของนักท่องเที่ยว ประกอบไปด้วย
   - **1.1** แผนงานปรับปรุงป้ายจราจร
   - **1.2** แผนงานปรับปรุงสภาพผิวจราจรและทางเท้า
   - **1.3** แผนงานปรับปรุงเครื่องหมายบนผิวจราจร
2. **แผนงานพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว** เพื่อปรับปรุงลักษณะทางกายภายและส่งเสริมทัศนียภาพของแหล่งเที่ยวเที่ยวประกอบไปด้วย
   - **2.1** ปรับปรุงลานจอดรถบริเวณปราสาทหินพิมาย
   - **2.2** ปรับปรุงสภาพผิวจราจรบริเวณไทรงาม
   - **2.3** แผนงานปรับปรุงป้ายแนะนำบริเวณแหล่งท่องเที่ยวไทรงาม
   - **2.4** การจัดทำแผนที่แหล่งท่องเที่ยว
   - **2.5** ปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณปราสาทหินพิมาย
3. **แผนการศึกษาจัดทำเส้นทางจักรยาน เพื่อการท่องเที่ยว** เนื่องพื้นที่ในเขตตำบลพิมายไม่กว้างมากนัก ก็มีประชาชนใช้จักรยานเพื่อการเดินทาง การเดินทางด้วยจักรยาน ก็ยังมีความเหมาะสมที่จะมีการจัดให้บริการแก่นักท่องเที่ยวใช้เดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวในเขตอำเภอพิมาย ซึ่งมีระยะทางไม่ไกลมากนัก เช่น ปราสาทหินพิมาย พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพิมาย และไทรงาม จากลักษณะทางกายภายของถนนในเขตเทศบาลตำบลพิมาย จะมีทางเท้าที่ค่อนข้างสมบูรณ์ ต่อเนื่องและ มีความกว้าง หากมีการพัฒนาเลือกรูปแบบเส้นทางจักรยานที่เหมาะสมก็จะเป็นการส่งเสริมการเดินทางด้วยจักรยานสำหรับประชาชนในเขตเทศบาลตำบลพิมายเองซึ่ง ก็มี นักเรียนและประชาชน ใช้จักรยานเพื่อการเดินทาง
   - **3.1** แผนงานการศึกษาออกแบบทางจักรยานและกิจกรรมสนับสนุนการท่องเที่ยว
   - **3.2** โครงการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้ใช้ทางจักรยาน
   - **3.3** กิจกรรมการสนับสนุนให้ใช้จักรยานเพื่อการท่องเที่ยว

5.1 แผนปรับปรุงการจราจรและขนส่ง

5.1.1 ปรับปรุงป้ายจราจร

หลักการและเหตุผล

ลักษณะป้ายจราจร ทั้งป้ายแนะนำ ป้ายบังคับ ยังมีการติดตั้งในตำแหน่งที่ไม่เหมาะสม บางตำแหน่งก็ติดตั้งป้ายจราจรมากเกินไป ซึ่งก่อให้เกิดทัศนียภาพที่ไม่ดีของเมือง

วัตถุประสงค์

- เพื่ออำนวยความสะดวกและลดความสับสนให้แก่ผู้เดินทาง
- เพื่อส่งเสริมทัศนยภาพของเมือง

พื้นที่ดำเนินงาน

- ในเขตเทศบาลตำบลพิมาย และถนนที่เดินทางไปไทรงาม

วิธีดำเนินงาน

- สำรวจการติดตั้งป้ายจราจรในเขตเทศบาลตำบลพิมาย
- ปรับปรุงป้ายจราจรให้อยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสม

หน่วยงานรับผิดชอบ

- อำเภอพิมาย เทศบาลตำบลพิมาย องค์การบริหารส่วนตำบลพิมาย

ลักษณะปัญหาที่เกี่ยวข้องกับแผนพัฒนา

จากการสำรวจข้อมูลลักษณะทางกายภาพในเขตเทศบาลตำบลพิมาย พบปัญหาจากการติดตั้งป้ายจราจร เช่น ป้ายชำรุดทรุดโทรม ติดตั้งในตำแหน่งที่ไม่เหมาะสม แสดงตัวอย่างปัญหาที่เกี่ยวข้องกับป้ายจราจร ดังแสดงในรูปที่ 5.1

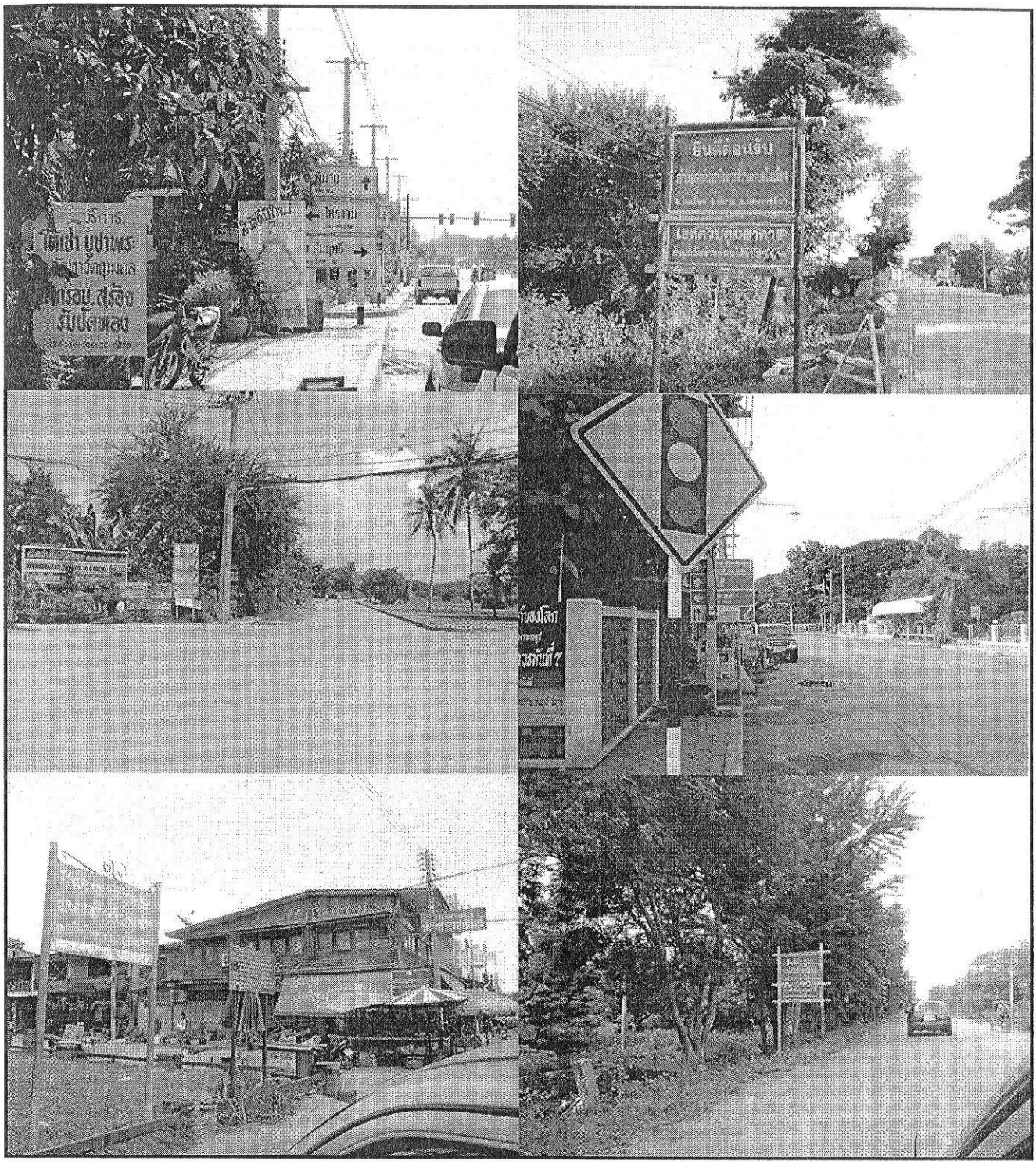

รูปที่ 5.1 แสดงตัวอย่างปัญหาในการติดตั้งป้ายจราจรในเขตเทศบาลตำบลพิมาย

5.1.2 ปรับปรุงสภาพผิวจราจรและทางเท้า

หลักการและเหตุผล

ลักษณะสภาพผิวจราจรของถนนในเขตเทศบาลตำบลพิมายส่วนใหญ่อยู่ในสภาพที่ดี แต่มีบางเส้นทางที่มีสภาพผิวจราจรไม่ดีนัก ควรมีการปรับปรุง แต่ทั้งนี้ปัญหาสภาพผิวจราจรก็ไม่ได้เป็นปัญหาที่มีความรุนแรงมากนัก ส่วนปัญหาเรื่องทางเท้า จะมีความชัดเจนมากกว่า เนื่องจากถนนในเขตเทศบาลตำบลพิมายจะมีการจัดทำทางเท้าเกือบทุกเส้นทาง แต่ลักษณะทางกายภาพของทางเท้าบางแห่ง ขาดการบำรุงรักษา นอกจากนั้นยังมีปัญหาเรื่องการลุกล้ำในเขตทางเท้ามากเกินไป จนเป็นอุปสรรคต่อคนเดินถนน ถึงแม้ว่าในบางเส้นทาง ได้จัดทำเครื่องหมายแสดงขอบเขตให้มีการอนุโลมให้สามารถใช้พื้นที่ในเขตทางเท้าได้ ก็ยังไม่การลุกล้ำมากกว่าที่ได้กำหนดไว้

วัตถุประสงค์

- เพื่อปรับปรุงถนนและทางเท้าในอยู่ในสภาพที่ดี
- เพื่อความปลอดภัยต่อผู้ใช้ถนน
- เพื่อส่งเสริมทัศนยภาพของเมือง

พื้นที่ดำเนินงาน

- ในเขตเทศบาลตำบลพิมาย

วิธีดำเนินงาน

- **ปรับปรุงสภาพผิวจราจรทางเท้า**

หน่วยงานรับผิดชอบ

- อำเภอพิมาย เทศบาลตำบลพิมาย องค์การบริหารส่วนตำบลพิมาย

ลักษณะปัญหาที่เกี่ยวข้องกับแผนพัฒนา

จากการสำรวจข้อมูลพบปัญหาที่เกี่ยวข้องกับสภาพผิวจราจรและทางเท้า ดังแสดงในรูปที่ 5.2

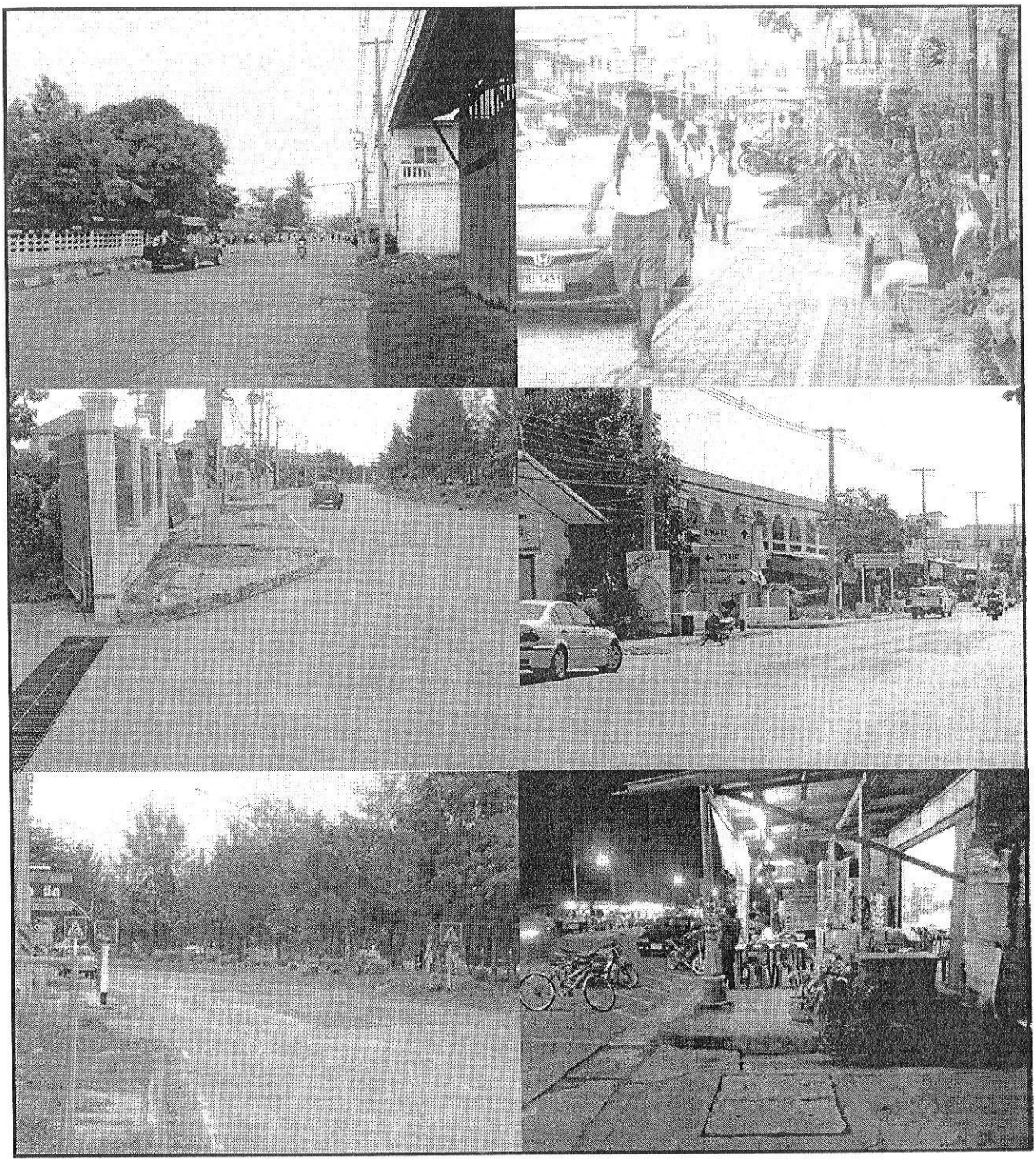

รูปที่ 5.2 แสดงตัวอย่างปัญหาลักษณะสภาพผิวจราจรและทางเท้าในเขตเทศบาลตำบลพิมาย

5.1.3 แผนงานปรับปรุงเครื่องหมายบนผิวจราจร

หลักการและเหตุผล

ลักษณะถนนในเขตเทศบาลตำบลพิมาย บางเส้นทางยังไม่ได้ทำเครื่องหมายจราจรบนผิวทาง บางเส้นทางก็มีการทำเครื่องหมายจราจรที่ไม่ถูกต้อง เช่น เส้นแบ่งกระแสจราจร มีการใช้สีขาว การทำเครื่องหมายบนผิวจราจรนั้นควรมีการจัดทำให้ถูกต้องชัดเจน เพื่อไม่ให้เกิดความสับสนแก่ผู้ใช้รถใช้ถนน

วัตถุประสงค์

- จัดทำเครื่องหมายบนผิวจราจรให้ถูกต้องเพื่อไม่ก่อให้เกิดความสับสนแก่ผู้ใช้รถใช้ถนน

พื้นที่ดำเนินงาน

ถนนในเขตเทศบาลตำบลพิมาย

วิธีดำเนินงาน

- จัดทำเครื่องหมายจราจรบนผิวทาง
- เครื่องหมายบอกทิศทางบนผิวจราจรบริเวณทางแยก
- ตีเส้นแบ่งช่องจราจรบนถนนในเขตเทศบาลให้ชัดเจน
- จัดทำทางม้าลายบริเวณทางแยกที่ติดตั้งไปจราจรในเขตเทศบาล

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

- อำเภอพิมาย เทศบาลตำบลพิมาย องค์การบริหารส่วนตำบลพิมาย

ลักษณะปัญหาที่เกี่ยวข้องกับแผนพัฒนา

จากการสำรวจข้อมูลพบปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำเครื่องหมายบนผิวจราจร ดังแสดงในรูปที่ 5.3

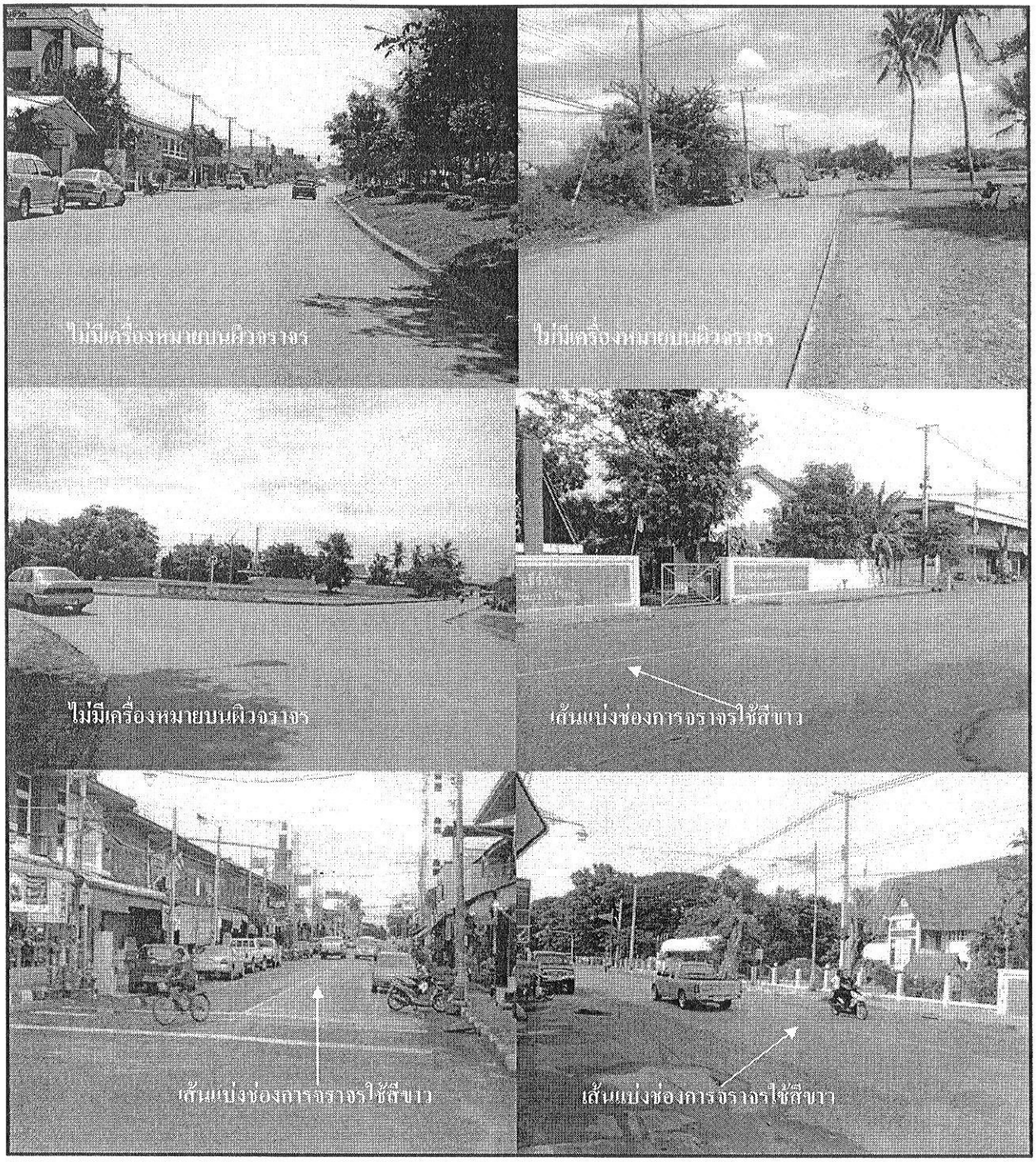

รูปที่ 5.3 แสดงตัวอย่างปัญหาการจัดทำเครื่องหมายบนผิวจราจรที่ไม่ถูกต้องในเขตเทศบาลตำบลพิมาย

5.2 แผนงานพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

5.2.1 ปรับปรุงลานจอดรถบริเวณปราสาทหินพิมาย

หลักการและเหตุผล

ลักษณะลานจอดรถบริเวณหน้าปราสาทหินพิมาย บริเวณทางเข้าออกลานจอดรถที่เชื่อมต่อกับถนนหน้าปราสาท มีลักษณะที่มีความชันสูง ก่อให้เกิดความไม่สะดวกต่อนักท่องเที่ยว และยังก่อให้เกิดความเสียหายต่อรถยนต์ด้วย จึงควรมีการปรับปรุงให้มีลักษณะทางกายภาพที่เหมาะสม

วัตถุประสงค์

- เพื่ออำนวยความสะดวกในการจอดรถของนักท่องเที่ยว

พื้นที่ดำเนินงาน

ลานจอดรถบริเวณหน้าปราสาทหินพิมาย

วิธีดำเนินงาน

- ปรับปรุงทางเข้าออกลานจอดรถบริเวณหน้าปราสาทหินพิมาย

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

- อำเภอพิมาย, เทศบาลตำบลพิมาย, องค์การบริหารส่วนตำบลพิมาย

ลักษณะปัญหาที่เกี่ยวข้องกับแผนพัฒนา

จากการสำรวจข้อมูลพบปัญหาบริเวณลานจอดรถหน้าปราสาทหินพิมาย ดังแสดงในรูปที่ 5.4

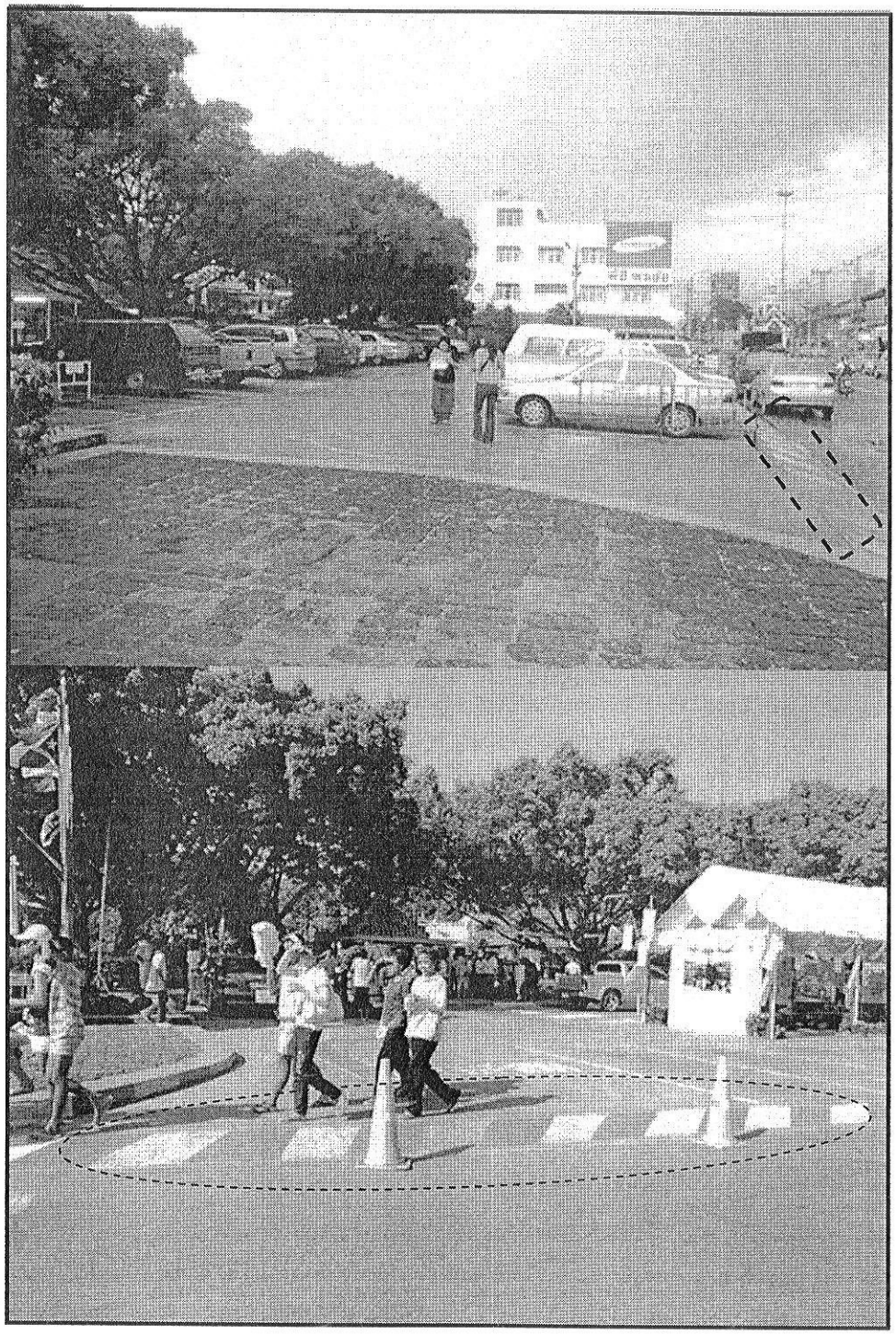

รูปที่ 5.4 แสดงลักษณะลานจอดรถบริเวณหน้าปราสาทหินพิมาย

5.2.2 ปรับปรุงสภาพผิวจราจรและทางเท้าบริเวณแหล่งท่องเที่ยวไทรงาม

หลักการและเหตุผล

ลักษณะทางกายภาพของถนนบริเวณแหล่งท่องเที่ยวไทรงาม มีลักษณะเป็นหลุมเป็นบ่อ ควรมีการปรับปรุงให้มีลักษณะทางกายภาพที่ดี

วัตถุประสงค์

- เพื่อปรับปรุงลักษณะทางกายของถนนและทางเท้าภายในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวไทรงามให้มีลักษณะทางกายที่ดี

พื้นที่ดำเนินงาน

แหล่งท่องเที่ยวไทรงาม

วิธีดำเนินงาน

- ปรับปรุงลักษณะทางกายภาพของถนนและทางเท้า
- จัดทำเครื่องหมายจราจรบนผิวทาง

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

- อำเภอพิมาย เทศบาลตำบลพิมาย องค์การบริหารส่วนตำบลพิมาย

ลักษณะปัญหาที่เกี่ยวข้องกับแผนพัฒนา

จากการสำรวจลักษณะทางกายภาพของถนนและทางเท้าบริเวณแหล่งท่องเที่ยวไทรงาม ดังแสดงในรูปที่ 5.5

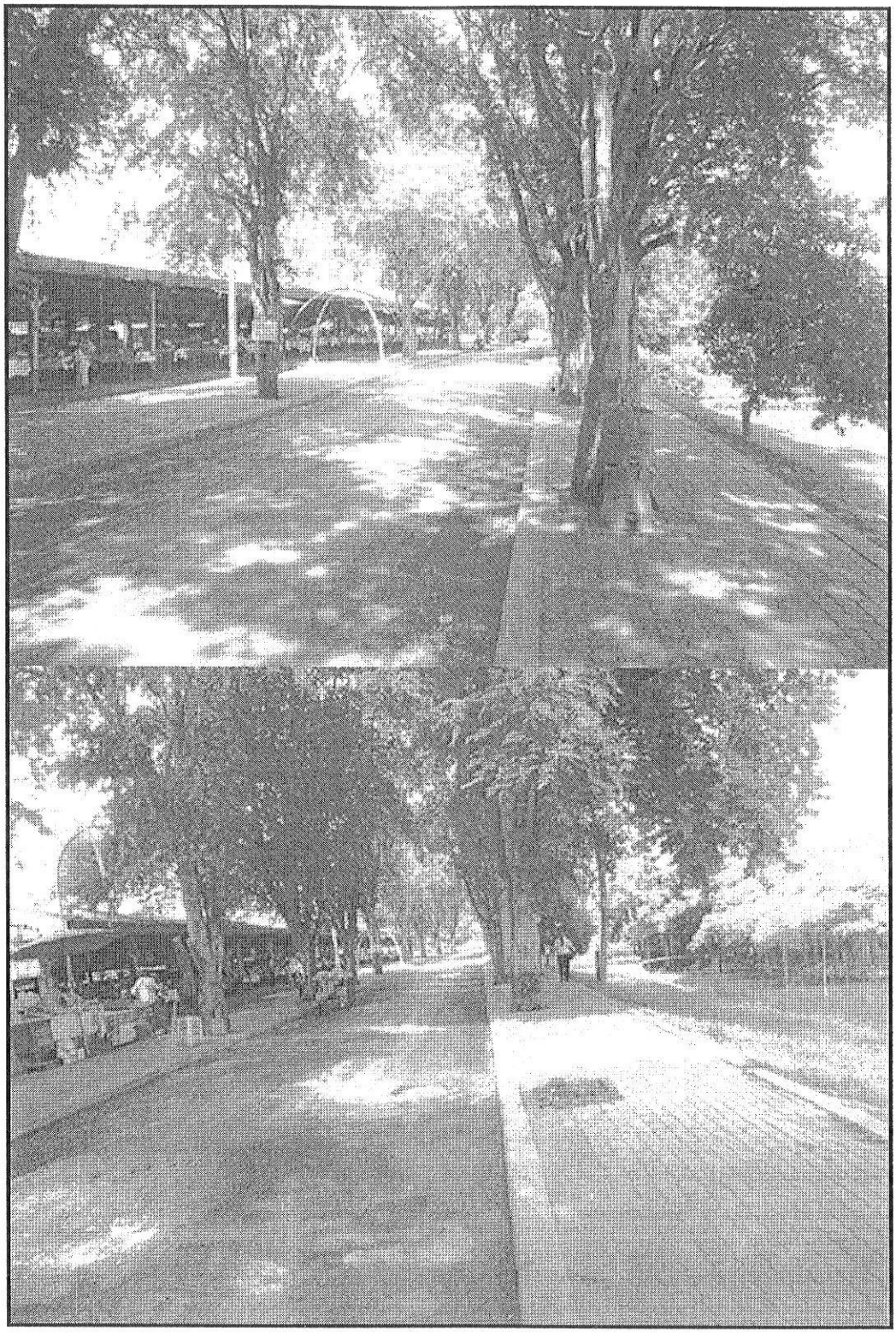

รูปที่ 5.5 แสดงลักษณะทางกายภาพของถนนและทางเท้าบริเวณแหล่งท่องเที่ยวไทรงาม

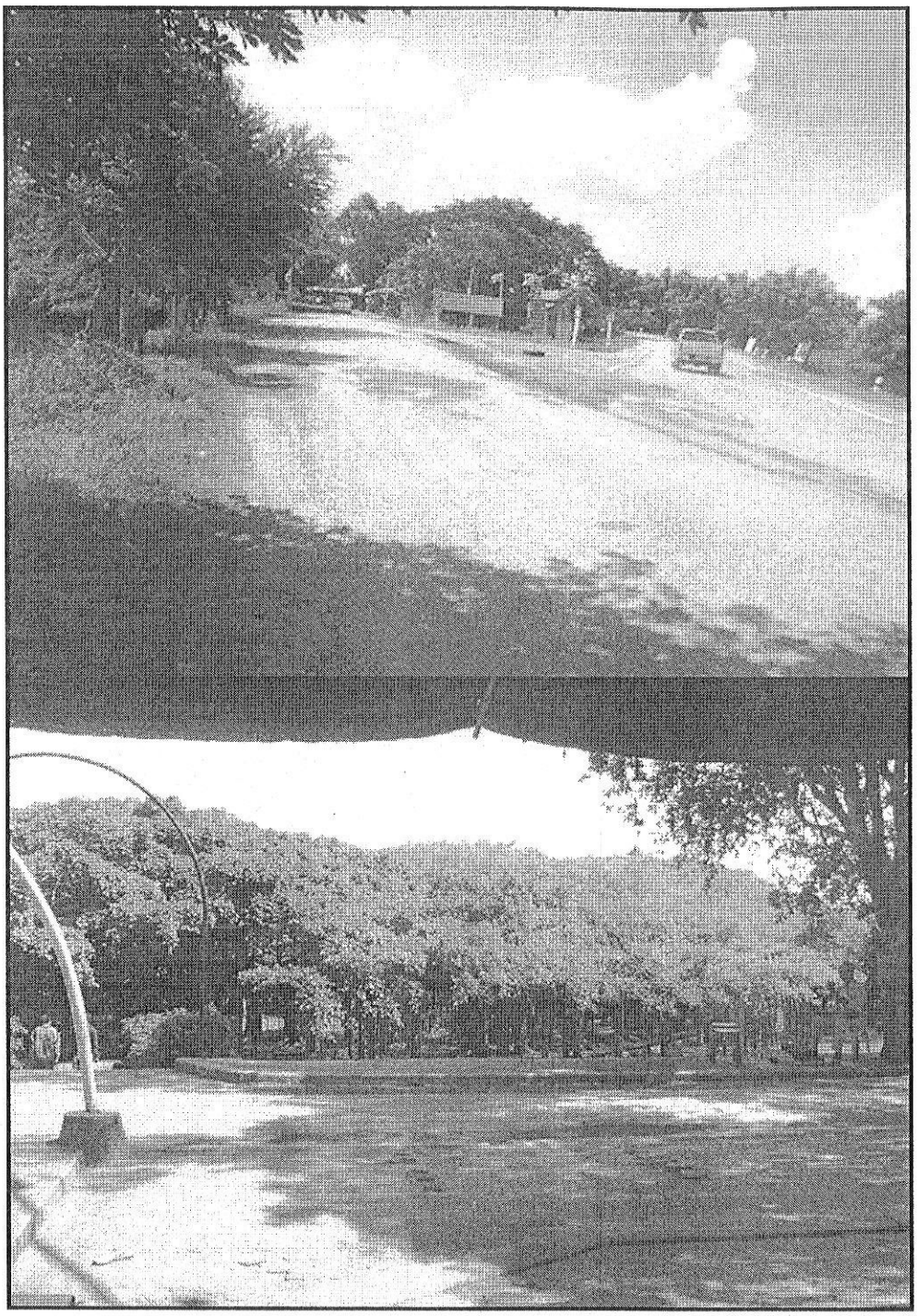

รูปที่ 5.5 แสดงลักษณะทางกายภาพของถนนและทางเท้าบริเวณแหล่งท่องเที่ยวไทรงาม (ต่อ)

5.2.3 แผนงานปรับปรุงป้ายแนะนำบริเวณแหล่งท่องเที่ยวไทรงาม

หลักการและเหตุผล

ลักษณะป้ายจราจรแนะนำเส้นทางท่องเที่ยว ไปไทรงาม มีลักษณะชำรุด ควรมีการปรับปรุง

วัตถุประสงค์

- เพื่อส่งเสริมทัศนยภาพของเมืองและอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว

พื้นที่ดำเนินงาน

เส้นทางเดินทางไปแหล่งท่องเที่ยวไทรงาม

วิธีดำเนินงาน

- ปรับปรุงป้ายแนะนำเส้นทางไปยังไทรงาม

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

- อำเภอพิมาย เทศบาลตำบลพิมาย องค์การบริหารส่วนตำบลพิมาย

ลักษณะปัญหาที่เกี่ยวข้องกับแผนพัฒนา

จากการสำรวจ ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับป้ายจราจรบริเวณแหล่งท่องเที่ยวไทรงามแสดงในรูปที่ 5.6

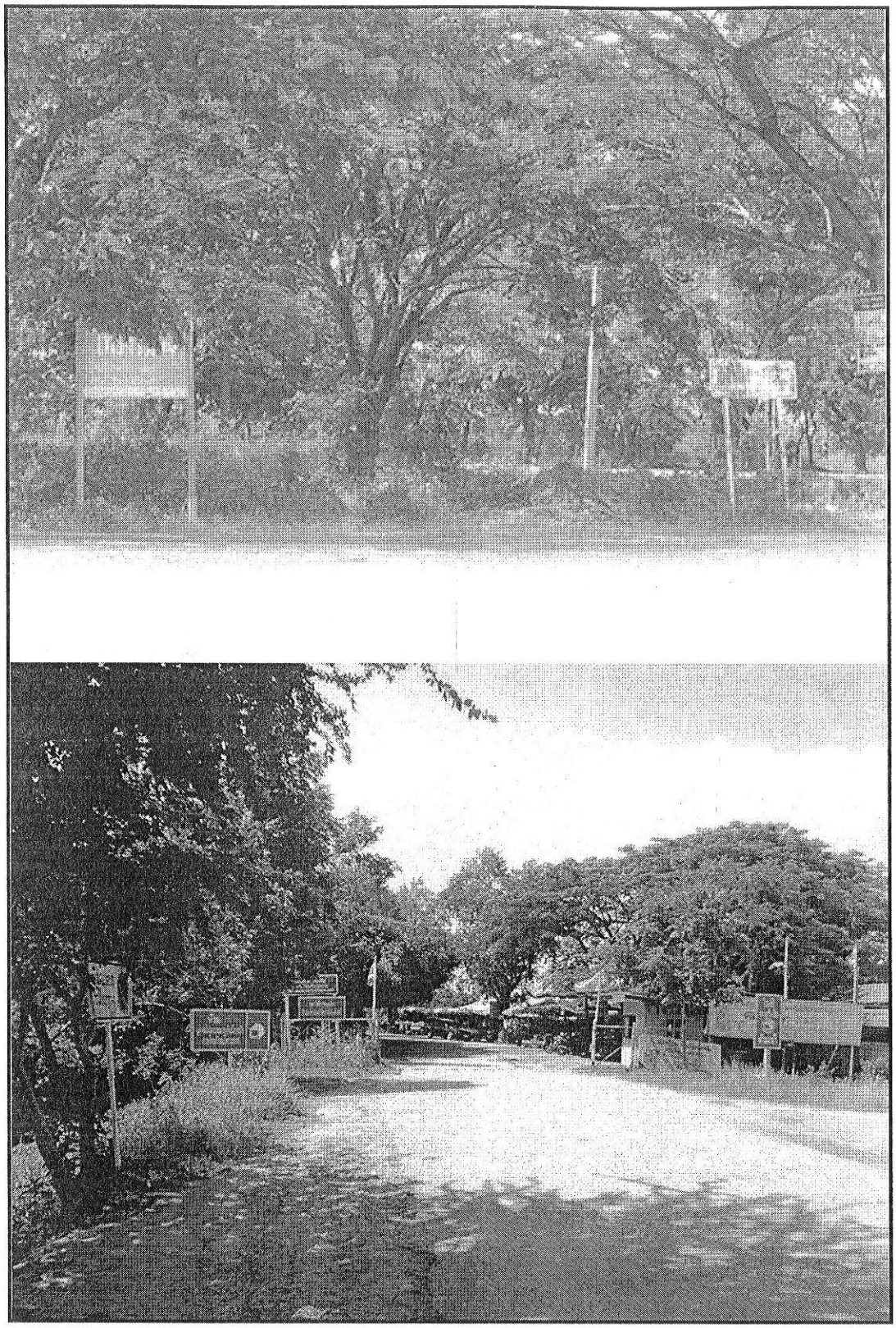

รูปที่ 5.6 แสดงลักษณะป้ายจราจรบริเวณแหล่งท่องเที่ยวไทรงาม

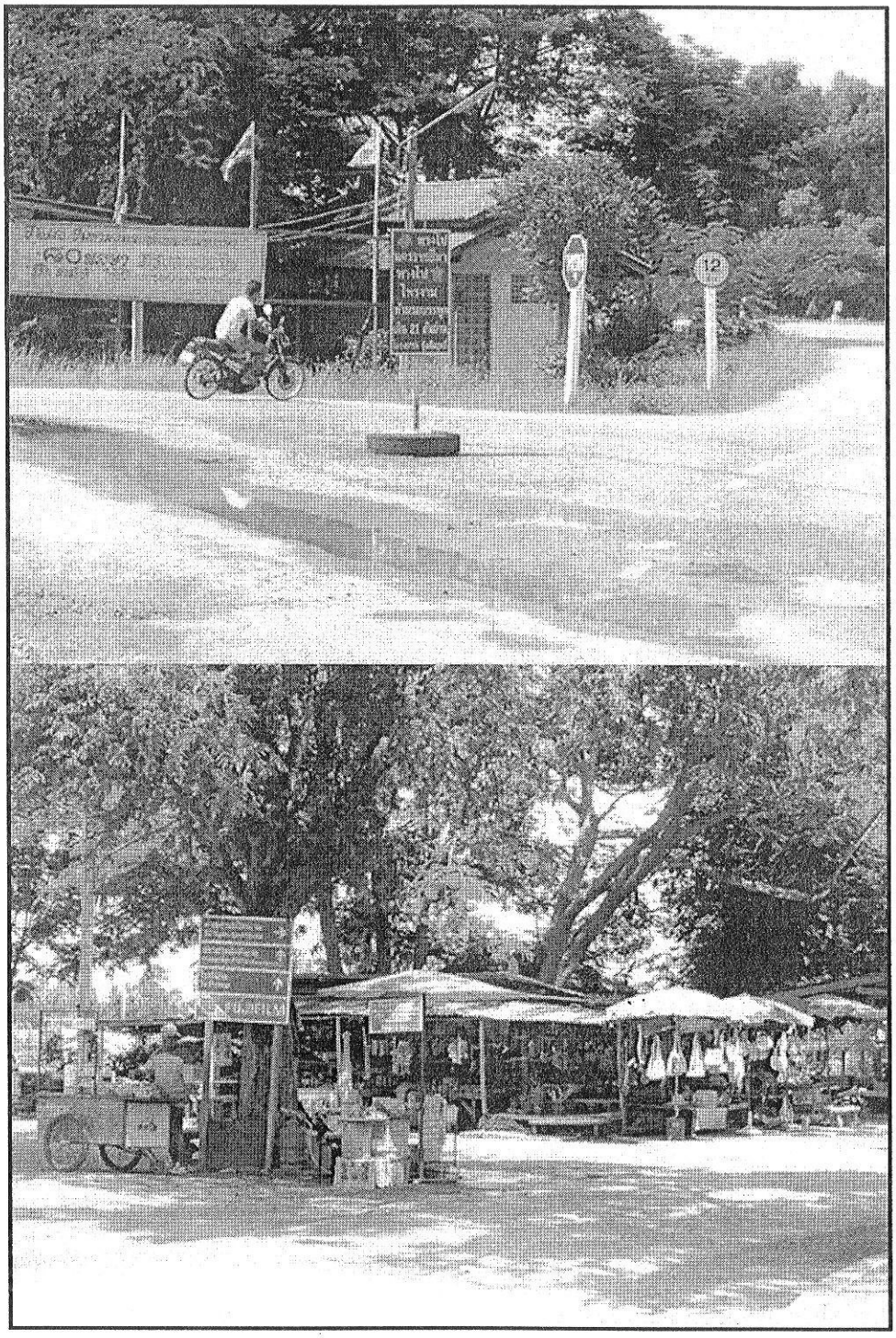

รูปที่ 5.6 แสดงลักษณะป้ายจราจรบริเวณแหล่งท่องเที่ยวไทรงาม (ต่อ)

5.2.4 การจัดทำแผนที่การท่องเที่ยว อำเภอพิมาย

หลักการและเหตุผล

โดยทั่วไปแล้วแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงจะมีการจัดทำแผนที่เพื่อการท่องเที่ยว โดยมีข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยว โรงแรมที่พัก และสถานที่สำคัญ ที่จะเป็นประโยชน์ในการเดินทาง อำเภอพิมายมีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญและมีชื่อเสียง เป็นแหล่งดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ จึงจะมีปัญหาเกี่ยวกับการเดินทาง ดังนั้นควรมีการจัดทำแผนที่โดยแสดงรายละเอียดที่สำคัญ เช่น ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว โรงแรมที่พัก สถานที่ราชการ ร้านอาหาร เส้นทางการเดินทาง เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการวางแผนการท่องเที่ยวหรือเดินทางของนักท่องเที่ยว

วัตถุประสงค์

- เพื่อเป็นการแนะนำเส้นทางการเดินทางและข้อมูลที่สำคัญแก่นักท่องเที่ยว

พื้นที่ดำเนินงาน

-

วิธีดำเนินงาน

- จัดทำแผนที่ท่องเที่ยว อำเภอพิมาย

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

- อำเภอพิมาย เทศบาลตำบลพิมาย องค์การบริหารส่วนตำบลพิมาย

ตัวอย่างแผนที่การท่องเที่ยวอำเภอพิมาย

จาการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นในเขตเทศบาลตำบลพิมาย คณะทำงานได้สรุปข้อมูลและจัดทำแผนที่ท่องเที่ยวอำเภอพิมายดังแสดงในรูปที่ 5.7

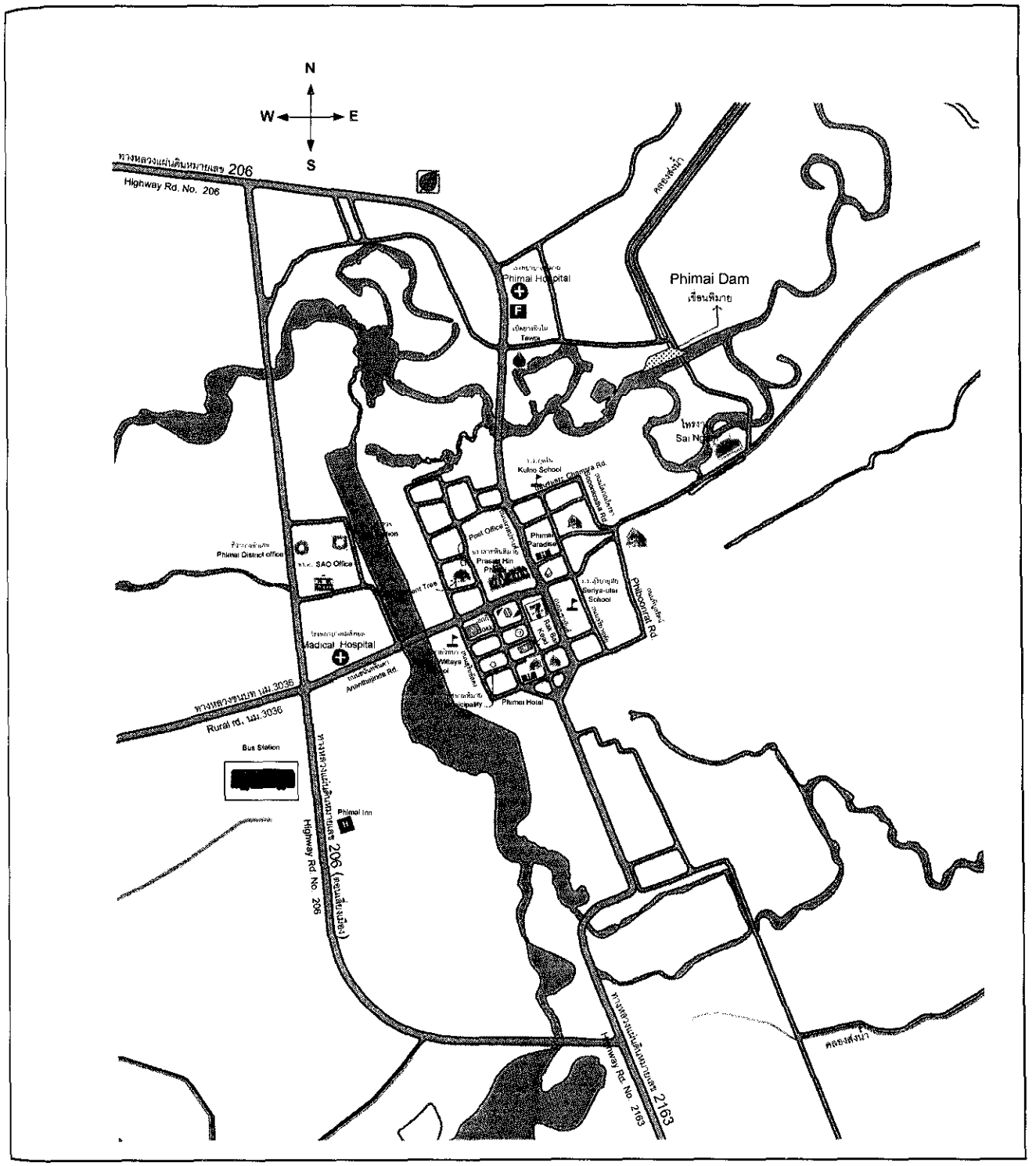

รูปที่ 5.7 แสดงแผนที่การท่องเที่ยวอำเภอพิมาย

5.2.5 การปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณปราสาทหินพิมาย

หลักการและเหตุผล

เพื่อให้บริเวณปราสาทหินพิมายปรับปรุงภูมิทัศน์โดยรอบปราสาท การที่มีสิ่งปลูกสร้างบริเวณปราสาทโดยไม่ได้มีการออกแบบให้เหมาะสมกับความเป็นโบราณสถานที่สำคัญ แสดงดังรูปที่ 5.8 และมีความเก่าแก่ การที่มีบ้านเรือนประมาณ ประมาณ 30 หลังคาเรือนบริเวณข้างปราสาทส่งผลให้ ปราสาทหินพิมายถูกบดบังโดยบ้านเรือนลดความโดดเด่นของปราสาทลง ดังนั้นจึงควรมีการเวนคืนที่ดินบริเวณดังกล่าวเพื่อให้เป็นพื้นที่โบราณสถาน หากจะมีการก่อสร้างต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการปรับปรุงปราสาทและมีการออกแบบให้เหมาะสมกับความเป็นโบราณสถาน

วัตถุประสงค์

- เพื่อกำหนดพื้นที่บริเวณปราสาทหินพิมายโดยรอบให้เป็นพื้นที่โบราณสถาน
- เพื่อให้สิ่งปลูกสร้างโดยรอบปราสาทหินมีความเหมาะสมกับความเป็นโบราณสถาน

พื้นที่ดำเนินงาน

- บริเวณโดยรอบปราสาทหินพิมายแสดงดังรูปที่ 5.9

วิธีดำเนินงาน

- การเวนคืนที่ดินโดยรอบปราสาท

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

- อำเภอพิมาย

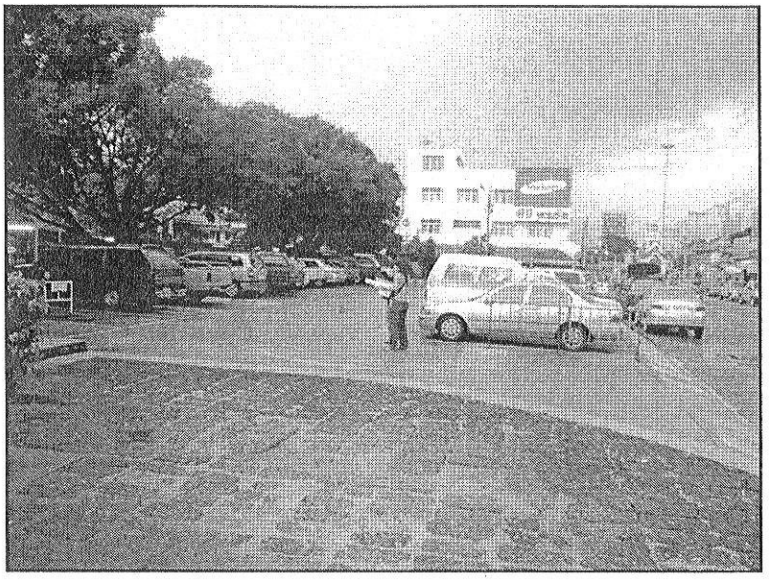

รูปที่ 5.8 แสดงสิ่งปลูกสร้างบริเวณรอบปราสาท

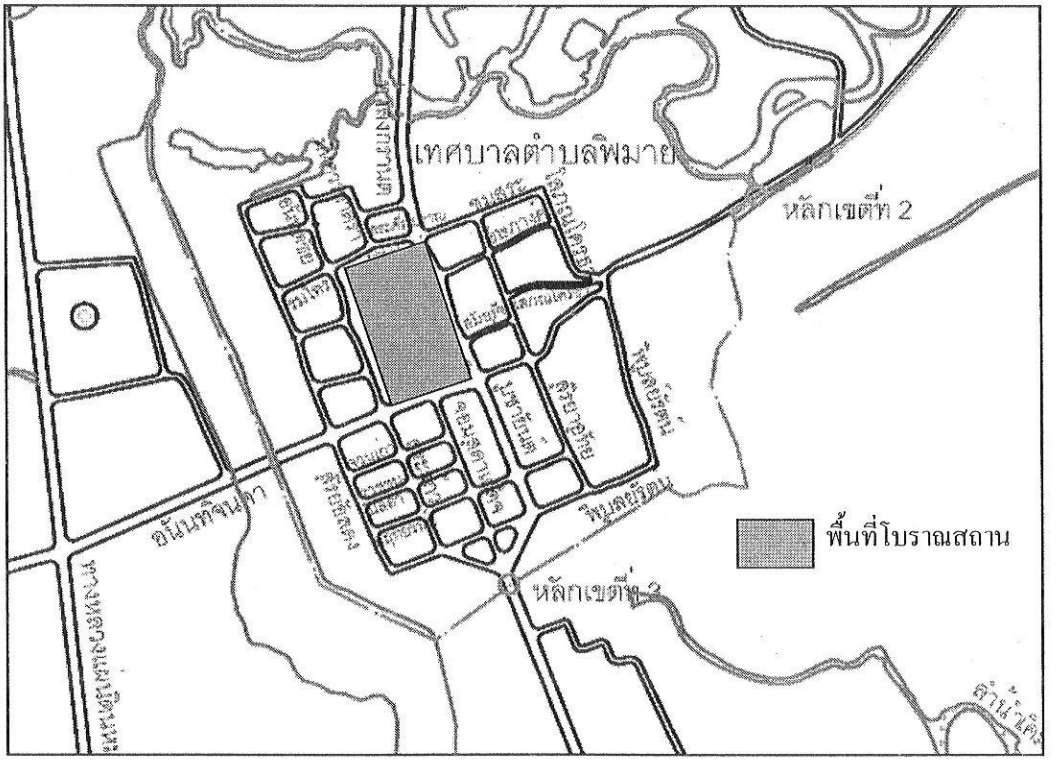

รูปที่ 5.9 บริเวณที่ดินโดยรอบปราสาทที่ควรกำหนดให้เป็นพื้นที่โบราณสถาน

5.3 แผนงานเพื่อสนับสนุนการใช้จักรยานในการเดินทางเพื่อการท่องเที่ยว

ในเขตเทศบาลตำบลพิมาย มีลักษณะเป็นชุมชนเมืองที่มีพื้นที่ไม่ใหญ่มากนัก ดังนั้นการใช้จักรยานเพื่อการเดินทาง จึงเป็นทางเลือกที่ประชาชนใช้ในการเดินทาง นอกจากนั้นแล้วนักท่องเที่ยวยังสามารถใช้จักรยานในการเดินทางระหว่างแหล่งท่องเที่ยว เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่งอยู่ห่างกันไม่มากนัก แต่หากจะนำรูปแบบการเดินทางด้วยจักรยานมาใช้เป็นรูปแบบการเดินทางเพื่อการท่องเที่ยวนั้น ยังมีปัญหาที่สำคัญในเรื่องของความปลอดภัย เนื่องจากในเขตเทศบาลไม่มีการจัดทำช่องทางสำหรับจักรยาน นอกจากนั้นยังขาดความสะดวก เนื่องจากไม่มีอุปกรณ์อำนวยความสะดวกสำหรับผู้ใช้จักรยาน เช่น ที่เติมลม ที่พักสำหรับผู้ใช้จักรยาน ที่จอดจักรยาน

เนื่องจากการเดินทางด้วยจักรยานเป็นรูปแบบการเดินทางที่สะดวก มีความเหมาะสมกับพื้นที่ศึกษา ในส่วนนี้จะกล่าวถึงทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเส้นทาง จักรยาน แนวคิดเกี่ยวกับการคมนาคม แนวคิดเกี่ยวกับการเดินทาง แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาการขนส่งแบบยั่งยืน การเดินทางด้วยจักรยาน วัตถุประสงค์ของการเดินทาง การเลือกรูปแบบ การเลือกใช้จักรยานให้เหมาะสม ข้อดีเกี่ยวกับจักรยาน ตลอดจนการศึกษาด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับจักรยาน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการเสนอเส้นทางจักรยานภายในเขตเทศบาลตำบลพิมาย ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

1. แนวคิดเกี่ยวกับการขนส่งแบบยั่งยืน (Sustainable Transportation)

คำว่า "ยั่งยืน" มีนัยทางด้านสิ่งแวดล้อมซึ่งแสดงถึงการพัฒนาที่ไม่เพียงแต่สนองความต้องการและปรับปรุงคุณภาพชีวิตของคนในรุ่นนี้ แต่ยังรวมถึงคนใน รุ่นต่อๆ ไปด้วย สามารถรักษาทรัพยากรธรรมชาติและระบบนิเวศได้ในขณะเดียวกัน

ดังนั้นการขนส่งยั่งยืนจึง หมายถึง การพัฒนาการขนส่งที่หลีกเลี่ยงการทำลายสภาพแวดล้อมและระบบนิเวศในระยะยาว และส่งผลกระทบต่อสุขภาพของมนุษย์ให้น้อยที่สุด โดยแนวทางการพัฒนาการขนส่งที่ยั่งยืนมีเกณฑ์ที่ต้องคำนึงถึง 4 ข้อ คือ การเข้าถึง คนและชุมชน สิ่งแวดล้อมและระบบเศรษฐกิจ โดยมีกลยุทธ์ในการพัฒนาไปสู่การขนส่งที่ยั่งยืน มีดังนี้

1. การเข้าถึง เช่น การสร้างทางเลือกให้มีความหลากหลายในการเข้าถึง การจัดอุปกรณ์ ได้แก่ การลดความต้องการการเดินทางโดยการเปลี่ยนแปลงรูปแบบเมือง
2. คนและชุมชน มีหลายวิธีการได้แก่ การเน้นการกระจุกตัวของเมือง ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ที่ดินแบบผสม จัดให้มีทางเดินเท้าและทางจักรยานเพื่อเป็นทางเลือกแทนการใช้รถยนต์ ส่งเสริมระบบขนส่งสาธารณะในเมือง ส่งเสริมให้ทั้งภาครัฐและเอกชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการวางแผนการขนส่งและเป็นกระบวนการที่เปิดสู่สาธารณะมากขึ้น ศึกษาความสัมพันธ์ของการขนส่งเข้ากับการใช้ที่ดิน การใช้พลังงาน สาธารณะสุข และสิ่งแวดล้อม
3. คุณภาพสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การลดปริมาณของเสียที่ปล่อยสู่สภาพแวดล้อมอันเนื่องมาจากการขนส่งให้น้อยที่สุด การใช้ที่ดินให้เน้นรูปแบบเมืองแบบกะทัดรัดเพื่อลดการทำลาย และการ

สูญเสียพื้นที่การเกษตรกรรมและพื้นที่เพื่อการนันทนาการรอบ ๆ เมือง จัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและส่งเสริมการใช้พลังงานรูปแบบอื่น ๆ หรือพลังงานที่ทดแทนได้

4. การรักษาระบบเศรษฐกิจ การคิดต้นทุนในการขนส่งควรสะท้อนให้เห็นถึงต้นทุนทางสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคม ทุกคนควรมีส่วนร่วมในค่าใช้จ่ายอย่างเท่าเทียมกัน ส่งเสริมการทำวิจัยและการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อปรับปรุงการขนส่ง คุ้มครองสภาพแวดล้อมโดยเน้นการสร้างทางเลือกที่หลากหลาย พิจารณาผลประโยชน์ทางการจ้างงานและทางเศรษฐกิจที่ได้รับจากการพัฒนาการขนส่ง

2. รูปแบบการเดินทางกับการใช้ที่ดินแบบผสม

เป็นการศึกษาการใช้ที่ดินแบบผสม กับการเลือกรูปแบบการเดินทางของคนเดินทางที่มีที่พักอาศัยอยู่ในเขตเมืองหรือพื้นที่พาณิชยกรรม อุตสาหกรรม ซึ่งพื้นที่เหล่านี้จะมีปริมาณการเดินทางสูง การพิจารณาการเดินทางของปัจจัยบุคคลกับการเดินทางสามารถแบ่งได้เป็น 3 รูปแบบ คือ รถยนต์ส่วนบุคคล ขนส่งสาธารณะ การเดิน/การขี่จักรยาน และระยะทางกับระดับการเป็นเจ้าของพาหนะของครัวเรือนโดยพิจารณาจากการเดินทางของครัวเรือน

จากการศึกษาพบว่า การใช้ที่ดินแบบผสมมีอิทธิพลต่อการเดินทางด้วยการเดิน/การขี่จักรยาน และระยะทางมีอิทธิพลต่อการเลือกรูปแบบการเดินทางเป็นอย่างมาก กล่าวคือ ถ้ามีร้านค้าในรัศมี 300 ฟุตจากที่พักบุคคลจะเลือกเดินทางโดยการเดินเท้าหรือขับขี่รถจักรยาน แต่ถ้าไกลกว่านี้มีแนวโน้มที่จะเดินทางด้วยรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์

นอกจากนี้ถ้าหากสมมุติฐานกำหนด (Scenarios) ไม่มีร้านค้าในระยะระหว่าง 300 ฟุต - 1 ไมล์ จากที่พักอาศัยของคนที่อยู่ในใจกลางเมือง และให้มีบริการขนส่งสาธารณะเพียงพอ และให้มีระยะการเดินทางของประชาชนไม่เกิน 10 ไมล์ สามารถสรุปผลแบบจำลองต่าง ๆ ได้ดังนี้

1. แบบจำลองการเดินทางโดยรถยนต์

การที่มีร้านค้าและการใช้ที่ดินที่ไม่ใช่ที่พักอาศัยในรัศมีระยะ 300 ฟุต จะลดโอกาสการใช้รถยนต์ส่วนในระยะที่เกิน 300 ฟุต แต่ไม่เกิน 1 ไมล์ จะเพิ่มโอกาสการใช้รถยนต์มากขึ้น นอกจากนี้การเดินทางโดยรถยนต์ยังเพิ่มตามระยะทางจากบ้านไปทำงานและระดับการเป็นเจ้าของรถยนต์ จำนวนรถยนต์จะมีปริมาณลดลงในบริเวณศูนย์กลางเมืองที่มีบริการขนส่งสาธารณะเพียงพอ ส่วนในพื้นที่ที่มีความหนาแน่นต่ำจะมีการใช้รถยนต์สูงกว่าพื้นที่ที่มีความหนาแน่นสูง นอกจากนี้การใช้ที่ดินแบบเดี่ยวจะใช้รถยนต์มากกว่าการใช้พื้นที่แบบผสม

2. แบบจำลองการเดินทางโดยขนส่งสาธารณะ

การให้บริการของระบบขนส่งสาธารณะจะเพิ่มขึ้นตามความต้องการของผู้ใช้บริการที่อาศัยอยู่ในใจกลางเมืองมากกว่าความหนาแน่นของระดับการใช้ที่ดิน แต่การให้บริการจะลดลงเมื่อระดับการเป็นเจ้าของรถยนต์สูงขึ้น และการอยู่แบบความหนาแน่นมีอิทธิพลต่อการเดินทางโดยระบบขนส่งสาธารณะมากกว่าการมีการใช้ พื้นที่แบบผสม

3. แบบจำลองการเดินทางโดยการเดิน/การขี่จักรยาน

ความหนาแน่นของการใช้ที่ดินและการใช้ที่ดินแบบผสมมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกรูปแบบการเดินทาง ถ้าการอยู่อาศัยแบบความหนาแน่นต่ำการเดินทางแบบไร้เครื่องยนต์ (Non-motorized transport) จะมีปริมาณสูง เช่น เมื่อกิจกรรมด้านพาณิชยกรรมและอุตสาหกรรมอยู่ใกล้บริเวณที่พักอาศัย จะทำให้ประชาชนใช้จักรยานไปทำงาน โดยใช้ระยะทางและอัตราการเป็นเจ้าของรถยนต์เป็นตัวแปร นอกจากนี้ระยะการเดินทางและการให้บริการขนส่งสาธารณะที่เพียงพอจะลดการเดินทางโดยการเดิน/การขี่จักรยาน

4. แบบจำลองการครอบครองรถยนต์และระยะการเดินทาง

จากการศึกษาพบว่ารายได้ของครอบครัว มีผลกับอัตราการเป็นเจ้าของรถยนต์ ซึ่งจะเพิ่มตามรายได้ของครอบครัว เช่นเดียวกับระยะทางการเดินทาง คือถ้ามีระยะการเดินทางที่ไกลอัตราการเป็นเจ้าของรถยนต์ก็จะสูงขึ้น การอาศัยอยู่ในใจกลางเมืองที่มีการขนส่งสาธารณะและการบริการภายในชุมชนที่พักอาศัยอย่างเพียงพอแล้ว สามารถลดอัตราการครอบครองรถยนต์ แม้จะเล็กน้อยก็ตามแต่ก็มีอิทธิพลมากกว่าประชาชนที่อาศัยอยู่ในรูปแบบการใช้ที่ดินแบบผสม

3. การเดินทางด้วยจักรยาน (Bicycle Transportation)

การเดินทางด้วยจักรยานเป็นอีกรูปแบบหนึ่งที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดของการเดินที่ไม่ใช้เครื่องยนต์ ในการเดินทางระยะใกล้ๆ ในตัวเมือง และจักรยานยังเหมาะสำหรับทุกรายได้โดยเฉพาะผู้มีรายได้น้อย เหมาะสำหรับทุกประสงค์ของการเดินทาง โดยเฉพาะระยะทางที่ไกลเกินกว่าที่จะเดินทางด้วยเท้าและใกล้เกินกว่าที่จะใช้รถยนต์ส่วนบุคคลหรือบริการขนส่งมวลชนหรือในพื้นที่การบริการขนส่งสาธารณะเข้าไม่ถึง

วัตถุประสงค์การเดินทางด้วยรถจักรยานโดยปกติแล้วสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภทหลัก (AASHTO, 1991) คือ

1. การเดินทางเพื่อประโยชน์ใช้สอย (Utilitarian trip) ได้แก่ การเดินทางไปทำงาน ไปซื้อของ การเดินทางเพื่อให้ถึงจุดหมายที่ต้องการโดยเร็วและถูกรบกวนน้อยที่สุด
2. การเดินทางเพื่อนันทนาการ (Recreational trip) เป็นการขี่จักรยานเพื่อความเพลิดเพลิน จุดหมายปลายทางมีความสำคัญรองลงไป

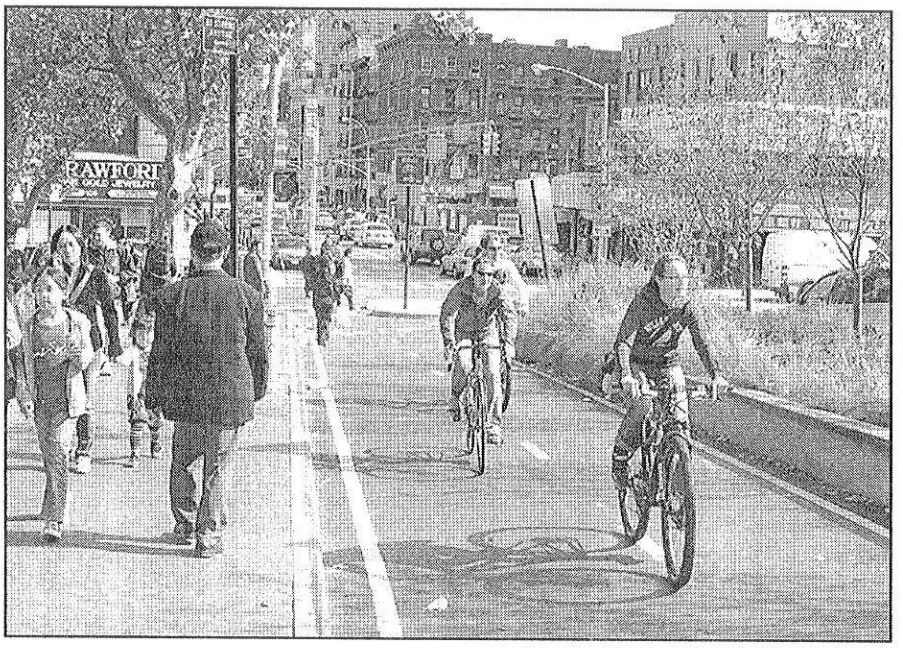

รูปที่ 5.10 การเดินทางด้วยจักรยานเพื่อประโยชน์ใช้สอย

ที่มา http: //commons.wikimedia.org/wiki/File:Canal_Forsyth...

รูปที่ 5.11 การเดินทางด้วยจักรยานเพื่อประโยชน์ใช้สอย

ที่มา http://wirednewyork.com/forum/showthread.php?page=3&t=3098

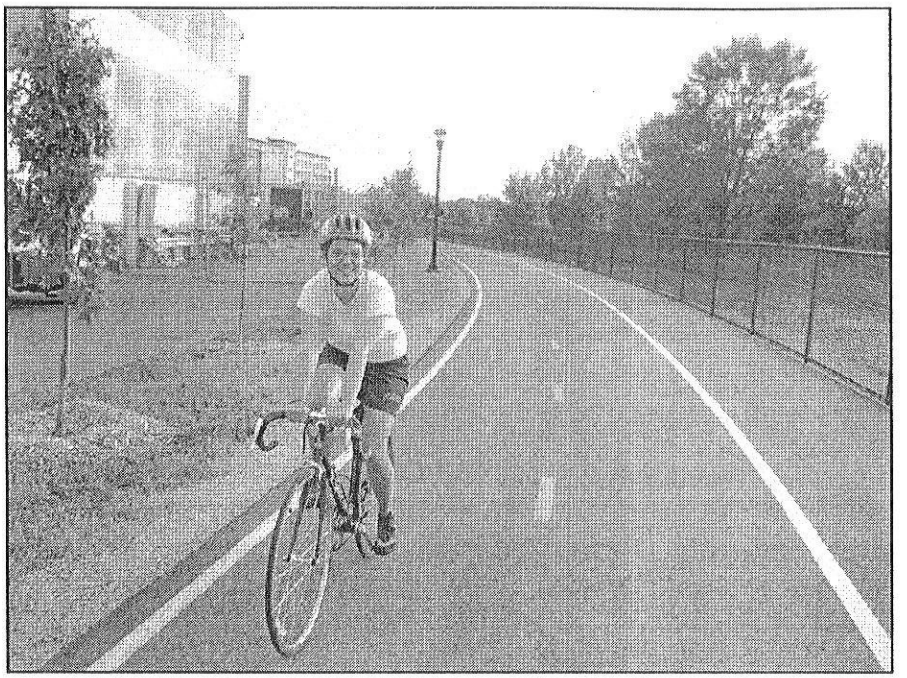

รูปที่ 5.12 การเดินทางด้วยจักรยานเพื่อนันทนาการ

ที่มา www.ci.minneapolis.mn.us/bicycles/ntp.asp

รูปที่ 5.13 การเดินทางด้วยจักรยานเพื่อนันทนาการ

ที่มา www.alohapackages.com/Hawaii_Vacation_Article...

ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการใช้จักรยาน ได้แก่

1. ระยะทางในการเดินทาง จักรยานเหมาะสมกับการเดินทางระยะสั้น
2. ประเภทของการเดินทางที่เหมาะสมจักรยานคือ การเดินทางส่วนบุคคล
3. สภาพอากาศที่มีผลต่อการใช้จักรยาน ได้แก่ อากาศหนาวจัด ฝน หิมะ ลูกเห็บ อากาศร้อนจัดและลมแรง
4. ภูมิประเทศ มีบทบาทสำคัญว่าในการตัดสินใจจะใช้จักรยานหรือไม่ ถ้าชันมากและเป็นทางไกล ในการขี่ขึ้นความเร็วจะลดลงและใช้พลังงานมาก แต่ถ้าขี่ลงความเร็วจะเพิ่มขึ้นและสภาพภูมิประเทศที่เป็นภูเขาจะลดระยะการมองเห็นของผู้ขับขี่
5. ปัจจัยอื่นๆ ได้แก่ ช่วงเวลาของวันสัปดาห์ สภาพของสถานีขนส่งสาธารณะ อายุและรายได้ของผู้เดินทาง การใช้ที่ดินและความหนาแน่นของประชากร อีกทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับจักรยาน ที่มีอยู่

4. ข้อดีของรถจักรยาน

ปัจจุบัน ทั่วโลกยอมรับว่ารถจักรยานเป็นพาหนะส่วนบุคคลที่ใช้การได้ดีที่สุด และสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาสังคมแบบยั่งยืนมากที่สุด (Sustainable social development) เปรียบเทียบกับรถยนต์ซึ่งเป็นยานพาหนะส่วนบุคลเช่นกัน รถจักรยานมีข้อได้เปรียบและมีคุณประโยชน์มากกว่า ดังนี้

1. รถจักรยานมีความปลอดภัยมากกว่าทั้งต่อตัวผู้ขับขี่และบุคคลข้างเคียง แต่ละปีรถยนต์ทั่วโลกทำให้เกิดอุบัติเหตุมีคนเสียชีวิตเกิน 250,000 คน และบาดเจ็บเกิน 10 ล้านคน
2. รถจักรยานไม่กินน้ำมัน ช่วยประหยัดทรัพยากรและพลังงานของโลก ช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายของผู้ขับขี่ และเป็นการเดินทางที่ใช้พลังงานน้อยที่สุด ผลการศึกษาพบว่ารถยนต์เดินทาง 1 ไมล์ เผาผลาญพลังงาน 1,860 แคลอรี่ ถ้าเดิน 1 ไมล์ร่างกายต้องใช้พลังงาน 100 แคลอรี่ แต่ถ้าขี่จักรยาน 1 ไมล์ ร่างกายจะใช้พลังงาน 35 แคลอรี่
3. รถจักรยานเป็นเทคโนโลยีที่สะอาด ไม่สร้างมลพิษเหมือนรถยนต์ ไม่เป็นพิษภัยต่อสิ่งแวดล้อม
4. รถจักรยานกินพื้นที่น้อยกว่า รถยนต์ 1 คันโดยเฉลี่ยครองพื้นที่บนถนนที่รถจักรยานสามารถจอดได้ถึง 8 คัน จากการสำรวจพบว่า หากใช้รถยนต์และรถจักรยานวิ่งบนทางหลวงด้วยความเร็ว 16 กิโลเมตรต่อชั่วโมง จักรยานจะสามารถพาคนเดินทางได้มากกว่าหนึ่งเท่าตัว
5. รถจักรยานช่วยแก้ปัญหารถติด ปัญหารถติดมีหลายสาเหตุ แต่ที่สำคัญที่สุด คือ มีรถยนต์มากเกินไปขาดระบบขนส่งที่ดี เมืองแทบทั้งหมดในประเทศไทยมีขนาดไม่ใหญ่นัก คนสามารถจะใช้รถจักรยานเดินทางได้ แต่รถจักรยานกลับให้ความสำคัญน้อย น้อยคนจะเห็นคุณค่า
6. รถจักรยานช่วยให้ผู้ขับขี่ได้ออกกำลังกาย ส่งผลดีต่อสุขภาพของผู้ใช้รถจักรยาน และยังทำให้ผู้ที่ขับขี่จักรยานได้สัมผัสใกล้ชิดธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นผลดีต่อร่างกายและจิตใจ

7. รถจักรยานทำให้สังคมเห็นคุณค่าของชุมชน สถาปัตยกรรมของชุมชน ได้เห็นปัญหาต่าง ๆ ของชุมชนอย่างใกล้ชิด เสริมสร้างคุณธรรมในการไม่สร้างความเสียหายให้แก่สิ่งแวดล้อม การช่วยกันอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การสร้างความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดระหว่างคนกับชุมชน การออกกำลังกาย การประหยัด ไม่ฟุ้งเฟ้อ
8. รถจักรยานไม่ต้องอาศัยเทคโนโลยีที่ซับซ้อน ประเทศใดก็ผลิตได้ ต้นทุนการผลิตไม่สูง ไม่สิ้นเปลือง ไม่ต้องพึ่งพาวัตถุดิบจากต่างประเทศจะมีบทบาทสำคัญในการช่วยให้ประเทศชาติหลุดพ้นจากการเป็นทาสทางเศรษฐกิจ และวัฒนธรรมของต่างชาติ ประชาชนทั่วประเทศสามารถเป็นเจ้าของได้ง่ายต่อการขับขี่และการดูแลรักษาด้วยตัวเอง

นอกจากนี้ การใช้รถจักรยาน เป็นการทดแทนการใช้รถยนต์ได้ โดยเฉพาะการเดินทางในระยะประมาณ 5-7 กิโลเมตร

5. กฎหมายเกี่ยวกับรถจักรยาน

จากพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 มีมาตรากฎหมายเกี่ยวข้องกับจักรยาน ดังนี้

มาตรา 79 ทางใดที่ได้จัดทำไว้สำหรับรถจักรยาน ผู้ขับขี่รถจักรยานต้องขับในทางนั้น

มาตรา 80 รถจักรยานที่ใช้ในทางเดินรถ ไหล่ทางหรือทางที่จัดไว้สำหรับรถจักรยาน ผู้ขับขี่รถจักรยานต้องจัดให้มี

1) กระดิ่งที่ให้เสียงสัญญาณได้ยินในระยะไม่น้อยกว่าสามสิบเมตร
2) เครื่องห้ามล้อที่ใช้การได้ดี เมื่อใช้สามารถทำให้รถจักรยานหยุดได้ทันที
3) โคมไฟติดหน้ารถจักรยานแสงขาวไม่น้อยกว่าหนึ่งดวงที่ให้แสงๆ ไฟส่องตรงไปข้างหน้าเห็นพื้นทางได้ชัดเจนในระยะไม่น้อยกว่าสิบห้าเมตร และอยู่ในระยะต่ำกว่าสายตาของผู้ขับขี่ซึ่งขับรถสวนมา
4) โคมไฟติดท้ายรถจักรยานแสงแดงไม่น้อยกว่าหนึ่งดวงที่ให้แสงสว่างตรงไปข้างหลังหรือติดวัตถุสะท้อนแสงสีแดงแทน ซึ่งเมื่อถูกไฟส่องให้มีแสงสะท้อน

มาตรา 81 ในเวลาต้องเปิดไฟตามมาตรา 11 หรือมาตรา 61 ผู้ขับขี่รถจักรยานอยู่ในทางเดินรถ ไหล่ทาง หรือทางที่จัดทำไว้สำหรับรถจักรยานต้องจุดโคมไฟแสงขาวหน้ารถเพื่อให้ผู้ขับขี่หรือคนเดินเท้า ซึ่งขับรถหรือเดินสวนมาสามารถมองเห็นรถ

มาตรา 82 ผู้ขับขี่รถจักรยานต้องขับขี่ให้ชิดขอบทางด้านซ้ายของทางเดินรถ ไหล่ทาง หรือทางที่จัดทำไว้สำหรับรถจักรยานให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ แต่ในกรณีที่มีช่องเดินรถประจำทางด้านซ้ายสุดของทางเดินรถ ต้องขับขี่รถจักรยานให้ชิดช่องเดินรถประจำทางนั้น

มาตรา 83 ในทางเดินรถ ไหล่ทาง หรือทางที่จัดไว้สำหรับรถจักรยาน ห้ามมิให้ผู้ขับขี่จักรยาน

1) ขับโดยประมาทหรือน่าหวาดเสียวอันอาจเกิดอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สิน
2) ขับโดยไม่จับคันบังคับรถ
3) ขับขนานกันเกินสองคัน
4) ขับโดยนั่งบนที่อื่นอันมิใช่อานที่จัดไว้เป็นที่นั่งตามปรกติ
5) ขับโดยบรรทุกบุคคลอื่นเว้นแต่รถจักรยานสามล้อสำหรับบรรทุกคน ทั้งนี้ตามเงื่อนไขที่เจ้าพนักงานจราจรกำหนด
6) บรรทุก หรือถือสิ่งของ หีบห่อ หรือของใดๆ ในลักษณะที่เป็นการกีดขวางการจับคันบังคับรถ หรืออันจะเกิดอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สิน
7) เกาะหรือพ่วงรถอื่นที่กำลังแล่นอยู่

5.3.1 แผนงานออกแบบทางจักรยาน

หลักการและเหตุผล

อำเภอพิมาย มีลักษณะเป็นชุมชนเมืองขนาดเล็ก ระยะทางการเดินทางในเขตเทศบาลมีระยะทางไม่มากนัก นอกจากนั้นระยะทางระหว่างแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ คือ ปราสาทหินพิมาย และโทรงาม ก็มีระยะไม่มากนัก มีความเหมาะอย่างยิ่งที่จะนำจักรยานมาใช้ในเดินทางสำหรับนักท่องเที่ยว ดังนั้นถ้าหากมีการก่อสร้างทางจักรยานและมีการออกที่เหมาะสมกับพื้นที่แล้ว นอกจากเป็นการส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวใช้จักรยานเพื่อการเดินทางแล้วการใช้จักรยานยังเป็นทางเลือกหนึ่งสำหรับประชาชนในเขตเทศบาลตำบลพิมายจะใช้จักรยานเพื่อการเดินทาง ดั้งนั้น การสร้างโครงข่ายเส้นทางจักรยานจะทำให้เกิดความปลอดภัยต่อผู้ใช้จักยานและประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการใช้จักรยาน จะทำให้ประชาชนและนักท่องเที่ยวนิยมมาใช้จักรยานมากขึ้น

วัตถุประสงค์

- เพื่อสนับสนุนให้การใช้จักรยานเพื่อการท่องเที่ยว
- เพื่อความปลอดภัยต่อผู้ที่ใช้จักรยานเพื่อการเดินทาง

พื้นที่ดำเนินงาน

เขตเทศบาลตำบลพิมาย

วิธีดำเนินงาน

- ศึกษาผลกระทบ ความต้องการของประชาชน เพื่อออกแบบแนวโครงข่ายเส้นทางจักรยาน
- วางแผนจัดกิจกรรมสนับสนุนให้ประชาชนสนใจใช้จักรยาน
- วางแผนงานประชาสัมพันธ์

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

- อำเภอพิมาย เทศบาลตำบลพิมาย องค์การบริหารส่วนตำบลพิมาย

การศึกษาเพื่อออกแบบทางจักรยานสำหรับเขตเทศบาลตำบลพิมาย ประกอบด้วย

1. ประเภทของทางจักรยานที่เหมาะสมกับลักษณะทางกายภาพในเขตเทศบาลตำบลพิมาย
2. การออกแบบโครงข่ายจักรยานในเขตเทศบาล ตำบลพิมาย
3. อุปกรณ์อำนวยความสะดวกสำหรับผู้ใช้จักรยาน
4. กิจกรรมสนับสนุนการใช้จักรยาน

แสดงรายละเอียดดังนี้

5.3.1.1 ประเภทของทางจักรยานที่เหมาะสมกับลักษณะทางกายภาพในเขตเทศบาลตำบลพิมาย

1. **รูปแบบทางจักรยานแบบคู่ขนานสายจราจร (Bike Lane)** ทางจักรยานประเภทนี้จะมีเครื่องหมายสัญลักษณ์ การทาสีบนถนน ตลอดจนที่กั้นทาง เพื่อแสดงว่าเป็นทางจักรยาน แต่ในบางช่วงเช่น บริเวณสะพาน หรือ ทางแยก บางที่มีความจำเป็นที่ผู้ใช้จักรยานจะใช้จักรยานบนถนนปกติ ข้อกำหนดที่ต้องคำนึงถึงในการออกแบบมากที่สุด คือ การกำหนดความกว้างของช่องทางสำหรับจักรยาน แสดงตัวอย่างการกำหนดขนาดความกว้างและการทำเครื่องหมายสัญลักษณ์บนผิวถนนของทางจักรยานประเภทคู่ขนานกับสายจราจร (Bike Lane) ตามรูปที่ 5.14 – 5.15

ทางจักรยานแบบคู่ขนานสายจราจร (Bike Lane) จะต้องกำหนดให้ทิศทางการจราจรของจักรยานต้องเป็นทิศทางเดียวกันกับในถนนทั่วไป ซึ่งจะต้องทาสีแบ่งช่องทางจราจร เป็นเส้นทึบ (Solid line) ตามแบบมาตรฐานทั่วไป ส่วน ตราสัญลักษณ์ที่เขียนบนช่องทางจักรยานให้เป็นมาตรฐานที่กำหนดตามรูปที่ 5.16

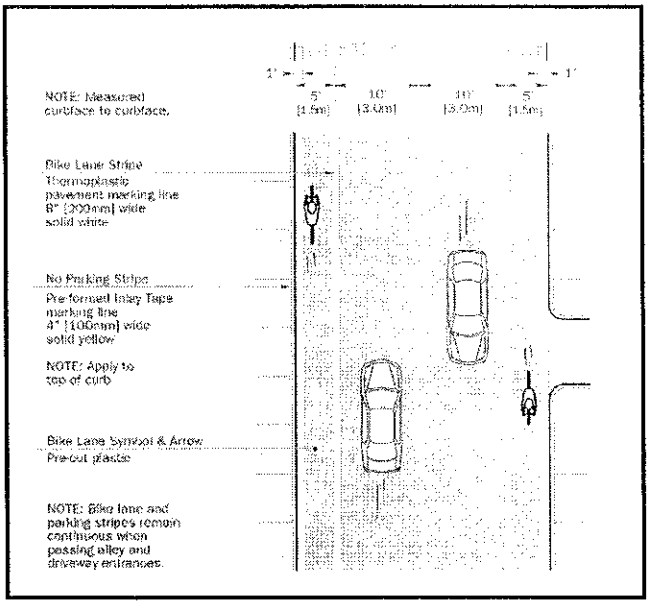

รูปที่ 5.14 แสดงตัวอย่างการกำหนดขนาดความกว้างและการจัดทำเครื่องหมายสัญลักษณ์บนผิวถนนของทางจักรยานประเภทคู่ขนานกับสายจราจร (Bike Lane)

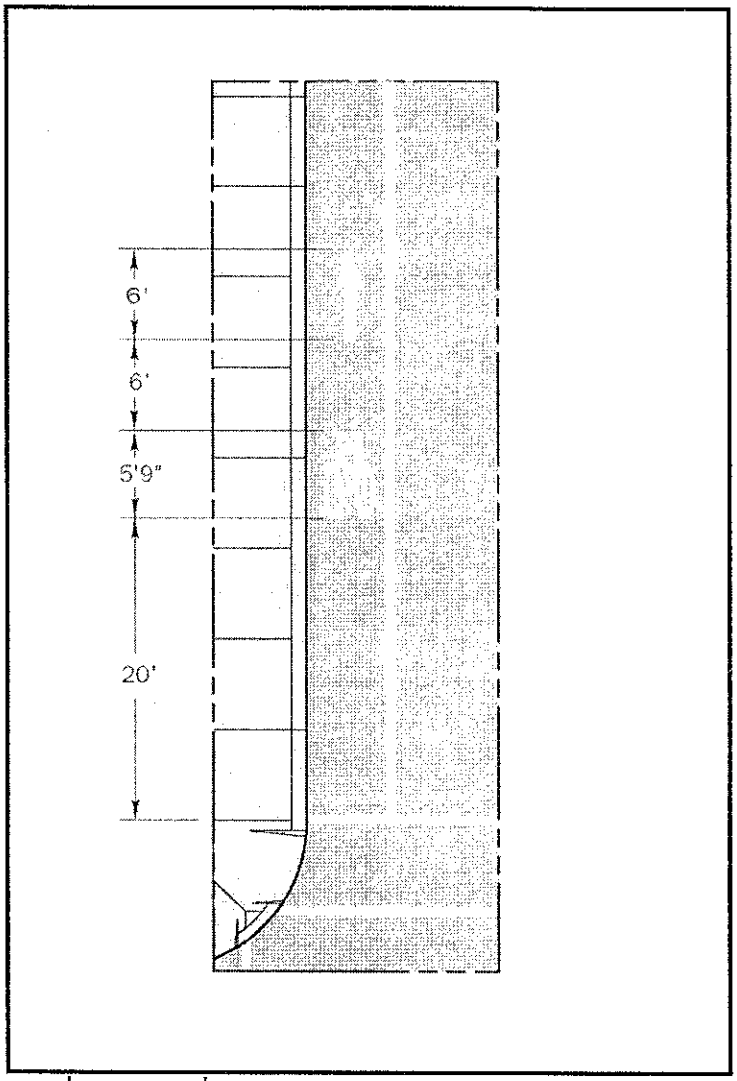

รูปที่ 5.15 แสดงการทำเครื่องหมายเครื่องหมายสัญลักษณ์บนทางจักรยานประเภทจักรยานประเภทคู่ขนานกับสายจราจร (Bike Lane)

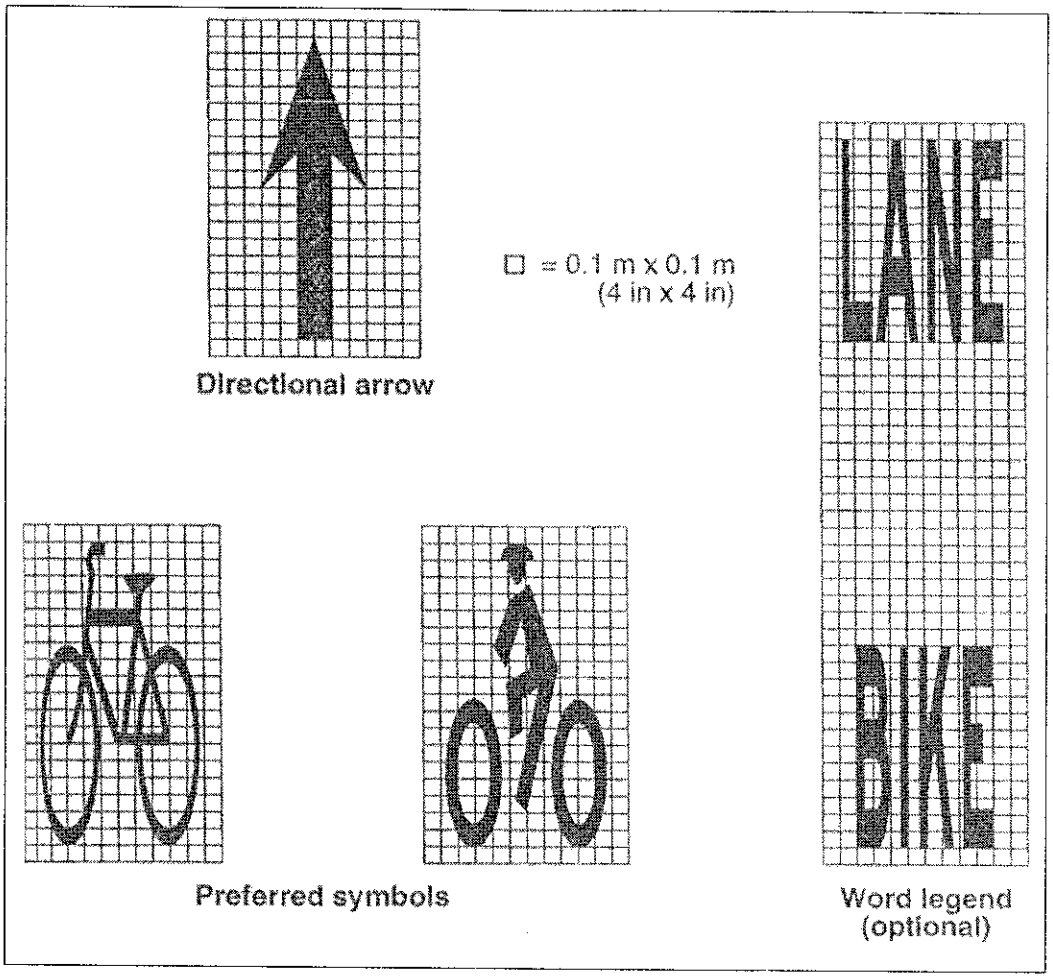

รูปที่ 5.16 แสดงตราสัญลักษณ์ที่เขียนบนช่องทางจักรยานตามแบบมาตรฐาน

2. **ทางจักรยานแบบใช้ร่วมกับทางเท้า (Shared Use Path)** เป็นทางจักรยานที่ใช้ร่วมกับทางเท้าโดยอนุโลมให้ใช้เส้นทางโดยไม่มีเส้นแบ่งหรืออีกประเภทเป็นทางที่มีเส้นทางระหว่างคนเดินเท้ากับคนขี่จักรยาน (A Segregated Path) การใช้ทางร่วมกันนี้ราคาจะต่ำ ปกติแล้วผู้ใช้จักรยานจะให้ทางกับคนเดินถนนก่อน และทางต้องมีระยะมองเห็นที่ดี การจัดทำทางประเภทนี้ในหลายแห่งในประเทศไทยที่มีการจัดทำทางสำหรับจักรยานใช้รวมกับทางเท้า หรือขนาดของทางเท้ามีความกว้างเพียงพอที่จะให้มีการใช้จักรยาน แต่ ไม่มีการจัดทำจุดขึ้น-ลงสำหรับจักรยานบริเวณเชื่อมต่อระหว่างทางจักรยานกับถนนปกติ โดยเฉพาะบริเวณทางแยกที่ต้องมีการข้ามถนน การติดตั้งป้าย เสาไฟฟ้า บนทางเท้าที่ไม่คำนึงถึงการใช้จักรยาน จนเป็นอุปสรรคในการใช้จักรยานร่วมกับทางเท้า

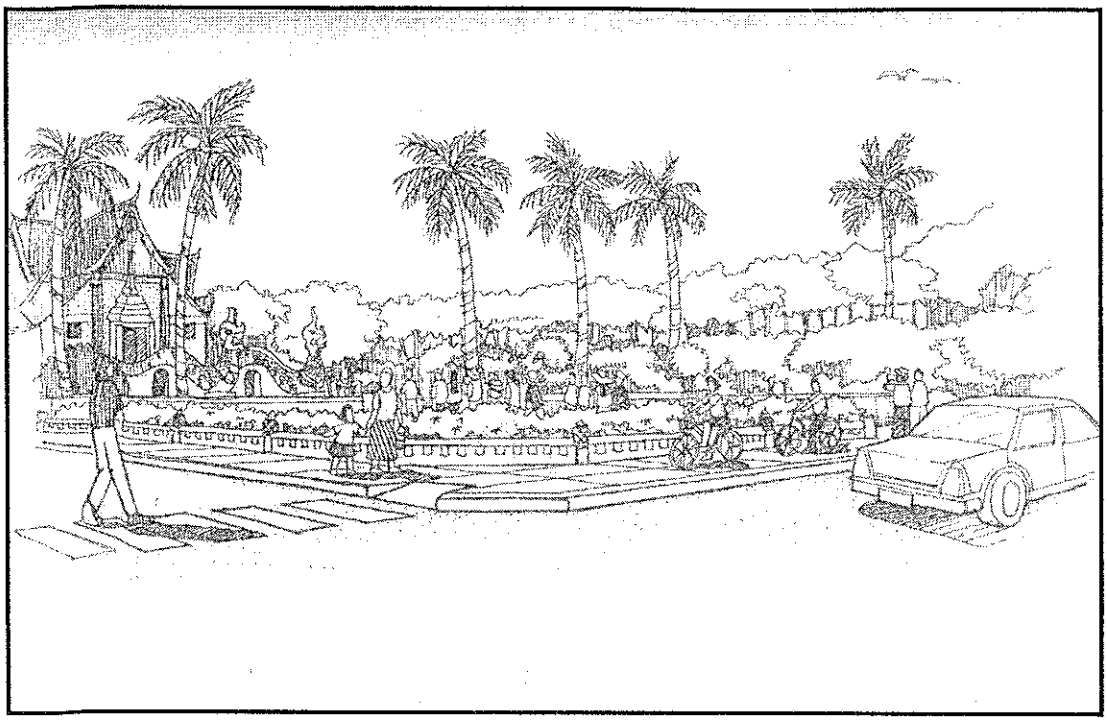

รูปที่ 5.17 แสดงทางจักรยานที่ใช้ร่วมกับทางเท้าที่มีการจัดทำจุดขึ้น-ลง สำหรับจักรยาน บริเวณรอยเชื่อมต่อระหว่างทางจักรยานและถนนปกติ

5.3.1.2 การออกแบบโครงข่ายจักรยานในเขตเทศบาล ตำบลพิมาย

การออกแบบเส้นทางจักรยานในเขตเทศบาล ตำบลพิมายนั้น พิจารณาจากลักษณะทางกายของถนน ซึ่ง ถนนบางเส้นทางจะมีทางเท้าที่มีความกว้างเพียงพอที่จะจัดทำช่องทางสำหรับจักรยานแบบใช้ร่วมกับทางเท้าได้ (Shared Use Path) โดยไม่เป็นอุปสรรคต่อคนเดินเท้าและผู้ใช้ถนน ส่วนถนนบางเส้นที่มีความกว้างเพียงพอต่อการรองรับปริมาณการจราจรได้โดยไม่เกิดการติดขัดของกระแสการจราจร หรือถนนที่มีลักษณะสามารถขยายผิวจราจรได้ ถนนลักษณะนี้จะมีความเหมาะสมที่จะใช้ทางจักรยานแบบคู่ขนานสายจราจร (Bike Lane)

จากการวิเคราะห์ลักษณะทางภายภาพของถนนในเขตเทศบาลตำบลพิมาย เพื่อการออกแบบเส้นทางจักรยานให้เหมาะสมกับลักษณะพื้นที่แล้วยังพิจารณาถึงความสามารถในการเข้าถึงพื้นที่และครอบคลุมพื้นที่ที่สำคัญ โดยแสดงการออกแบบเส้นทางจักรยานในเขตเทศบาลตำบลพิมายในรูปที่ 5.18 ซึ่งเส้นทางดังกล่าวจะผ่านสถานสถานที่สำคัญ และแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ

นอกจากการเลือกประเภทและแนวเส้นทางจักรยานแล้ว คณะทำงานได้รวบรวมแบบมาตรฐานของทางจักรยานเพื่อให้นำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับลักษณะของถนนในเขตเทศบาลตำบลพิมาย แสดงในรูปที่ 5.19-5.22

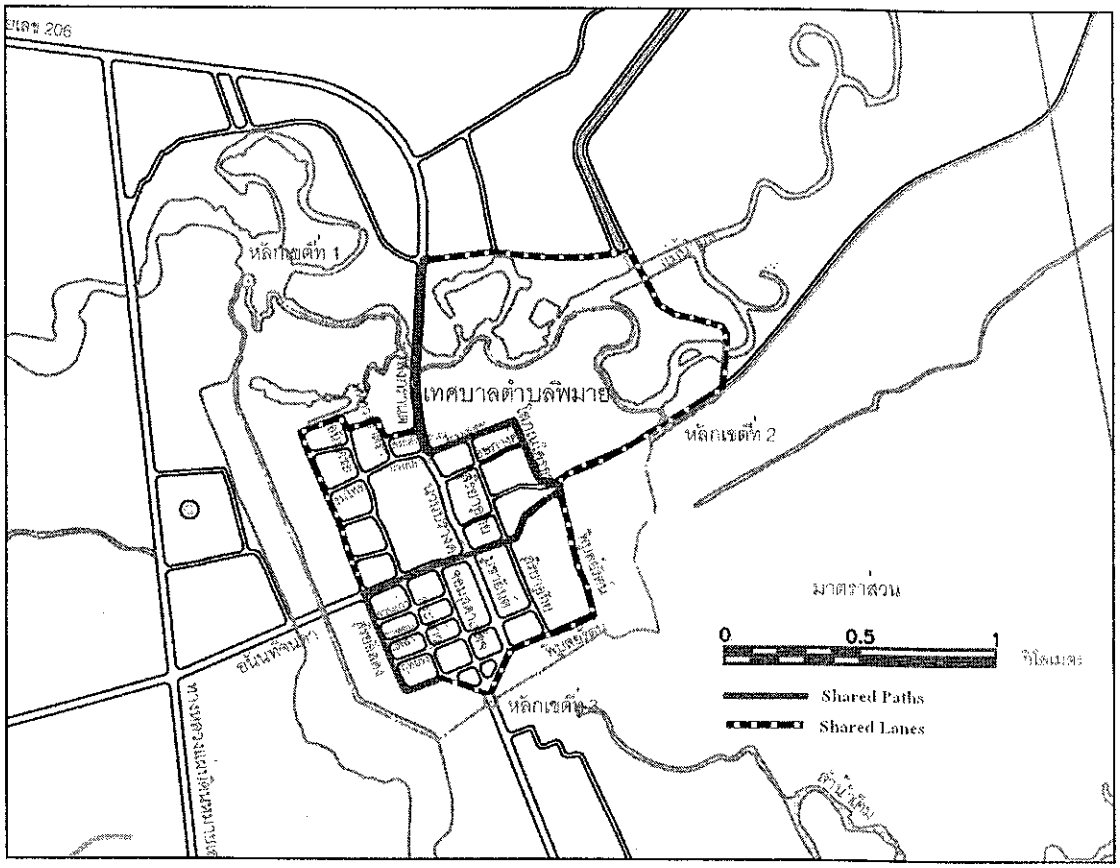

รูปที่5.18 แสดงโครงข่ายและรูปแบบเส้นทางจักรยานในเขตเทศบาล ตำบลพิมาย

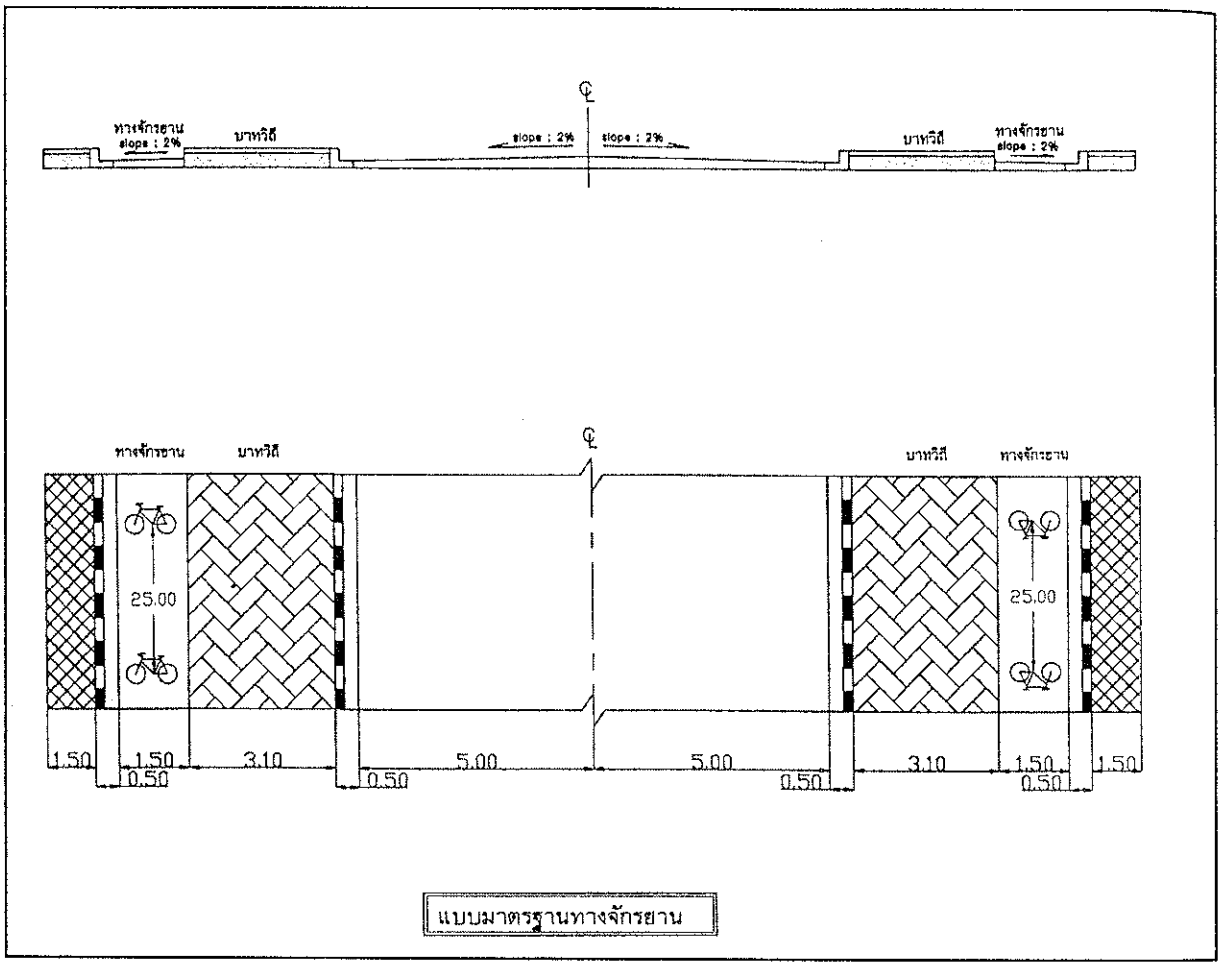

รูปที่ 5.19 แสดงแบบมาตรฐานทางจักรยานแบบที่ 1

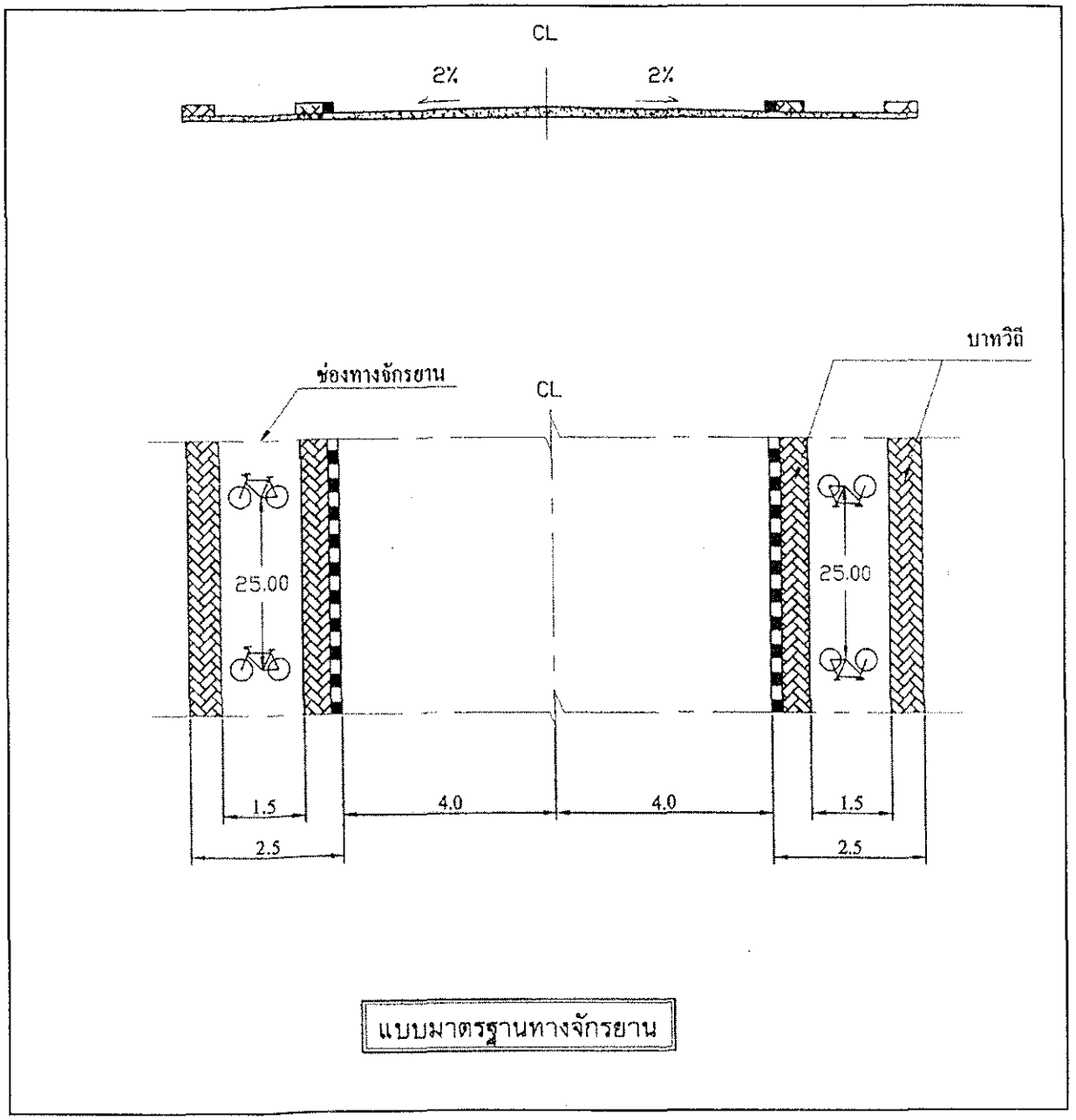

รูปที่ 5.20 แสดงแบบมาตรฐานทางจักรยานแบบที่ 2

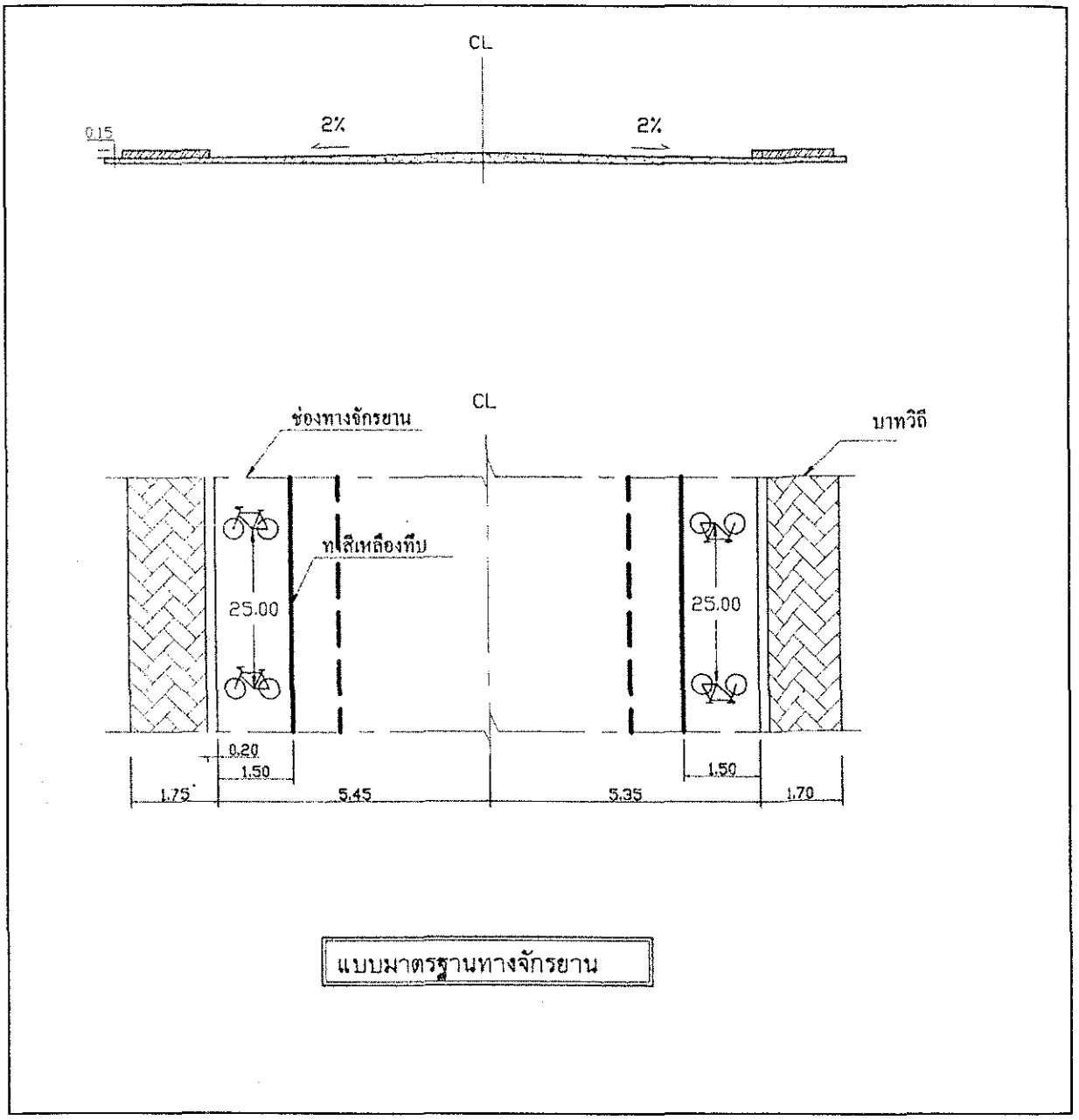

รูปที่ 5.21 แสดงแบบมาตรฐานทางจักรยานแบบที่ 3

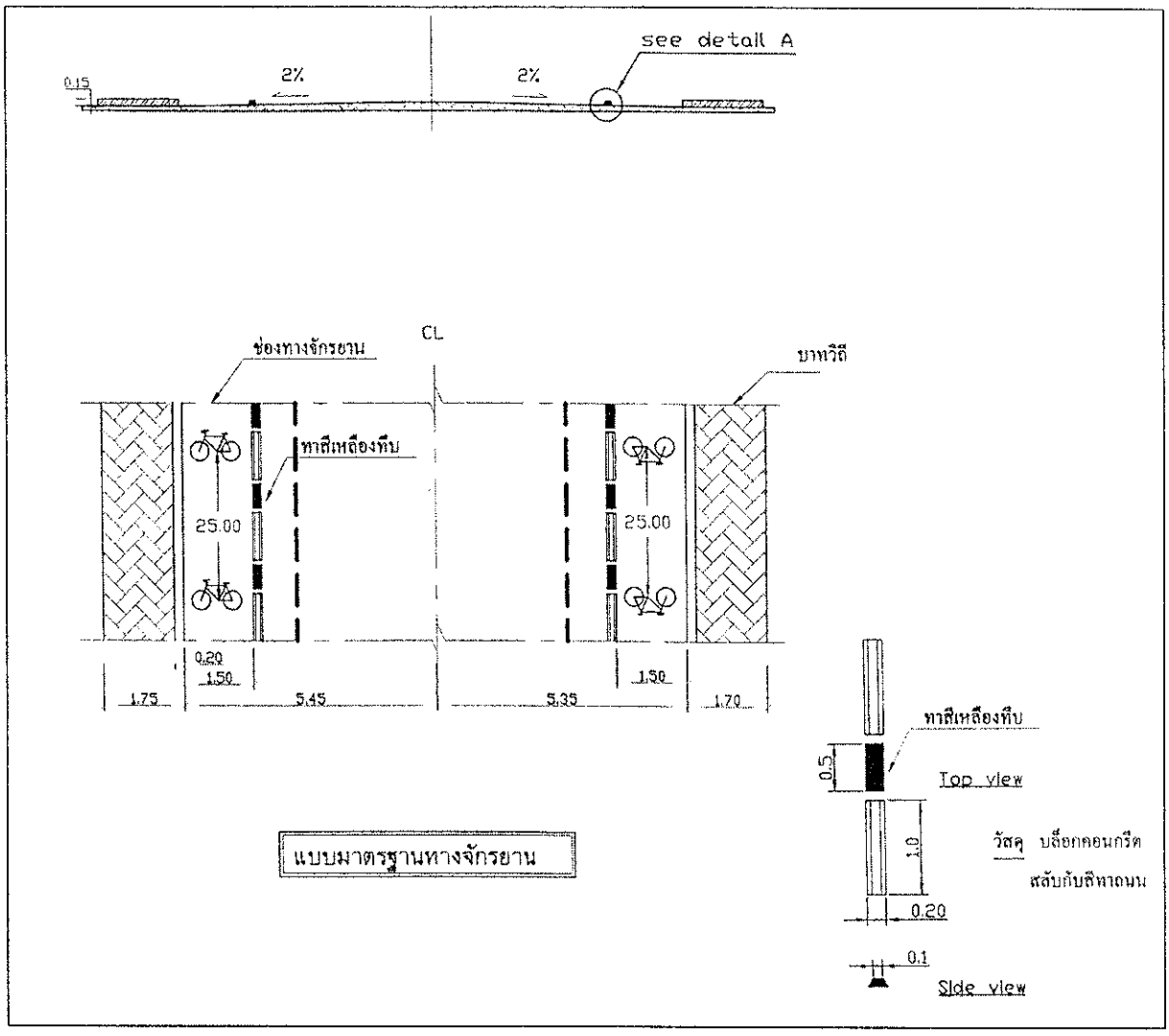

รูปที่ 5.22 แสดงแบบมาตรฐานทางจักรยานแบบที่ 4

ตารางที่ 5.1 มาตรฐานและข้อกำหนดในการออกแบบทางจักรยาน

รายการ	ข้อกำหนดและการคำนวณ
ขนาดของจักรยาน (Bicycle)	ขนาดรูปตัดของคนขี่จักรยานปกติ ต้องการพื้นที่ราบ ระยะห่างจากสิ่งกีดขวางต่างๆดังนี้ • ความกว้าง (Width Margin) = 1.0 เมตร ซึ่งเป็นระยะประชิด 0.75 เมตร และ ระยะห่างข้างละ 0.125 เมตร • ความสูง (Height Clearance) = 2.50 เมตร ซึ่งเป็นระยะปลอดภัยของทุกขนาดของจักรยานปกติพร้อมคนขี่
ความกว้างของช่องจราจรจักรยาน (Typical Cross Section)	เมื่อคำนึงถึงระยะพื้นที่ต้องการแล้ว AASHTO ได้แนะนำว่าทางจักรยาน ควรมีช่องทางเพื่อการจราจรกว้างอย่างน้อย 1.20 เมตร แต่การจะให้สะดวกแล้วควรจะเป็น 1.50 เมตร
ความเร็วออกแบบ (Design Speed)	ความเร็วออกแบบ (Design Speed) ควรจะเป็น 30 กม./ชม. เป็นอย่างต่ำสำหรับถนนผิวจราจรลาดยาง แต่ถ้าหากเป็นผิวลูกรังควรออกแบบที่ความเร็ว 25 กม./ชม.
ความชัน (Grade)	การออกแบบควรให้มีทางลาดชันน้อยสุดหากเลี่ยงไม่ได้ควรจะเป็นระยะสั้นๆ (การออกแบบ Grade สั้นๆ จะเหมาะสมกว่า Grade ยาว) โดยให้มีเกรดสูงสุดได้ไม่เกิน 3% แต่ถ้าหากจะมีความชันเกิน 5% แล้ว ควรจะให้มีระยะทางไม่มากกว่าที่จะแนะนำต่อไปนี้ **ความชัน** — **ระยะทาง/เมตร** 5 - 6 % — 240 7 % — 120 8 % — 90 9% — 60

ตารางที่ 5.1 มาตรฐานและข้อกำหนดในการออกแบบทางจักรยาน (ต่อ)

รายการ	ข้อกำหนดและการคำนวณ
การออกแบบโค้งราบ (Horizontal Alignment)	การออกแบบโค้งราบ (Horizontal Alignment) จะแตกต่างจากที่เคยออกแบบสำหรับรถชนิดอื่น คือจักรยานจะเอียงตัวเมื่อเข้าโค้งในขณะผู้ขับขี่ต้องปั่นจักรยานไปด้วย ซึ่งจะไม่สามารถเอียงตัวต้านแรงหนีศูนย์ได้ไม่มากเพราะจะทำให้บันได (ที่เท้าเหยียบ) ชนพื้นได้ ซึ่งมุมการเอียงตัวที่เหมาะสมจะอยู่ประมาณ 15 - 20 องศา ดังนั้นการออกแบบโค้งราบควรออกแบบดังนี้ $R = 0.0079V^2 / \tan\theta$ R = รัศมีโค้งต่ำสุด, เมตร V = ความเร็วออกแบบ, กม. /ชม. θ = มุมเอียง (วัดจากแนวตั้ง) แต่ถ้าหากจะออกแบบที่มุมใกล้ 20 องศา แล้ว (18-20 องศา) ควรจะมีการทำถนนเอียงรับการเลี้ยว (Supper Elevation) โดยใช้สูตรของการออกแบบดั้งนี้ $R = V^2/(127(e/100 + f))$ R = รัศมีโค้งต่ำสุด, เมตร V = ความเร็วออกแบบ, กม. /ชม. e = ความเอียงของถนน (เปอร์เซ็นต์) f = สัมประสิทธิ์ความเสียดทาน
ผิวจราจร (Pavement Structure)	แนะนำให้มีผิวจราจรแบบแข็ง ทนต่อทุกสภาพอากาศ ซึ่งจะเป็นผิวแบบ แอสฟัสต์ หรือ คอนกรีตก็ได้ สิ่งที่สำคัญที่สุดของการออกแบบผิวจราจร คือ การที่ให้มีผิวทางสำหรับการขับขี่ที่ราบเรียบ ไม่ขรุขระตลอดเส้นทาง ความรู้สึกของผู้ขับขี่จักรยาน จะไวต่อสภาพผิวทางมากกว่าผู้ขับขี่รถยนต์
โครงสร้าง (Structure)	ในช่องทางที่จะทำสะพาน จะต้องเพิ่มระยะห่างจาก ขอบของช่องทางจราจร กับราวสะพานข้างละ 0.60 เมตร เป็นอย่างต่ำ ทั้งนี้เพื่อให้ เป็นระยะปลอดภัย จากการชนราวสะพาน และ จากคนเดินเท้า ส่วนความสูงของราว สะพาน ควรเป็น 1.10 เมตร เป็น อย่างต่ำ

ที่มา เอกสารวิชาการของ American Association of State Highway and Transportation Officials, AASHTO "Guide for the development of Bicycle Facilities", 1999.

5.3.2 โครงการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้ใช้ทางจักรยาน

หลักการและเหตุผล

สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับจักรยาน (Bicycle Facilities) หมายถึง การปรับปรุงหรือการจัดหาที่จอดจักรยาน การทำแผนที่เส้นทางจักรยานเพื่อเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกแก่ผู้ที่ไม่คุ้นเคยเส้นทาง และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ ได้แก่ การจัดทำที่พักเหนื่อยแก่ผู้ที่ใช้จักรยาน การให้บริการด้านการซ่อมจักรยาน ในทุกพื้นที่ที่มีการใช้จักรยาน ที่จอดจักรยาน ที่เติมลม

การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้ใช้จักรยานจะใช้พื้นที่น้อย เช่นในกรณีของที่จอดจักรยานจะใช้พื้นที่น้อยที่จอดรถยนต์ส่วนบุคคล โดยพิจารณาจากค่าเทียบเท่ารถยนต์นั่งส่วนบุคคล (Passenger Car Equivalent, PCE) รถจักรยานมีค่าเท่ากับ 0.33 ซึ่งหมายถึง รถยนต์นั่งส่วนบุคคล 1 คัน เท่ากับจักรยาน 3 คัน ดังนั้น จึงควรมีการจัดทำที่จอดจักรยานตามแหล่งท่องเที่ยวซึ่งโดยส่วนใหญ่แล้วจะมีพื้นที่จำกัด ดังนั้น การจัดทำที่จอดจักรยานอาจจะใช้พื้นที่ส่วนหนึ่งของพื้นที่สำหรับจอดรถยนต์ ซึ่งนอกจากจะเป็นการอำนวยความสะดวกให้กับผู้ใช้จักรยานแล้ว ยังเป็นนโยบายทางอ้อมจะทำให้ผู้ใช้จักรยานรู้สึกได้รับความความสะดวกมากกว่าผู้ใช้รถยนต์

วัตถุประสงค์

- เพื่อจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้ใช้จักรยาน
- เพื่อป้องกันจักรยานสูญหาย

พื้นที่ดำเนินงาน

เขตเทศบาลตำบลพิมาย

วิธีดำเนินงาน

- จัดทำที่จอดรถจักรยาน โดยใช้พื้นที่บางส่วนของที่จอดรถยนต์
- ที่พักริมทาง
- ที่ดื่มน้ำเติมลม

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

- อำเภอพิมาย เทศบาลตำบลพิมาย องค์การบริหารส่วนตำบลพิมาย

แสดงตำแหน่งของสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้ใช้จักรยานแสดงดังรูปที่5.23 และตัวอย่างแบบที่จอดจักรยานแสดงดังรูปที่ 5.24-5.28

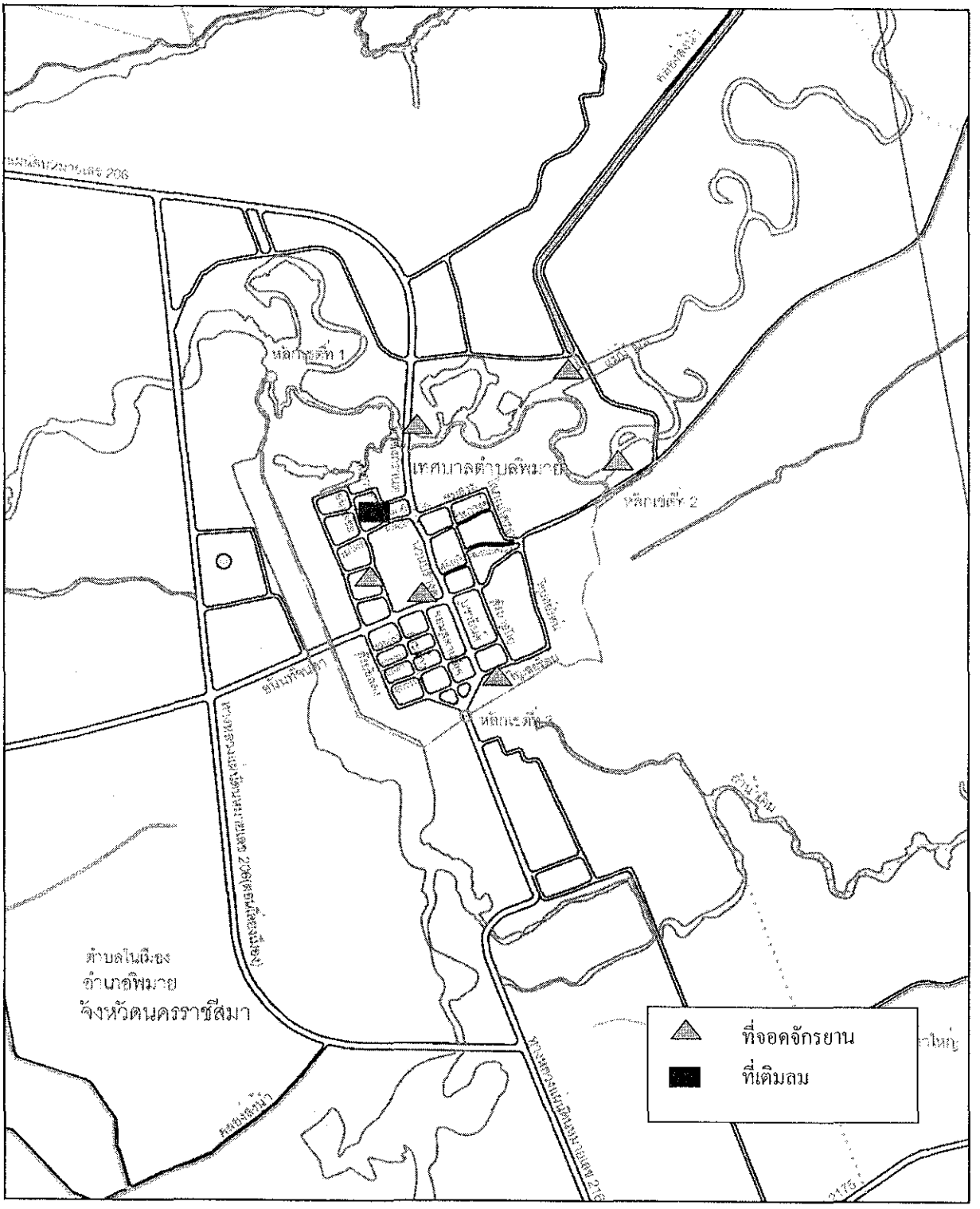

รูปที่ 5.23 แสดงตำแหน่งของสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้ใช้จักรยาน ในเขตเทศบาลตำบลพิมาย

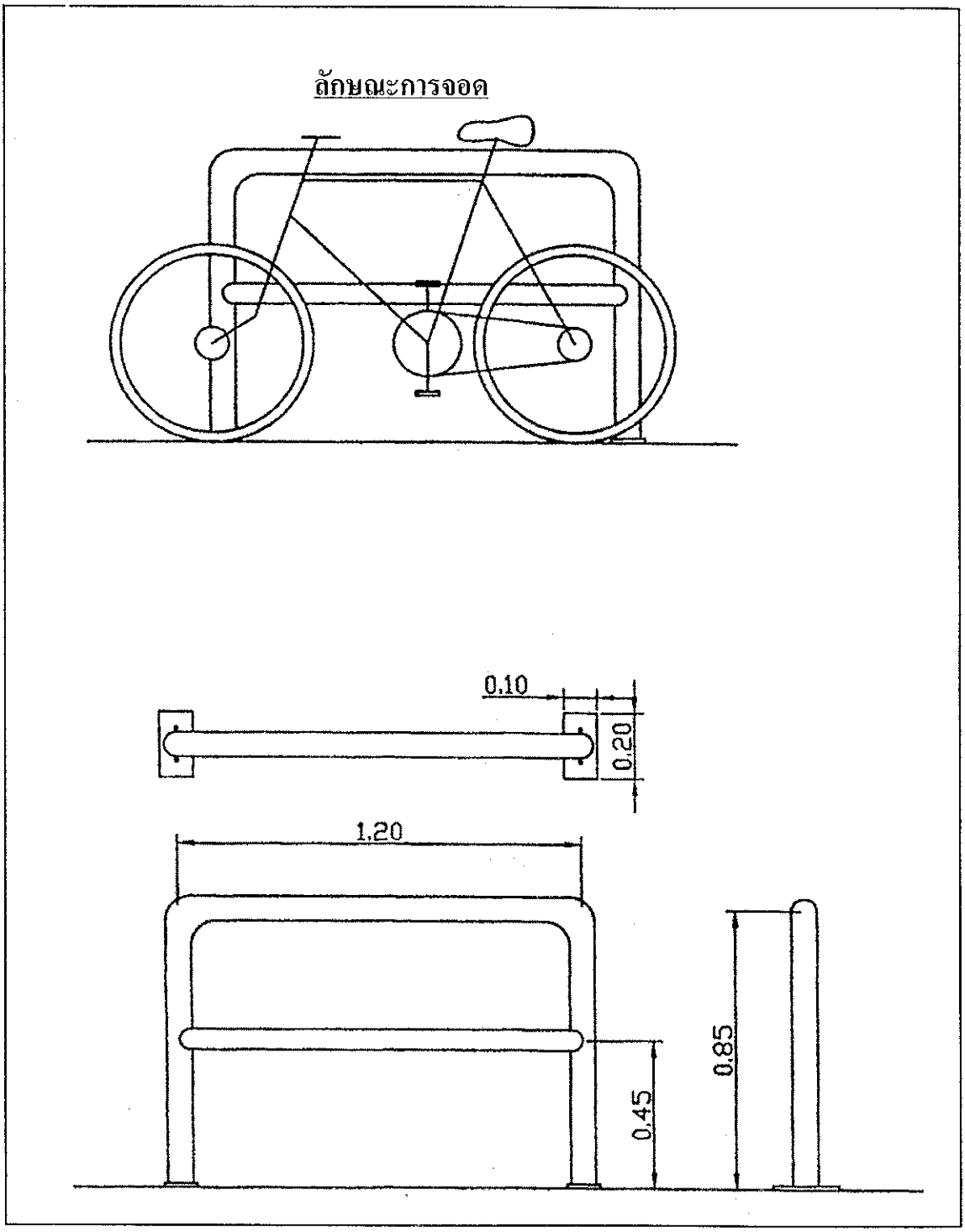

รูปที่5.24 แสดงที่จอดจักรยานแบบที่ 1

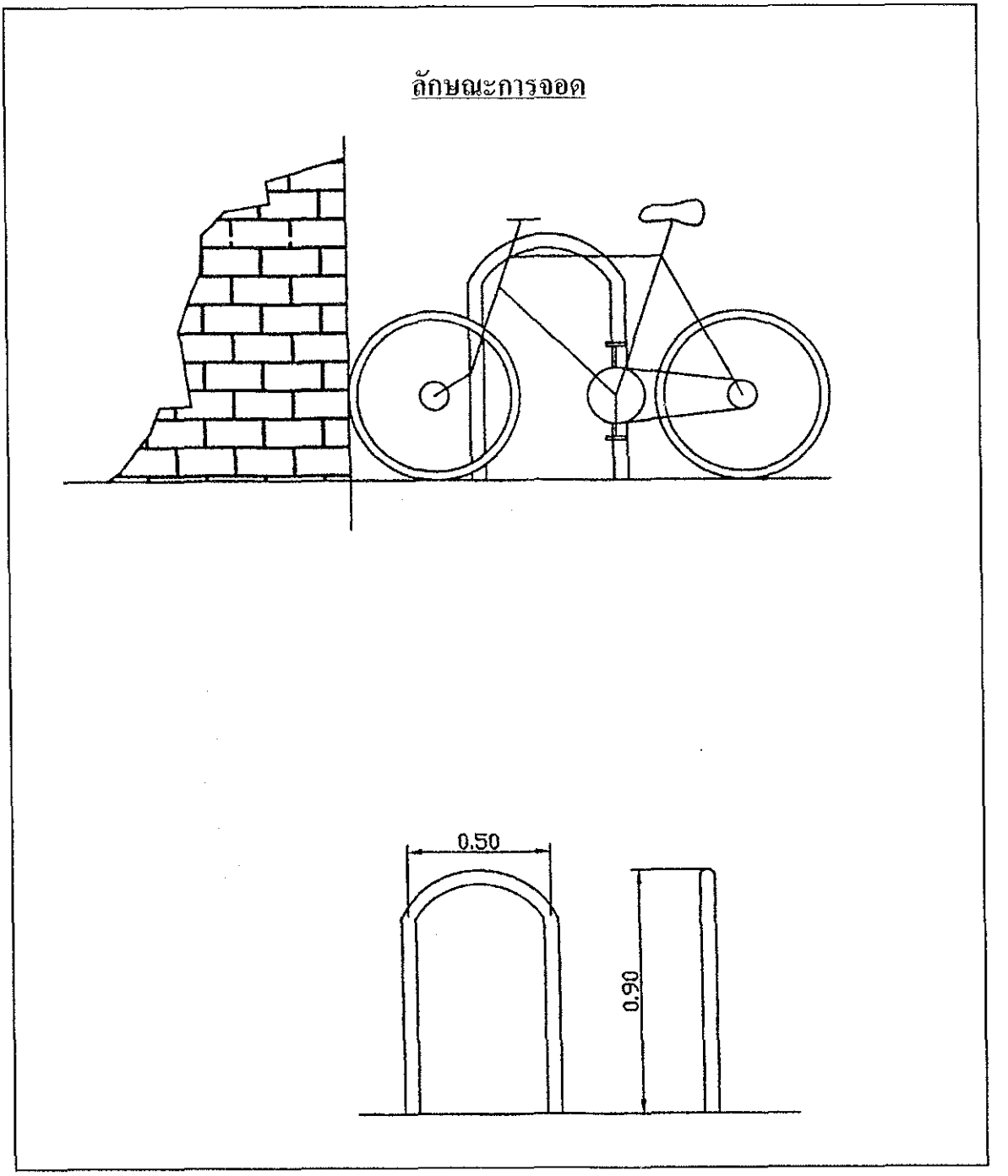

รูปที่5.25 แสดงที่จอดจักรยานแบบที่ 2

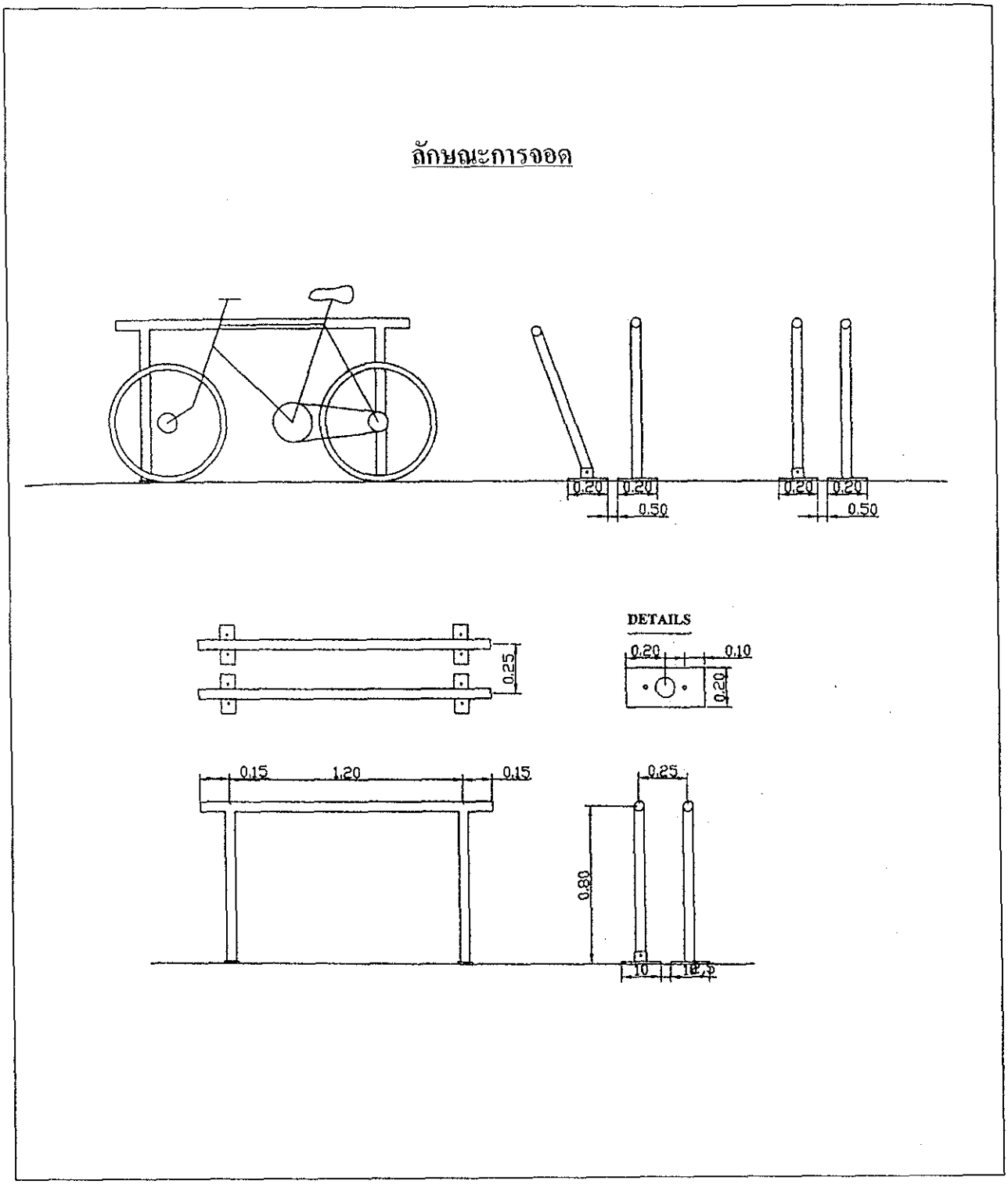

รูปที่5.26 แสดงที่จอดจักรยานแบบที่ 3

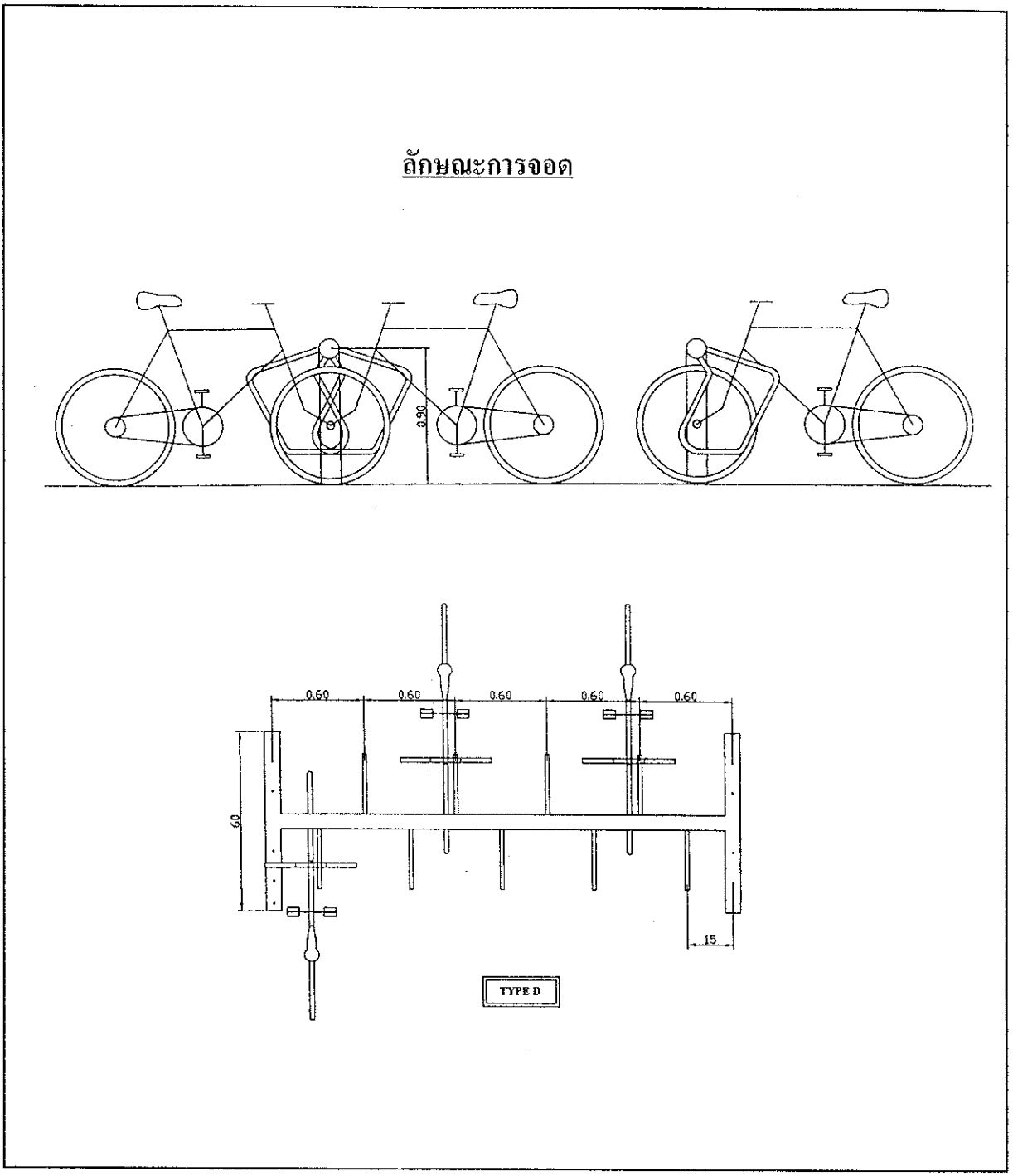

รูปที่5.27 แสดงที่จอดจักรยานแบบที่ 4

ลักษณะการจอด

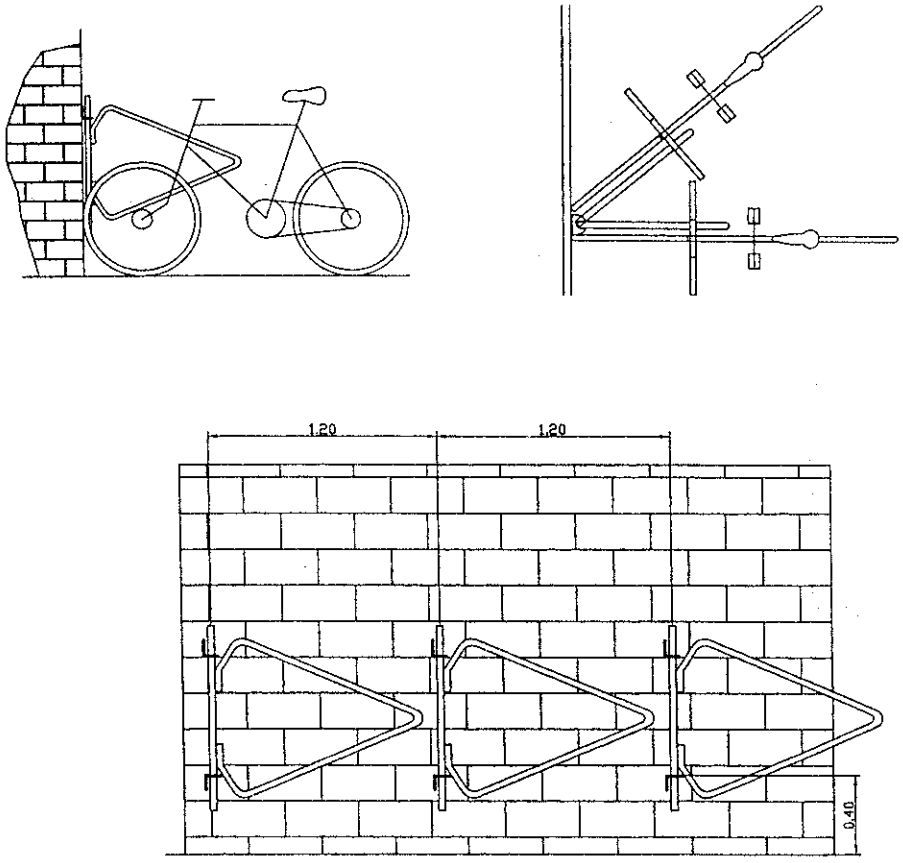

รูปที่ 5.28 แสดงที่จอดจักรยานแบบที่ 5

5.3.3 กิจกรรมการสนับสนุนให้ใช้จักรยานเพื่อการท่องเที่ยว

หลักการและเหตุผล

ในเขตเทศบาลตำบลพิมาย มีความเหมาะสมที่จะใช้จักรยานเพื่อการเดินทางเนื่องจากมีขนาดพื้นที่ไม่กว้างมากนัก และโครงข่ายเส้นทางของระบบขนส่งสาธารณะในเขตเทศบาลตำบลพิมายก็ยังไม่ครอบคลุมพื้นที่ในเขตเทศบาล จึงเป็นอุปสรรคต่อการเดินทางของนักท่องเที่ยว ก็ยังดังนั้นหากมีการจัดทำทางจักรยานและอุปกรณ์สนับสนุนการใช้จักรยาน ก็น่าจะเป็นรูปแบบการเดินทางที่มีความเหมาะสมกับการท่องเที่ยว เพราะการเดินทางด้วยจักรยานมีสะดวก มีความสามารถในการเข้าถึงพื้นได้สูงกว่าระบบขนส่งสาธารณะ เนื่องจาก การเดินทางด้วยจักรยานเป็นการเดินทางแบบ ประตู ถึง ประตู (Door to Door) ส่วนการเดินทางด้วยระบบขนส่งสาธารณะเป็นการเดินทางแบบ สถานี ถึง สถานี (Station to Station)

เมื่อมีการจัดทำเส้นทางจักรยานและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับจักรยานแล้ว การจัดหาจักรยานสำหรับนักท่องเที่ยว ควรก็เป็นสิ่งที่สามารถหาได้ง่าย โดยหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน เช่น โรงแรม แต่ละแห่งควรมีการให้บริการเช่าจักรยานสำหรับนักท่องเที่ยวและบุคคลทั่วไป และมีแผนที่การเดินทางแนะนำเส้นทางแก่นักท่องเที่ยว

วัตถุประสงค์

- เพื่อให้นักท่องเที่ยวใช้จักรยานเป็นรูปแบบการเดินทาง
- เพื่อประชาสัมพันธ์การเดินทางด้วยจักรยาน

พื้นที่ดำเนินงาน

เขตเทศบาลเมืองเทศบาลตำบลพิมาย

วิธีดำเนินงาน

- ให้บริการเช่ารถจักรยาน โดยสามารถเช่าจักรยานโดยตรงจากจุดบริการ และต้องมีการจัดทำให้นักท่องเที่ยวสามารถเช่าจักรยานได้ทางโทรศัพท์ และผ่านระบบอินเตอร์เน็ต
- แผนที่สำหรับผู้ใช้จักรยาน

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

- อำเภอพิมาย เทศบาลตำบลพิมาย องค์การบริหารส่วนตำบลพิมาย โรงแรมในเขตอำเภอพิมาย

บรรณานุกรม

โครงการศึกษาการจัดทำแม่บทด้านการจราจรและขนส่งเมืองในภูมิภาค จังหวัดนครราชสีมา. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี , มกราคม 2547

โครงการศึกษาจัดแผนแม่บทด้านการจราจรและขนส่งเมืองภูมิภาคจังหวัดน่าน. มหาวิทยาลัยนเรศวร.

บุญเลิศ จิตตังวัฒนา. **การวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน.** คณะมนุษยศาสตร์. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 2542

สุรีย์ บุญญานุพงศ์. **ผลกระทบจากการส่งเสริมการท่องเที่ยว.** กรณีศึกษา จังหวัดแม่ฮ่องสอน. สถาบันวิจัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ยศ สันตสมบัติ และคณะผู้วิจัย. **การท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์.** โครงการพัฒนาองค์ความรู้และศึกษานโยบายการจัดการทรัพยากรชีวภาพในประเทศไทย. กรุงเทพฯ. พิมพ์ครั้งที่ 2, 2546 .

Bicycle and Pedestrian Transportation. Graduate-Level Course prepared By Federal Highway Administration (FHWA). 2002

จังหวัดนครราชสีมา. http://www.nakhonratchasima.go.th/

สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว. http://www.tourism.go.th/management.php

สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดนครราชสีมา. http://province.prd.go.th/nakhonratchasima/

หอมรดกไทย อุทยานประวัติศาสตร์ของไทย.

http://www.tv5.co.th/service/mod/heritage/nation/park/mainp.htm

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก แบบสอบถาม

-แบบสอบถามนักท่องเที่ยว

-แบบสอบถามประชาชนอำเภอพิมาย

-แบบสอบถามนักท่องเที่ยว

โครงการศึกษาจัดทำแผนพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวพิมายเชิงอนุรักษ์อย่างยั่งยืน

แบบสอบถามนักท่องเที่ยว

หน่วยปฏิบัติการวิจัยพัฒนาและบริการวิชาการด้านวิศวกรรมโยธา สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

---

1. เพศ

……..1) ชาย ……..2) หญิง

2. อายุเท่าไร

……..1) ต่ำกว่า 10 ปี ……..2) 11-19 ……..3) 20-30 ……..4)30-50 ……..5)50-60 ……..6)มากกว่า 60 ปี

3. สถานภาพการสมรส

……..1) โสด ……..2) สมรส

4. นับถือศาสนา

……..1) พุทธ ……..2) คริสต์ ……..3) อิสลาม ……..4) อื่น ๆ ระบุ.....

5. ที่อยู่ปัจจุบันท่านอยู่จังหวัด.....

6. ท่านจบการศึกษาสูงสุดระดับใด

……..1) ประถมศึกษา ……..2) มัธยมตอนต้น ……. 3) มัธยมตอนปลาย ……. 4)อนุปริญญา

……..5) ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ……..6) ปริญญาโท ……..7) สูงกว่าปริญญาโท

7. อาชีพ

……..1) รับราชการ หรือรัฐวิสาหกิจ ……..2) พนักงานบริษัทเอกชน ……..3) ค้าขาย

……..4) เกษตรกร ……..5) นักเรียน นักศึกษา ……..6)ข้าราชการบำนาญ

……..7)อื่น ๆ (ระบุ).....

8. รายได้ต่อเดือน

……..1)ไม่มีรายได้ ……..2)ต่ำกว่า 5,000 บาท ……. 3) 5,001-10,000 บาท

……. 4)10,001-15,000 บาท ……. 5) 15,001-30,000 บาท ……. 6) มากกว่า 30,000 บาท

9. การเดินทางมาเที่ยวที่อำเภอพิมายครั้งนี้ท่านเดินทางในกลุ่มของท่านจำนวน.....คน เดินทางมากับ

……..1)เดินทางมาคนเดียว ……..2)เพื่อน ……..3)ครอบครัว ……..4)เดินทางมากับกลุ่มทัวร์

……..5) อื่น ๆ ระบุ.....

10. การเดินทางมาครั้งนี้ท่านเดินทางมาโดยวิธีใด

……..1)รถยนต์ส่วนตัว ……..2)รถโดยสารสาธารณะ ……..3) รถเช่า ……..4) รถที่บริษัททัวร์จัดให้บริการ

11. จุดประสงค์หลักของการเดินทางครั้งนี้คืออะไร

……..1)พักผ่อน ……..2) ประชุมสัมมนา ……..3) ธุรกิจการประกอบอาชีพ ……..4) อื่น ๆ.....

12. การมาพิมายครั้งนี้ ท่านพักค้างคืนหรือไม่ .....1) ไม่พักค้างคืน .....2) พักค้างคืน จำนวน.....คืน

13. การมาเที่ยวพิมายครั้งนี้ ท่านเดินได้ไปเที่ยวที่ใดบ้าง ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

……..1) อนุสรณ์สถานวีรกรรมทุ่งสัมฤทธิ์ ……..2) พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพิมาย ……..3)ปราสาทหินพิมาย

……..4) ไทรงาม……..5) อื่น ระบุ.....

14. ก่อนการเดินทางมาที่อำเภอพิมายท่านทราบข้อมูลจากแหล่งข้อมูลใด

……..1) ถามรายละเอียดจากคนที่ท่านรู้จัก ……..2) การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ……..3) อินเตอร์เน็ต

……..4)หนังสือเดินทางและท่องเที่ยว ……..5) อื่น ๆ ระบุ.....

15. ท่านคิดว่าการอำเภอพิมายควรมีการปรับปรุง อะไรเร่งด่วน ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องสี่เหลี่ยมตามความเหมาะสม

รายการ	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ต้องปรับปรุง	ไม่ทราบข้อมูล
1. โรงแรมที่พัก					
2. ห้องน้ำ ห้องสุขา					
3. ป้ายบอกเส้นทาง ป้ายแนะนำ สัญลักษณ์ต่างๆ					
4. น้ำดื่ม, น้ำใช้					
5. ไฟฟ้า					
6. โทรศัพท์สาธารณะ					
7. ร้านขายอาหาร-เครื่องดื่ม					
8. ร้านขายของที่ระลึก					
9. การจัดการขยะ น้ำเสีย					
10. การรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว					
11. การให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว					
12. การดูแลรักษาให้แหล่งท่องเที่ยวคงความเป็นธรรมชาติ					
13. การเก็บค่าธรรมเนียมเข้าชม					

16. การมาเที่ยวที่พิมาย ในครั้งนี้ ท่านประทับใจแหล่งท่องเที่ยวใดมากที่สุด

.....1) อนุสรณ์สถานวีรกรรมทุ่งสัมฤทธิ์ .....2) พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพิมาย .....3) ปราสาทหินพิมาย .....4) ไทรงาม .....5) อื่น ๆ ระบุ .....

17 ท่านเคยมาเที่ยวงานท่องเที่ยวพิมายหรือไม่ .....1) ไม่เคย .....2) เคย (ถ้าเคยตอบข้อ 18)

18 ท่านมาเที่ยวงานเทศกาลท่องเที่ยวพิมาย ในช่วงเวลาใด .....1) กลางวัน .....2) กลางคืน .....3)ทั้งกลางวันและ

19 ท่านมาเที่ยวงานเทศกาลท่องเที่ยวพิมายท่านประสบกับปัญหาใด ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

.....1) ด้านการเดินทาง .....2) การให้บริการข้อมูลด้านการท่องเที่ยว .....3) ที่พัก .....4) ป้ายบอกเส้นทาง .....5) ห้องน้ำ ห้องสุขา .....6) การประชาสัมพันธ์ .....7) อื่น ๆ ระบุ.....

****

คณะทำงานโครงการศึกษาจัดทำแผนพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวพิมายเชิงอนุรักษ์อย่างยั่งยืน
ขอขอบคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน

-แบบสอบถามประชาชนอำเภอพิมาย

โครงการศึกษาจัดทำแผนพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวพิมายเชิงอนุรักษ์อย่างยั่งยืน

แบบสอบถามประชาชนอำเภอพิมาย

หน่วยปฏิบัติการวิจัยพัฒนาและบริการวิชาการด้านวิศวกรรมโยธา สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

---

1. เพศ

……..1) ชาย ……..2) หญิง

2. อายุเท่าไร

……..1) ต่ำกว่า 10 ปี ……..2) 11-19 ……..3) 20-30 ……..4)30-50 ……..5)50-60

……..6)มากกว่า 60 ปี

3. สถานภาพการสมรส

……..1) โสด ……..2) สมรส

4. นับถือศาสนา

……..1) พุทธ ……..2) คริสต์ ……..3) อิสลาม ……..4)

อื่น ๆ ระบุ.....

5. ท่านจบการศึกษาสูงสุดระดับใด

……..1) ประถมศึกษา ……..2) มัธยมตอนต้น ……. 3) มัธยมตอนปลาย

……. 4)อนุปริญญา ……..5) ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ……..6) ปริญญาโท

……..7) สูงกว่าปริญญาโท

6. อาชีพ

……..1) รับราชการ หรือรัฐวิสาหกิจ ……..2) พนักงานบริษัทเอกชน ……..3) ค้าขาย

……..4) เกษตรกร ……..5) นักเรียน นักศึกษา ……..6)ข้าราชการบำนาญ

……..7)อื่น ๆ (ระบุ).....

7. รายได้ต่อเดือน

……..1)ไม่มีรายได้ ……..2)ต่ำกว่า 5,000 บาท ……. 3) 5,001-10,000 บาท

……. 4)10,001-15,000 บาท ……. 5) 15,001-30,000 บาท ……. 6) มากกว่า 30,000 บาท

โครงการศึกษาจัดทำแผนพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวพิมายเชิงอนุรักษ์อย่างยั่งยืน

แบบสอบถามประชาชนอำเภอพิมาย

หน่วยปฏิบัติการวิจัยพัฒนาและบริการวิชาการด้านวิศวกรรมโยธา สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

---

8. ท่านคิดว่าการอำเภอพิมายควรมีการปรับปรุง อะไรเร่งด่วน ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องสี่เหลี่ยมตามความเหมาะสม

รายการ	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ต้องปรับปรุง	ไม่ทราบข้อมูล
1. โรงแรมที่พัก					
2. ห้องน้ำ ห้องสุขา					
3. ป้ายบอกเส้นทาง ป้ายแนะนำ สัญลักษณ์ต่างๆ					
4. น้ำดื่ม, น้ำใช้					
5. ไฟฟ้า					
6. โทรศัพท์สาธารณะ					
7. ร้านขายอาหาร-เครื่องดื่ม					
8. ร้านขายของที่ระลึก					
9. การจัดการขยะ น้ำเสีย					
10. การรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว					
11. การให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว					
12. การดูแลรักษาให้แหล่งท่องเที่ยวคงความเป็นธรรมชาติ					
13. การเก็บค่าธรรมเนียมเข้าชม					

9 ท่านเคยมาเที่ยวงานท่องเที่ยวพิมายหรือไม่ .....1) ไม่เคย .....2) เคย (ถ้าเคยตอบข้อ 18)

10 ท่านมาเที่ยวงานเทศกาลท่องเที่ยวพิมาย ในช่วงเวลาใด .....1) กลางวัน .....2) กลางคืน .....3)ทั้งกลางวันและกลางคืน

11 ท่านมาเที่ยวงานเทศกาลท่องเที่ยวพิมายท่านประสบกับปัญหาใด ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

.....1) ด้านการเดินทาง .....2) การให้บริการข้อมูลด้านการท่องเที่ยว .....3) ที่พัก

.....4) ป้ายบอกเส้นทาง .....5) ห้องน้ำ ห้องสุขา .....6) การประชาสัมพันธ์

.....7) อื่น ๆ ระบุ.....

****

คณะทำงานโครงการศึกษาจัดทำแผนพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวพิมายเชิงอนุรักษ์อย่างยั่งยืน

ขอขอบคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน

ภาคผนวก ข

- ตัวอย่างที่จอดจักรยาน

1. **ตู้เก็บจักรยาน (Bike locker)** มีลักษณะเป็นตู้เก็บจักรยานและมีตัวล็อค ป้องกันจักรยายจากสภาพอากาศและการงัดแงะ มีอุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น ไฟยาง ที่สูบลม ขวดน้ำ ตะกร้า สามารถจัดให้เช่าเป็น รายวัน รายสัปดาห์ หรือรายเดือน ตู้เก็บจักรยานนี้เหมาะสำหรับการจอดเป็นเวลานาน แต่มีราคาแพง แสดงลักษณะของตู้เก็บจักรยานรูปแบบต่าง ๆ

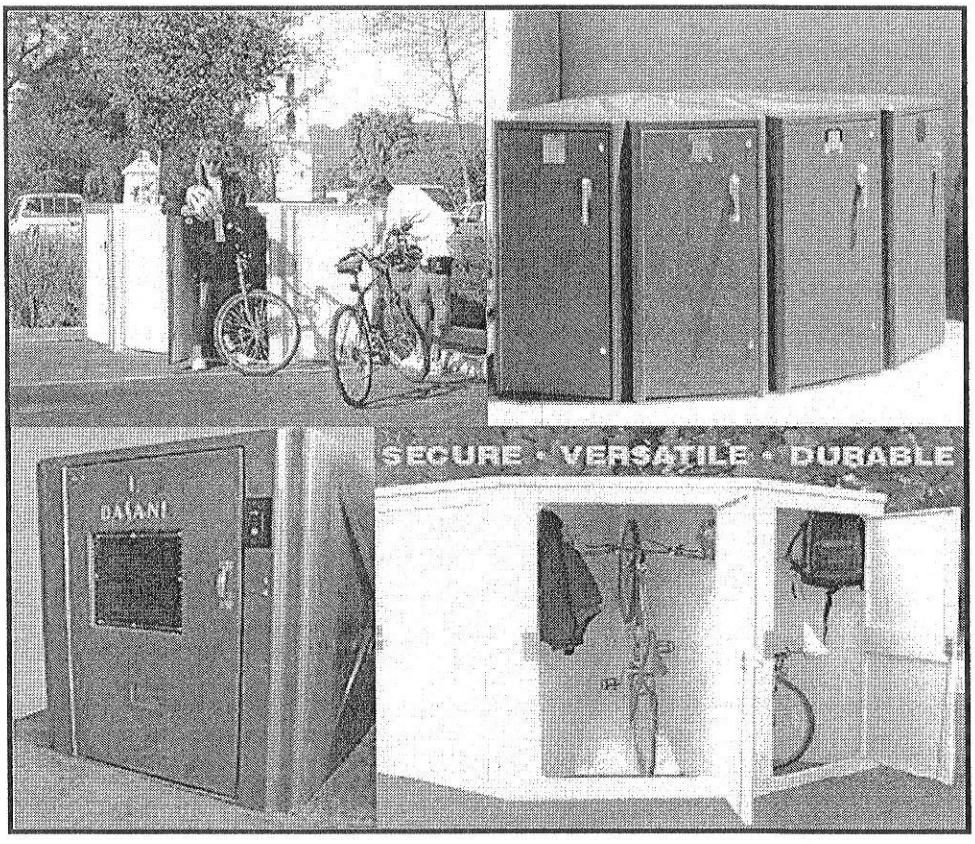

แสดงตู้เก็บจักรยาน (Bike locker)

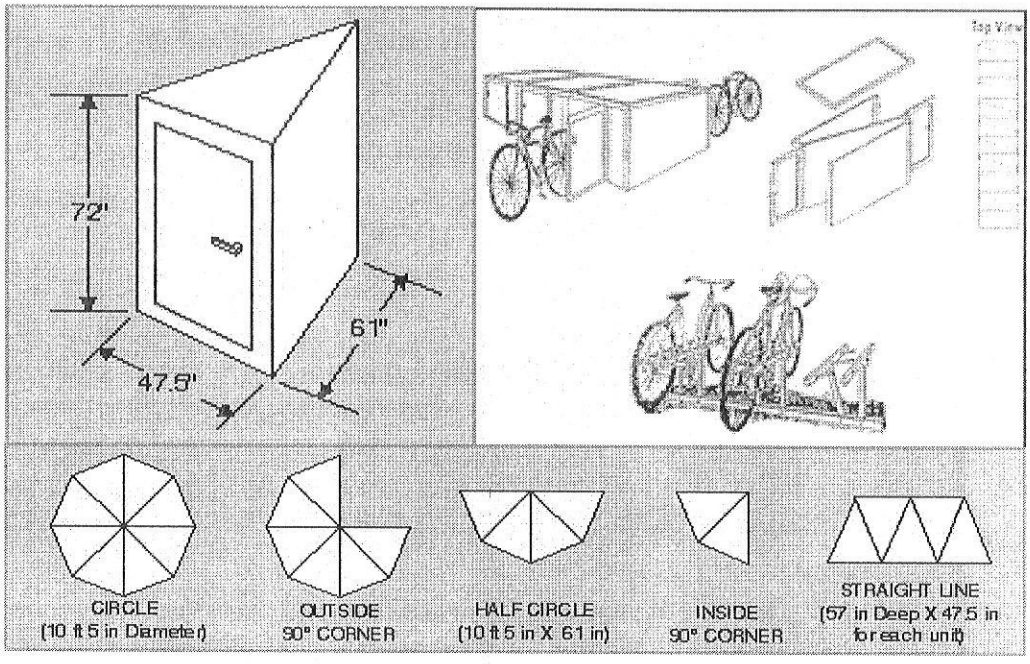

แสดงแบบก่อสร้างและลักษณะการติดตั้งตู้เก็บจักรยาน

2. **ราวจักรยานปลอดภัยสูง (High security racks)** มีแท่งเหล็กที่ยึดกับโครงรถและล้ออาจมีหนึ่งหรือสองล้อ ป้องกันการขโมยล้อได้ แต่ไม่สามารถป้องกันอุปกรณ์อื่นๆ ได้ ที่จอดรถประเภทนี้เหมาะสำหรับการจอดเป็นเวลานาน แต่มีราคาต่ำกว่าตู้เก็บจักรยาน

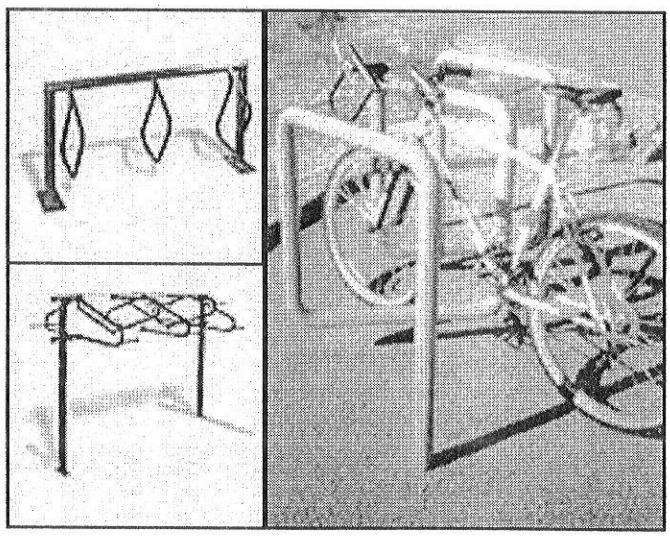

แสดงตัวอย่างของราวจักรยานความปลอดภัยสูง

3. **ราวจักรยานแบบธรรมดา (Conventional racks)** เป็นไม้หรือเหล็กและจุดล็อค 1 จุดเข้ากับจักรยาน ใช้สะดวก ประหยัดเนื้อที่ มีราคาไม่สูง แต่เสี่ยงต่อการถูกขโมยอุปกรณ์ต่างๆ

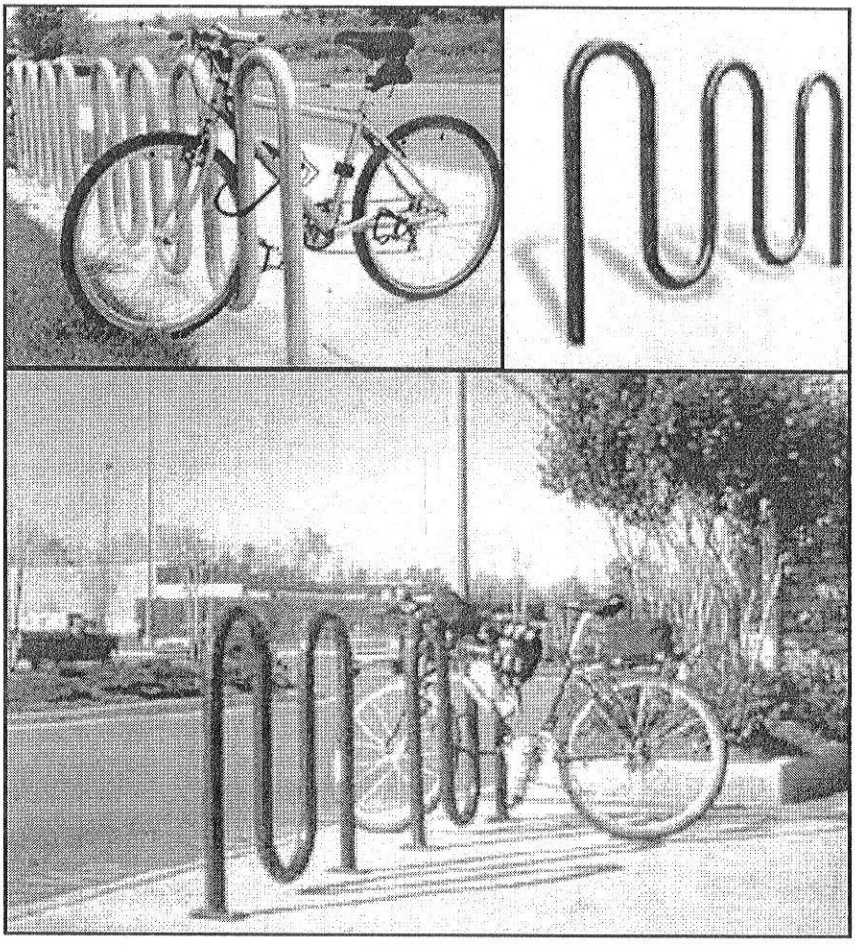

แสดงตัวอย่างราวจักรยานแบบธรรมดา

ตัวอย่างที่เก็บจักรยานอื่น ๆ

มีสิ่งอำนวยความสะดวกเพิ่มขึ้นอีก เช่น มีหลังคาป้องกันแดด มีตู้เก็บกุญแจและสิ่งของ เป็นต้น

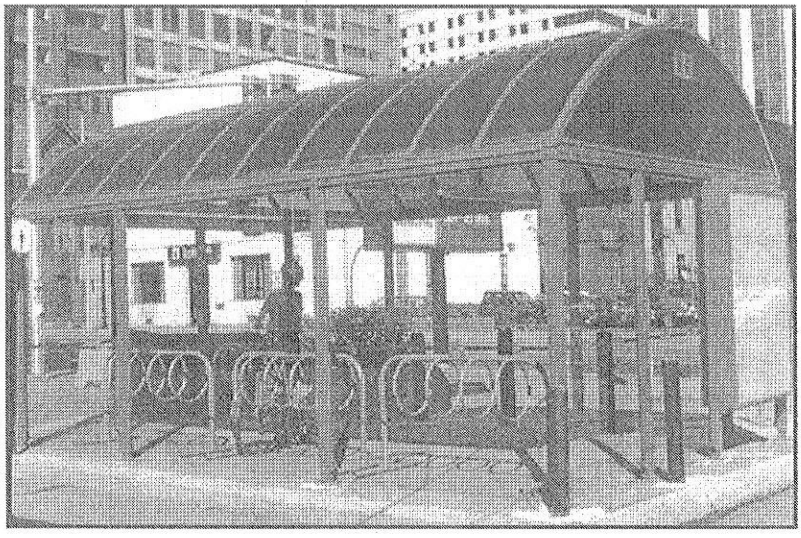

แสดงที่จอดจักรยานแบบมีหลังคา

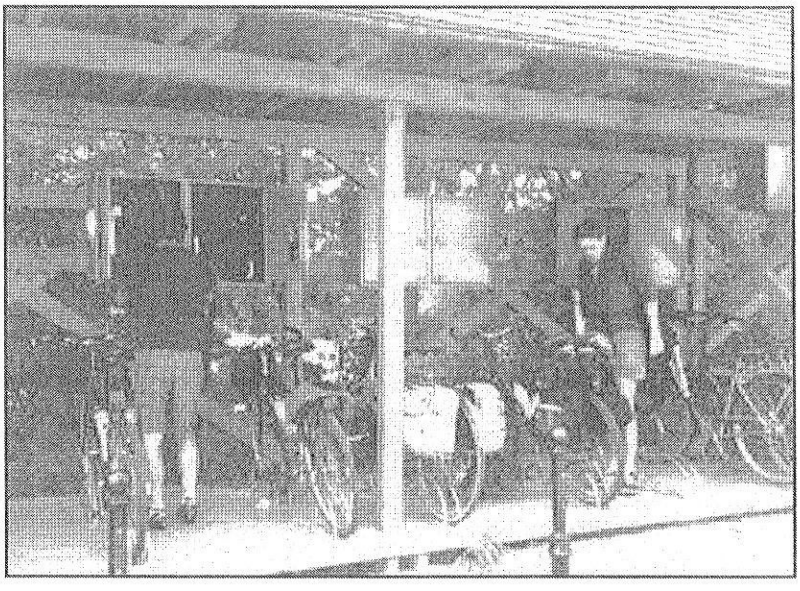

แสดงที่จอดจักรยานแบบมีหลังคาและมีตู้เก็บของ

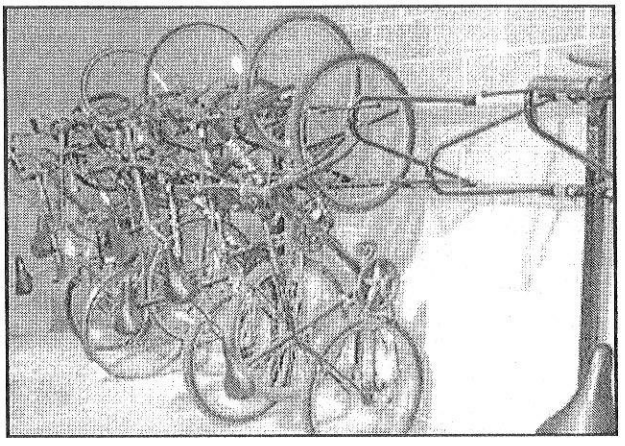

แสดงทีเก็บจักรยานแบบติดผนัง

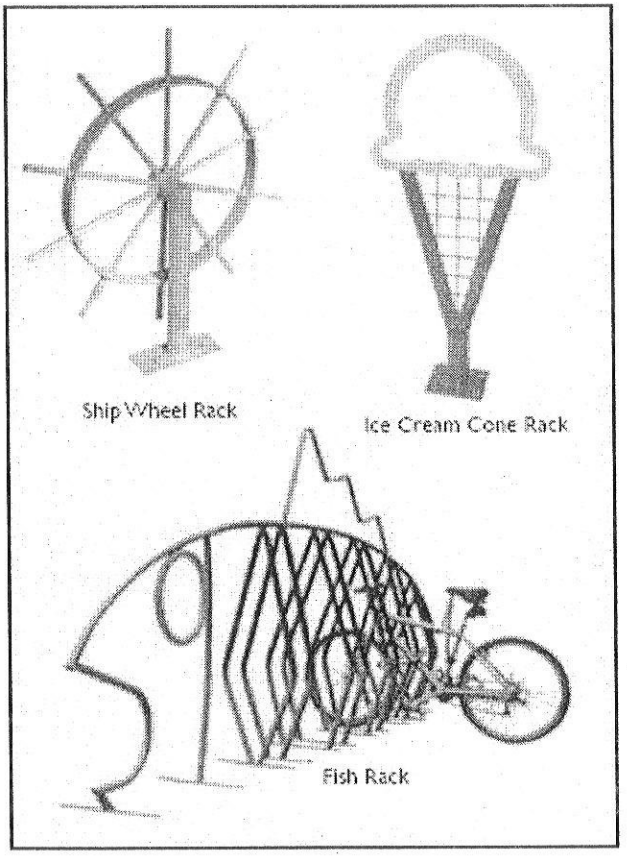

แสดงที่จอดจักรยานโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อดึงดูดความสนใจ

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ ผ.ศ.ศาสน์ สุขประเสริฐ ตำแหน่งปัจจุบัน ผู้ช่วยศาสตราจารย์สาขาวิชาวิศวกรรมโยธา สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ประวัติการศึกษา วุฒิการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต เมื่อ พ.ศ. 2520 วศ.บ. (วิศวกรรมโยธา) มหาวิทยาลัยขอนแก่น ระดับมหาบัณฑิตเมื่อปี พ.ศ. 2523 M.Eng (Transportation) จาก Asian Institute of Technology (AIT) ,Thailand สาขาวิชาที่มีความชำนาญเป็นพิเศษ Non-Destructive Examination Technology for Quality Control and Maintenance ,Workshop in Oil and Gas Processing Technology,H2S Safety และ Dispensing Pump design ประสบการณ์ที่เกี่ยวกับงานวิจัย เช่น เป็นหัวหน้าโครงการวิจัยโครงการศึกษาการจัดทำแผนแม่บทด้านจราจรและขนส่งภูมิภาคจังหวัดนครราชสีมาได้รับทุนจาก สำนักงานคณะกรรมการจัดระบบจราจรทางบก (สจร.) เมื่อปี พ.ศ. 2539 โครงการศึกษาการจัดทำแผนแม่บทด้านการจราจรและขนส่งเมืองภูมิภาคจังหวัดปราจีนบุรี ได้รับทุนจากสำนักงานคณะกรรมการจัดระบบจราจรทางบก (สจร.) เมื่อปี พ.ศ. 2541 โครงการจัดทำแผนสร้างทางจักรยานและแผนรณรงค์การใช้จักรยานแบบครบวงจรเทศบาลเมืองนครอุบลราชธานี ได้ทุนจากสำนักงานนโยบายและพลังงาน (สนพ.) เมื่อปี พ.ศ.2546 โครงการศึกษาและพัฒนามาตรฐานการออกแบบทางจักรยาน เมื่อปี พ.ศ.2548 โครงการศึกษาระบบการขนส่งในการผลิตและส่งออกของอุตสาหกรรมแป้งมันสำปะหลัง เมื่อปี พ.ศ.2550 และอีกหลายงานวิจัย หน่วยงานที่อยู่ที่สามารถติต่อได้ ที่สาขาวิชาวิศวกรรมโยธา สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี เลขที่ 111 ถนนมหาวิทยาลัย ตำบลสุรนารี อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา 30000 โทรศัพท์ 0-4422-4421 โทรสาร 0-4422-4220 E-mail: sart@sut.ac.th